Powiat Świdnicki w Świdniku
ul. Niepodległości 13
21-040 Świdnik

PROJEKT

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIDNICKIEGO NA LATA 2021 – 2024

LUBLIN 2021 r.

Główni autorzy opracowania:
„EKO-GEO” Pracownia Geologii
i Ochrony Środowiska w Lublinie

mgr inż. Anna Majka – Smuszkiewicz
z zespołem

EKO-GEO Pracownia Geologii I Ochrony Środowiska
Anna Majka - Smuszkiewicz
Adres biura: 20 - 069 Lublin, ul. Leszczyńskiego 6/1
tel./fax (0 - 81) 532 – 77 - 32; (0 - 81) 532 – 80 - 74
email: info@ekogeo.com.pl, www.ekogeo.com.pl

SPIS TREŚCI

1. WYKAZ SKRÓTÓW 4

2. WSTĘP 5

3. STRESZCZENIE 6

4. CHARAKTERYSTYKA POWIATU 7

5 REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIDNICKIEGO NA LATA 2017-2020 23

6. OCENA STANU ŚRODOWISKA 52

6.1. POWIETRZE 52
6.2. ZAGROŻENIE HAŁASEM 73
6.3 POLE ELEKTROMAGNETYCZNE 78
6.4 GOSPODAROWANIE WODAMI 81
6.5 GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA 99
6.6 ZASOBY GEOLOGICZNE 106
6.7 GLEBY 108
6.8 GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW 114
6.9 ZASOBY PRZYRODNICZE 127
6.10 ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI 150
6.11 ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA 152

7. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE 154

8.SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA 196

8.1. SYSTEM INSTYTUCJI ZAANGAŻOWANYCH W REALIZACJĘ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA 196
8.2 WYKAZ INTERESARIUSZY ZAANGAŻOWANYCH W PRACE NAD PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA 196
8.3 UWARUNKOWANIA REALIZACJI PROGRAMU 196
8.4 PROCEDUSRY MONITORINGU, PRZEGLĄDU STOPNIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA 198

RYSUNEK 203

TABELA 203

WYKRES 206

1. WYKAZ SKRÓTÓW

BaP benzo(a)piren

GUS BDL Główny Urząd Statystyczny Baza danych lokalnych

GZWP główny zbiornik wód podziemnych

JCWP jednolite części wód powierzchniowych

JCWPd jednolite części wód podziemnych

KPOŚK Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

KZGW Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

Mpzp miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

MŚ Ministerstwo Środowiska

OZE odnawialne źródła energii

PEM pole elektromagnetyczne

PIOŚ Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska

PIP Państwowa Inspekcja Pracy

PM10 pył zawieszony o średnicy ziaren do 10 mikrometra

PM 2,5 pył zawieszony o średnicy ziaren do 2,5 mikrometrów

POŚ program ochrony środowiska

PSP Państwowa Straż Pożarna

PSZOK punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

PZO Plan zadań ochronnych

RDOŚ Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RIPOK regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych

SDF standardowy formularz danych

SUiKZP Studium uwarunkowań i kierunki zagospodarowania przestrzennego

WFOŚiGW Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

OŚ Oczyszczalnia Ścieków

ZDR zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

ZZR zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

2. WSTĘP

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy Prawo Ochrony Środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Podstawą prawną opracowania **„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIDNICKIEGO NA LATA 2021-2024”** jest art.17 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219, z późn. zm.). Dokument ten nakłada na organy wykonawcze województwa, powiatu i gminy obowiązek opracowania programów dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Dokumenty te mają na celu realizowanie polityki ochrony środowiska zgodnie z zapisami w ww. ustawie. Dotychczas obowiązującym dokumentem był **„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIDNICKIEGO NA LATA 2017-2020”**, który został opracowany na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219, z późn. zm.).

Program ochrony środowiska dla powiatu świdnickiego na lata 2021-2024 przygotowany został na zlecenie Powiatu Świdnickiego w Świdniku. Stanowi on podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w powiecie, ustala cele i zadania środowiskowe, usystematyzowane według priorytetów. Realizacja Programu ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz efektywnego zarządzania środowiskowego.

Program ochrony środowiska został opracowany w oparciu o Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (Ministerstwo Środowiska, 2 września 2015 r.). Wytyczne MŚ systematyzują główne elementy, które powinny zostać ujęte w POŚ. Określają one główne zasady tworzenia POŚ, jego strukturę, szczególnie zwracając uwagę na dziesięć podstawowych obszarów interwencji: (I) ochrona klimatu i jakości powietrza, (II) zagrożenia hałasem, (III) pola elektromagnetyczne, (IV) gospodarowanie wodami, (V) gospodarka wodno-ściekowa, (VI) zasoby geologiczne, (VII) gleby, (VIII) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (IX) zasoby przyrodnicze, (X) zagrożenia poważnymi awariami; w ramach których będą realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska.

Wytyczne MŚ zawierają także listę proponowanych wskaźników monitorowania postępów wdrażania POŚ, które zostały wykorzystane w ramach niniejszego programu. Wytyczne MŚ zalecają ponadto przedstawienie typów zadań, które będą realizowane

w ramach POŚ, wg podstawowych kierunków interwencji przyporządkowanych do celów ochrony środowiska w poszczególnych dziesięciu obszarach ochrony środowiska.

Zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021, poz. 247 z późn. zm.), program wymaga przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (art. 46 ust. 3).

W dniu 26 kwietnia 2021 roku Starosta Świdnicki wystosował pismo do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie oraz pismo do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z prośbą o uzgodnienie, na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie oraz ocenach oddziaływania na środowisku (Dz.U. z 2021 roku, poz. 247) zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu **„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu świdnickiego na lata 2021-2024”.**

3. STRESZCZENIE

Opracowanie programu ochrony środowiska wynika z art. 17 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219, z późn. zm.). Program ochrony środowiska dla powiatu świdnickiego jest podstawowym instrumentem do realizacji zadań własnych i koordynowanych w zakresie ochrony środowiska, które będą w całości lub w części finansowane ze środków będących w dyspozycji powiatu. Program oparty jest na wielu strategiach, programach, politykach, na podstawie których prowadzona jest polityka rozwoju.

W niniejszym opracowaniu przeanalizowano istniejący stan środowiska powiatu świdnickiego w zakresie takich obszarów interwencji jak: klimat i powietrze, klimat akustyczny, pole elektromagnetyczne, zasoby i jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagadnienia horyzontalne: adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska. Analizy tej dokonano na podstawie materiałów literaturowych, danych dostępnych na stronach internetowych oraz informacji uzyskanych od poszczególnych jednostek (Urząd Gminy Mełgiew, Urząd Miejski w Piaskach, Urząd Miejski w Świdniku, Urząd Gminy Rybczewice, Urząd Gminy Trawniki, Starostwo Powiatowe w Świdniku, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Piaskach). Program zawiera analizę SWOT – słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń dla powiatu

świdnickiego. Przedstawia również propozycje zadań niezbędnych do kompleksowego rozwiązania problemów ochrony środowiska z terenu powiatu świdnickiego, ze wskazaniem rozwiązań.

4. CHARAKTERYSTYKA POWIATU

4.1 Położenie

Powiat świdnicki został utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Świdnik. Powiat skupia gminę miejską Świdnik oraz gminę miejsko-wiejską Piaski i gminy wiejskie: Mełgiew, Rybczewice i Trawniki. Świdnik położony jest na Płaskowyżu Świdnickim (według Jerzego Kondrackiego), należącym do Wyżyny Lubelskiej. Znajduje się około 10 km na wschód od Lublina oraz kilkadziesiąt kilometrów od przejść granicznych z Ukrainą (w Dorohusku) i Białorusią (w Terespolu). Położony jest również niedaleko terenów wypoczynkowych Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, około 30 km na południowy zachód.

Powiat świdnicki położony jest w środkowej części województwa lubelskiego.

Obejmuje obszar 46 835 ha, tj. 468 km^2. Sąsiaduje od północy z powiatem łęczyńskim, od wschodu z powiatem chełmskim, od południa i południowego - wschodu z powiatem krasnostawskim oraz od zachodu z powiatem lubelskim grodzkim i lubelskim ziemskim.

Powiat składa się z pięć gmin:

1. Gmina miejska Świdnik (powierzchnia 2 035 ha tj. 20 km^2);
2. Gmina miejsko-wiejska Piaski (powierzchnia 16 986 ha tj.170 km^2);
3. Gmina wiejska Mełgiew (powierzchnia 9 485 ha tj. 95km^2);
4. Gmina wiejska Rybczewice (powierzchnia 9 913 ha tj. 99 km^2);
5. Gmina wiejska Trawniki (powierzchnia 8 416 ha tj.84 km^2).

Największą pod względem powierzchni jest gmina Piaski, a najmniejszą gmina Świdnik.

Rysunek 1. Położenie Gmin na tle Powiatu świdnickiego

Źródło: www. gminy.pl

Wykres 1. Powierzchnia Gmin w Powiecie świdnickim

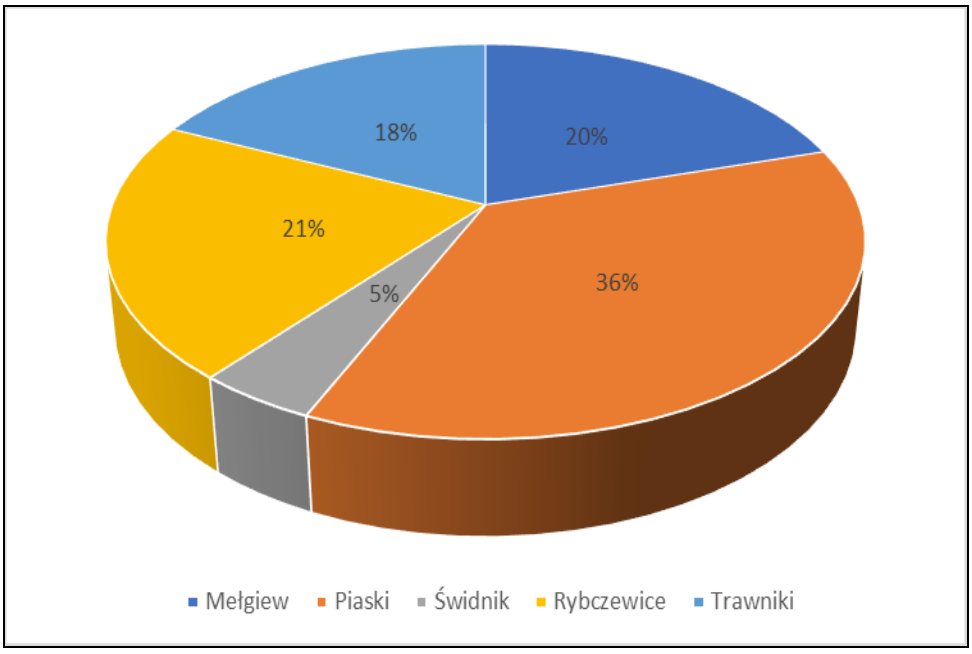

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Biorąc pod uwagę podział Polski na jednostki fizyczno-geograficzne, obszar powiatu jest położony następująco:

- ✓ Makroregion-Wyżyna Lubelska
- ✓ Mezoregiony-Płaskowyż Świdnicki, zwany też Równiną Łuszczowską (część północno-zachodnia powiatu)
- ✓ Wyniosłość Giełczewska (część południowo-wschodnia)

Rysunek 2. Mapa Powiatu Świdnickiego

Źródło: Starostwo Powiatowe w Świdniku

4.2. Ludność

Powiat świdnicki zamieszkuje wg stanu na koniec 2019 roku 71 840 mieszkańców. 52% mieszkańców stanowią kobiety (37 296) i 48% stanowią mężczyźni (34 601). Gęstość zaludnienia na terenie powiatu świdnickiego wynosi 153 os/km^2.

Tabela 1 Ludność w Powiecie świdnickim (dane rok 2019)

Lp.	Gmina	Liczba ludności	Ludność na 1 km^2	Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców
1.	powiat świdnicki	71 739	153	-2,8
2.	Mełgiew	9 983	105,00	15,1
3.	Piaski	10 513	62,00	-2,0
4.	Świdnik	39 016	1 923,00	-4,5
5.	Rybczewice	3 353	34,00	-17,3
6.	Trawniki	8 874	106,00	-10,1

Źródło: Opracowanie własne - Dane GUS

Tabela 2. Ludność % ogółem w 2019 roku

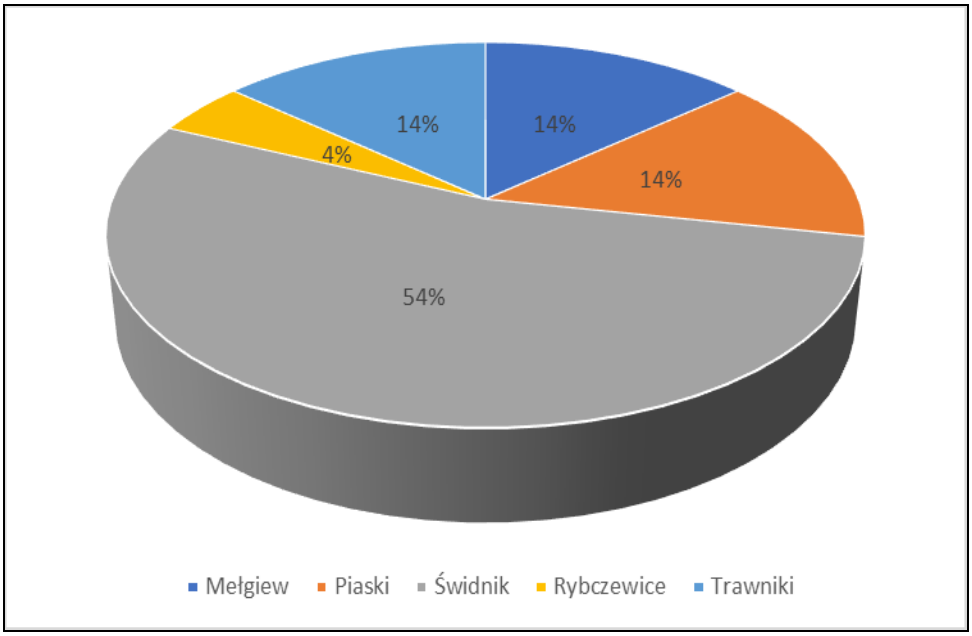

Źródło: Opracowanie własne - Dane GUS

4.3 Wodociągi, kanalizacja i oczyszczalnie ścieków

W powiecie świdnickim długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej (dane GUS stan z roku 2019) wynosi 618,70 km. Liczba przyłączy prowadząca do budynków mieszkalnych i zbiorowego mieszkania wynosi 12 216 szt. Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej to 66 831 osób.

Poziom zwodociągowania w powiecie świdnickiego wynosi: 84,7%.

Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej w roku 2019 wyniosła 151,04 km, liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 3 070. Z sieci kanalizacyjnej korzystało 42 565 osób. W dalszym ciągu istnieją wyraźne dysproporcje pomiędzy poziomem zwodociągowania i kanalizowania. Poziom skanalizowania w powiecie świdnickim wynosi 21,5%.

Różnica pomiędzy odsetkami ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji w powiecie świdnickim wynosi 33,8%.

Na terenie powiatu świdnickiego czynne są 4 oczyszczalnie ścieków.

4.4. Powietrze

Na jakość powietrza znaczący wpływ ma emisja powierzchniowa, związana ze stosowaniem paliw o niskiej jakości w paleniskach domowych oraz z działalnością małych zakładów, nie podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję do powietrza gazów i pyłów. W strefie lubelskiej, do której należy powiat świdnicki, wystąpiły przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

4.5. Gazyfikacja powiatu, zaopatrzenie w ciepło

Długość czynnej sieci gazowej na terenie powiatu świdnickiego w roku 2019 wyniosła 323 km. Ilość odbiorców gazu w roku 2019 wyniosła 16 588 gospodarstw (44 535 osoby), z czego 4 123 gospodarstw to odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem.

Na terenie powiatu świdnickiego gminy: Mełgiew, Piaski i Świdnik są zgazyfikowane, natomiast gminy Rybczewice i Trawniki nie posiadają sieci gazowej.

Gmina wiejska Mełgiew

Sieć cieplna opiera się wyłącznie na lokalnych kotłowniach lub indywidualnych urządzeniach grzewczych, które zasilane są paliwem stałym lub gazem ziemnym. Jeżeli chodzi o sieć gazową, to większość miejscowości jest już zgazyfikowana.

Gaz dla potrzeb gminy Mełgiew pobierany jest z dwóch gazociągów: gazociągu relacji

Świdnik - Łęczna i gazociągu relacji Świdnik - Krasnystaw. Główne ciągi sieci gazowej przebiegają wzdłuż dróg i tworzą zamknięty układ pierścieniowy. Miejscowościami, które jeszcze nie posiadają sieci gazowej, są Krzesimów I i Krzesimów II. Natomiast miejscowość Minkowice i Dominów są tylko częściowo zgazyfikowane. W Gminie Mełgiew funkcjonują jeszcze kotłownie i urządzenia grzewcze, które opalane są paliwem stałym.[1]

Gmina miejsko-wiejska Piaski

Gospodarka cieplna opiera się na indywidualnych kotłowniach opalanych paliwem stałym lub gazem. W północno wschodniej części gminy przebiega istniejący magistralny układ sieci gazowej wysokoprężnego Systemu Krajowego o średnicy DN 500. Długość sieci gazowej na terenie gminy wynosi 43,936 km (dane GUS z 2019 roku), ilość przyłączy do sieci gazowej na terenie gminy wynosi. 597 sztuk.

Gmina wiejska Rybczewice

Gmina Rybczewice nie posiada sieci gazowej. Gmina nie jest zgazyfikowana gazem z sieci, gdyż znajduje się poza zasięgiem dostępnej sieci gazu ziemnego. W gospodarstwach domowych wykorzystywany jest gaz płynny z indywidualnych butli**.**

Gospodarka cieplna opiera się na lokalnych kotłowniach lub indywidualnych urządzeniach grzewczych, które zasilane są głównie węglem.

Miasto Świdnik

Świdnik posiada dobrze zaawansowany w rozwoju system gazowniczy (ponad 98 % ludności obsługiwanej tym systemem). Sieć gazowa średnioprężna obsługuje głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i przemysłowe. Natomiast sieć gazowa niskoprężna funkcjonuje głównie na obszarach osiedli budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego.

Na terenie miasta Świdnik funkcjonuje elektrociepłownia VEOLIA Wschód Sp. z.o.o z siedzibą w Zamościu, która dostarcza ciepło systemowe w kogeneracji dla potrzeb centralnego ogrzewania i ciepłej wody miasta Świdnik.

Gmina wiejska Trawniki

Gmina Trawniki nie posiada rozbudowanej sieci gazowej, brak jest również sieci ciepłowniczej.

[1] https://ugmelgiew.bip.lubelskie.pl/upload/pliki//2019-raport-o-stanie-gminy-melgiew.pdf

Gospodarka cieplna opiera się na lokalnych kotłowniach lub indywidualnych urządzeniach grzewczych, które zasilane są głównie węglem, rzadziej biomasą.

4.6. Wody podziemne

Powiat świdnicki znajduje się w zasięgu dwóch zbiorników wód podziemnych GZWP 406 (Zbiornik Lublin) oraz GZWP 407 (Zbiornik Chełm-Zamość).

Zasoby dyspozycyjne całego obszaru GZWP 406 oszacowano na 1 052,7 tys. m^3/d, wydane pozwolenia wodnoprawne dla ujęć stanowią 33% wyznaczonych zasobów, zaś średni dobowy pobór wody ze wszystkich czynnych ujęć – 15% wyznaczonych zasobów dyspozycyjnych. Ujęcia mają średnią głębokość 85 m. Obszar ochronny obejmuje całą powierzchnię zbiornika. Wody podziemne zbiornika charakteryzują się na ogół dobrą jakością.

Z kolei całkowita powierzchnia zbiornika 407 wynosi 9015 km^2, moduł zasobów dyspozycyjnych 125 m3/d/km2, a ujęcia mają średnią głębokość 70 m.

4.7. Wody powierzchniowe

Według podziału wprowadzonego w oparciu o Ramową Dyrektywę Wodną na terenie powiatu świdnickiego występują zlewnie 18 jednolitych części wód powierzchniowych JCWP. Wszystkie JCWP występują w obrębie regionu wodnego Środkowej Wisły. Zarządza nimi Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Wszystkie JCWP charakteryzują się złym stanem wód.

Według oceny ryzyka, nieosiągnięcie celów środowiskowych dotyczy wszystkich JCWP, których zlewnie występują w obrębie powiatu świdnickiego.

4.8. Hałas

Na poziom hałasu w powiecie świdnickim decydujący wpływ ma hałas komunikacyjny, na którego poziom wpływa: natężenie ruchu i udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów, stan techniczny pojazdów, rodzaj nawierzchni dróg oraz organizacja ruchu drogowego. W latach 2015 - 2017 na terenie powiatu świdnickiego prowadzony był pomiar hałasu kolejowego.

Tabela 3 Wyniki pomiarów hałasu kolejowego w latach 2015-2017 r. (źródło: WIOŚ, baza EHALAS)

Nazwa odcinka kolejowego	Miejscowość	Doba pomiaru	Wartość LAeqN [dB]	Przekroczenie LAeqN [dB]	Wartość LAeqD [dB]	Przekroczenie LAeqD [dB]
Linia nr 7	Świdnik	2015-09-14	46,1	0,0	54,6	0,0

Źródło:http://www.wios.lublin.pl/wp-content/uploads/srodowisko/raporty-o-stanie-srodowiska/WIOS_Lublin_Raport_2017_calosc.pdf

Hałas lotniczy obejmuje swym oddziaływaniem rozległe tereny. Zaliczany jest do bardzo uciążliwych zanieczyszczeń środowiska, ponieważ nie istnieją efektywne metody ochrony przed jego negatywnym wpływem. Charakteryzuje się bardzo wysokimi poziomami emisji hałasu, dochodzącymi do około 120 dB podczas startu samolotu, co przekracza próg bólu dla człowieka. Na negatywne działanie hałasu lotniczego narażeni są głównie pracownicy portu lotniczego i pasażerowie, ale także mieszkańcy terenów sąsiadujących z portem i terenów nad którymi odbywa się ruch lotniczy. W 2017 roku Port Lotniczy Lublin w Świdniku przekazał do WIOS wyniki okresowych pomiaru hałasu lotniczego.

Tabela 4 Wyniki okresowych pomiaru hałasu lotniczego

Nazwa lotniska	Punkt pomiarowy	Doba pomiaru	Wartość LA_{eqN} [dB]	Przekroczenie LA_{eqN} [dB]	Wartość LA_{eqD} [dB]	Przekroczenie LA_{eqN} [dB]
Port Lotniczy Lublin	PP1, Świdnik	2017-10-23	38,1	0,0	44,6	0,0
	PP2, Świdnik	2017-10-15	42,9	0,0	48,3	0,0
	PP5, Krępiec	2017-10-23	32,2	0,0	41,7	0,0
	PP6, Janowice	2017-10-15	43,6	0,0	44,8	0,0
	PP8, Świdnik	2017-10-23	35,6	0,0	46,0	0,0

Źródło:http://www.wios.lublin.pl/wp-content/uploads/srodowisko/raporty-o-staniesrodowiska /WIOS_Lublin_Raport_2017_calosc.pdf

4.9. Pola elektromagnetyczne

Gmina wiejska Mełgiew:

Aktualnie toczą się 2 postępowania w sprawie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia:

- planowanego przedsięwzięcia pn. „stacji telekomunikacyjnej nadawczo-odbiorczej WA-0269 wraz z wieżą antenową oraz wewnętrzną linią zasilającą, usytuowanej na działce nr ewid. 197/5, położonej w obrębie 0015 Nowy Krępiec Kolonia, jedn. ewid. Mełgiew”,
- planowanego przedsięwzięcia pn. „Budowa wieży telekomunikacyjnej wraz z instalacją telekomunikacyjną Orange Polska S.A. pod nazwą WLU_MELGIEW_JACKOW nr 86703 planowanej w Gminie Mełgiew obręb Jacków Kolonia na działce 640/1”.

Na terenie Gminy Mełgiew na ul. Kościelnej występują trzy stacje bazowe telefonii komórkowej.

Rysunek 3 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Mełgiew

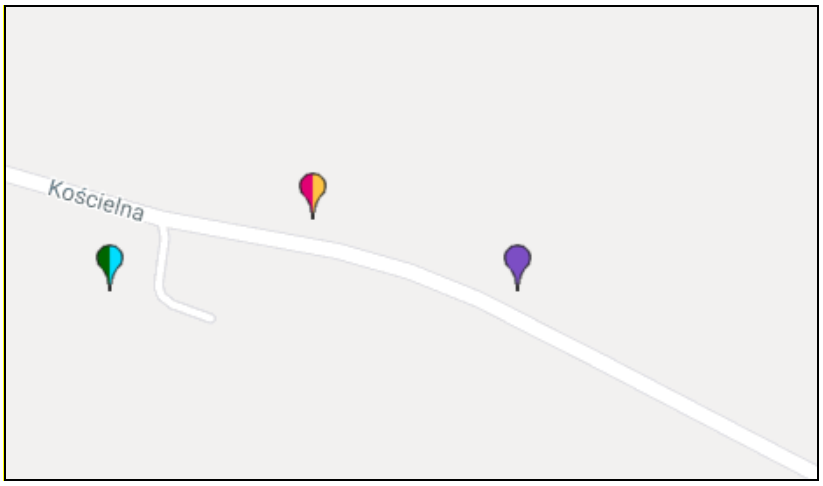

Źródło: BTSearch Baza danych oraz mapa lokalizacji stacji BTS / pozwoleń UKE

W roku 2018 w Gminie Mełgiew wykonano pomiar poziomu PEM, który wyniósł < 0,3 V/m.

Gmina miejsko-wiejska Piaski:

Na terenie gminy aktualnie występuje 6 stacji telefonii komórkowej. Zlokalizowane one są w miejscowościach: Wierzchowiska Drugie, Janówek, Brzeziczki, Giełczew, Żegotów i Kozice Górne.

Rysunek 4 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Piaski

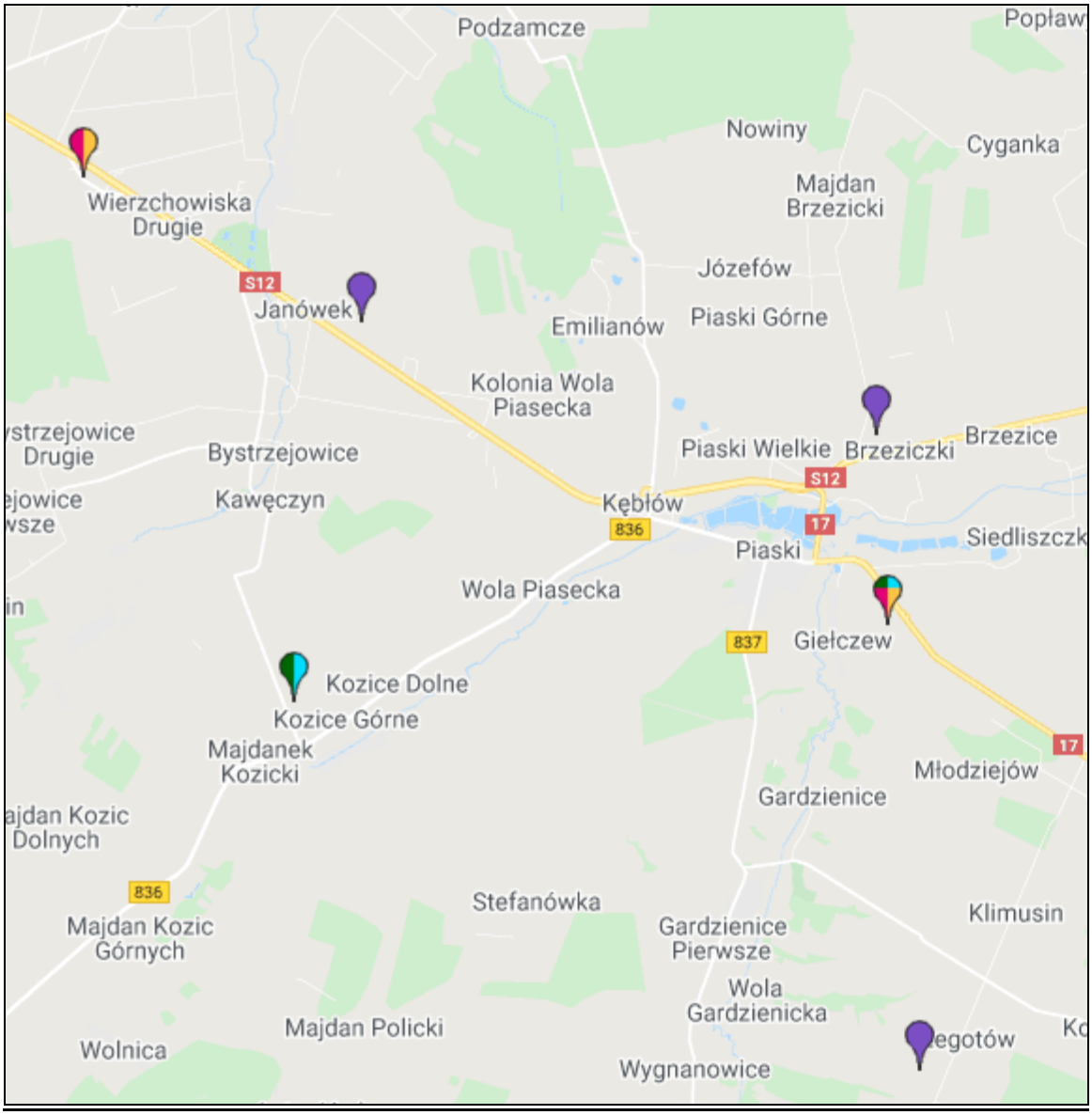

Źródło: BTSearch Baza danych oraz mapa lokalizacji stacji BTS / pozwoleń UKE

Na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. w roku 2018 na terenie gminy Piaski przy ul. Lubelskiej dokonano pomiarów poziomów PEM. W ww. punkcie nie wykazano przekroczeń dopuszczalnej wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wynoszącej 61 V/m.

Gmina wiejska Rybczewice:

W 2019 roku wydana została 1 decyzja, która dotyczyła budowy sieci elektroenergetycznej kablowej SN 15kV i nN 0,4kV wraz z kontenerową stacją transformatorową w miejscowościach Częstoborowice, Pilaszkowice Drugie, Bazar.

Wg stanu na rok 2021 w miejscowości Rybczewice Pierwsze, Rybczewice i Częstoborowice występują stacje telefonii komórkowej.

Rysunek 5 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Rybczewice

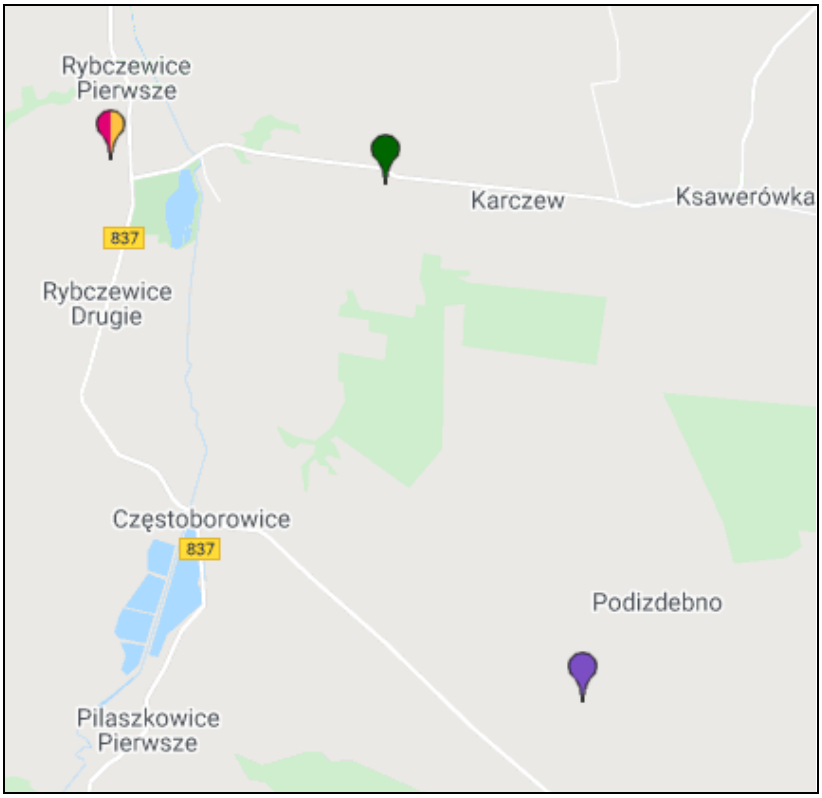

Źródło:BTSearch: Baza danych oraz mapa lokalizacji stacji BTS / pozwoleń UKE

W latach 2017-2020 na terenie gminy nie prowadzono pomiarów poziomów PEM.

Miasto Świdnik:

W 2019 r. w Urzędzie Miasta Świdnik wydano jedną opinię określającą, że przedsięwzięcie polegające na budowie stacji bazowej telefonii komórkowej PLAY nr SWD3305A wraz z wewnętrzną linią zasilającą, nie wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wg aktualnego stanu na terenie gminy znajduje się 8 stacji bazowej telefonii komórkowej (ul. Piasecka 22, ul. Piasecka 200, ul. S. Skarżyńskiego 12 - dach bloku mieszalnego, aleja Armii Krajowej 2C, ul. Kosynierów 6 - kościół pw. Chrystusa Odkupiciela,

ul. Hotelowa 6- dach budynku, ul. Żwirki i Wigury 1 - komin EC Veolia Wschód, ul. Króla Jana III Sobieskiego 1-Port Lotniczy Lublin).

Rysunek 6 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Świdnik

Źródło: BTSearch Baza danych oraz mapa lokalizacji stacji BTS / pozwoleń UKE

W latach 2017, 2019 i 2020 na terenie gminy Świdnik wykonano pomiary PEM. W 2017 i 2020 roku dokonano pomiarów przy ul. Lotników Polskich i wyniosły one dla poszczególnych lat <0,35 oraz <0,3, a w roku 2019 przy ul. Wiśniowej i wynik pomiaru wyniósł 0,61.

Gmina wiejska Trawniki:

Na terenie miejscowości Biskupice ul. Podwal 22 oraz Trawniki 444 dach elewatora zbożowego występują stacje bazowe telefonii komórkowej.

Rysunek 7 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Trawniki

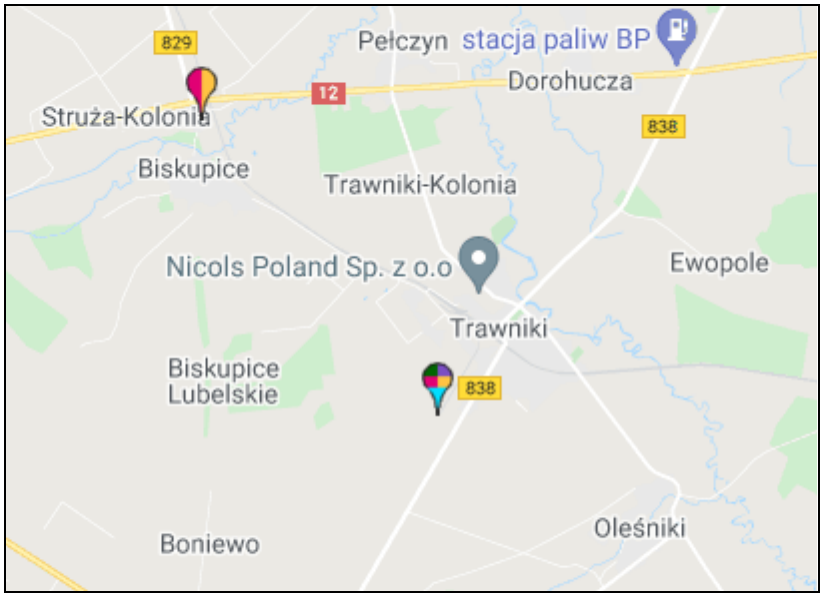

Źródło: BTSearch Baza danych oraz mapa lokalizacji stacji BTS / pozwoleń UKE

W gminie Trawniki w latach 2017 i 2020 wykonane zostały pomiaru poziomów PEM. W obydwu pomiarach wartość wyniosła <0,35 V/m.

Podsumowanie:

We wszystkich badanych punktach, na terenie powiatu świdnickiego w których w latach 2017-2020 wykonywane były pomiary PEM nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów półelektromagnetycznych w środowisku. [2]

4.10. Gleby

Na obszarze powiatu świdnickiego zdecydowanie przeważają gleby bardzo dobre i dobre. W gminie Rybczewice gleby najwyższych klas bonitacyjnych (I – III) zajmują łącznie niemal 96% areału gruntów ornych, w gminie Świdnik – 94,50%, w gminie Mełgiew – 90,4%, w gminie Piaski – 83,5%, a w gminie Trawniki – 51,40%. Na terenie gmin występują następujące typy gleb:

– gleby brunatne,

– gleby płowe,

– gleby bielicowe i pseudobielicowe,

– rędziny,

[2] Dane dotyczące wyników pomiary uzyskane na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

– mady rzeczne,
– gleby mułowo – torfowe.

W gminach powiatu świdnickiego 76,23% całkowitej powierzchni wykorzystywane jest jako użytki rolne (grunty orne, sady oraz łąki i pastwiska).

4.11. Zasoby geologiczne

Na terenie powiatu świdnickiego występują surowce mineralne t, j. piasek i opoka oraz surowiec energetyczny - gaz ziemny. Kopaliny pospolite (piasek i opoka) wydobywane są w celu wykorzystania w budownictwie.

Złoża surowców mineralnych są nieodnawialnymi składnikami środowiska przyrodniczego i podlegają ochronie. Ich eksploatacja i użytkowanie powinna być realizowana zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju w celu zaspokojenia potrzeb nie tylko obecnego pokolenia, ale i przyszłych pokoleń.

Wydobywanie kopalin jest możliwe po otrzymaniu koncesji, której udziela właściwy organ koncesyjny. Za wydobycie kopalin przedsiębiorca ponosi opłatę eksploatacyjną.

Starosta jest organem koncesyjnym w przypadku kopalin pospolitych (gdy eksploatacja prowadzona jest metodą odkrywkową, bez użycia środków strzałowych, ze złóż o powierzchni do 2 ha i wydobycie roczne nie przekracza 20 000 m^3 surowca) oraz sprawuje kontrolę nad prawidłowością wnoszenia opłat eksploatacyjnych za wydobycie kopalin pospolitych ponoszonych przez przedsiębiorców.

Na terenie powiatu świdnickiego jest 9 czynnych kopalni kopalin pospolitych posiadających koncesje na wydobycie. Na wydobycie piachu aktualnych jest 7 koncesji i na wydobycie opoki 2 koncesje.

4.12 Ochrona przyrody

Z form ochrony przyrody w myśl Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2020, poz. 55 - ze zm.) na terenie powiatu świdnickiego znajdują się: 2 parki krajobrazowe, obszar chronionego krajobrazu, obszar natura 2000, rezerwat przyrody, 25 pomników przyrody i 2 użytki ekologiczne

Planistyczną formę ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu stanowią Systemy Przyrodnicze Gmin oraz korytarze ekologiczne.

Uwzględniając powyższe analizy, stan środowiska, główne problemy środowiskowe, obowiązujące przepisy prawa polskiego i wspólnotowego, programy i strategie rządowe, regionalne i lokalne, a także uwarunkowania wynikające

z opracowań gminnych, wyznaczono w niniejszym dokumencie cele i kierunki ochrony środowiska dla powiatu świdnickiego.

Klimat i powietrze

Cel: Zmniejszenie niskiej emisji

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie niskiej emisji z transportu,
- Zmniejszenie niskiej emisji z budynków mieszkalnych jednorodzinnych,
- Zmniejszenie niskiej emisji z budynków użyteczności publicznej.

Cel: Kontrola nad wprowadzanymi zanieczyszczeniami do atmosfery

Kierunek interwencji:

- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Cel: Rozwój odnawialnych źródeł energii

Kierunek interwencji:

- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Cel: Redukcja zużytej energii

- Modernizacja energochłonnej infrastruktury oświetlenia ulic.

Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

- Prowadzenie monitoringu powietrza.

Klimat akustyczny

Cel: Zapewnienie mieszkańcom dobrego klimatu akustycznego

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego,
- Zmniejszenie emisji hałasu komunikacyjnego,
- Wprowadzenie monitoringu hałasu zwłaszcza na terenach zagrożonych hałasem komunikacyjnym,
- Ograniczenie emisji hałasu pochodzącego z sektora gospodarczego.

Pole elektromagnetyczne

Cel: Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko

Kierunki interwencji:

- Prowadzenie monitoringu stanu środowiska pod kątem PEM,
- Prowadzenie bazy danych o urządzeniach będących emitorem PEM.

Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości wód powierzchniowych,
- Modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków,
- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- Zmniejszenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych związkami organicznymi,
- Ochrona przed powodzią i podtopieniami.

Gleby

Cel: Racjonalne użytkowanie gruntów

Kierunki interwencji:

- Podniesienie poziomu wiedzy rolników w zakresie ochrony i racjonalnego użytkowania gleb,
- Dostosowanie upraw do specyfikacji gleb.

Gospodarka odpadami

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów,
- Prowadzenie monitoringu poeksploatacyjnego na zamkniętym składowisku odpadów,
- Likwidacja wyrobów azbestowych.

Zasoby przyrodnicze

Cel: Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo,
- Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów, w tym m.in. przywrócenie/ utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000
- Ochrona pomników przyrody
- Tworzenie zielonej infrastruktury

Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska

Kierunek interwencji:

- Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska

Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Cel: Przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska

Kierunki interwencji:

– Ochrona przeciwpowodziowa.

Edukacja ekologiczna

Cel: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy

Kierunek interwencji:

– Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań,
– Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu.

W celu realizacji przedstawionych celów z poszczególnych obszarów interwencji uwzględniono zadania przeznaczone do realizacji do roku 2024 wskazując opis przedsięwzięcia, okres realizacji, jednostkę realizującą, prognozowane nakłady finansowe oraz źródło finansowania. Realizacja Programu odbywać się będzie poprzez wykorzystanie przez władze samorządowe instrumentów prawnych, ekonomiczno-finansowych i społecznych. Wdrażanie Programu ochrony środowiska będzie podlegało ocenie co dwa lata.

Wyznaczono wskaźniki monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska, dzięki którym w kolejnych latach możliwe będzie określenie kierunku zmian zachodzących w środowisku. Wyniki oceny stanowić będą podstawę kolejnej aktualizacji Programu Ochrony Środowiska.

5 REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIDNICKIEGO NA LATA 2017-2020

W Programie Ochrony Środowiska dla powiatu świdnickiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 na podstawie analizy dokumentów regulujących sytuację ekologiczną w państwie, województwie i powiecie wymienione poniżej zostały cele i priorytetowe działania ekologiczne.

Program Ochrony Środowiska na lata 2017-2020 został zatwierdzony uchwałą nr XXX/161/2017 Rady Powiatu w Świdniku i zakładał następujące kierunku działań w poszczególnych obszarach interwencji.

✓ *Ochrona klimatu i jakość powietrza*

Kierunki działań:

- *zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza,*

- *rozwój i modernizacja zbiorowych systemów ciepłowniczych,*
- *rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii,*
- *rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska,*
- *termomodernizacja*
- *modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła,*
- *edukacja.*

✓ *Zagrożenie hałasem*

Kierunki działań:

- *ochrona przed hałasem,*
- *zmniejszenie hałasu.*

✓ *Pola elektromagnetyczne*

Kierunki działań:

- *ograniczanie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych.*

✓ *Gospodarowanie wodami*

Kierunki działań:

- *gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody;*
- *zwiększenie retencji wodnej;*
- *zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego;*
- *ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi;*
- *optymalizacja zużycia wody,*
- *dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód.*

✓ *Gospodarka wodno-ściekowa*

Kierunki działań:

- *zapewnienie dostępu do czystej wody da społeczeństwa i gospodarki,*
- *poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,*
- *rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacji programów sanitacji w zabudowie rozproszonej.*

✓ *Zasoby geologiczne*

Kierunki działań:

- *racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,*
- *zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin.*

✓ *Gleby*

Kierunki działań:

- *ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,*

- *remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,*
- *edukacja.*

✓ *Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów*

Kierunki działań:

- *racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,*
- *budowa infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych,*
- *budowa instalacji służących do odzysku (w tym recyklingu), instalacji unieszkodliwiania odpadów, minimalizacja składowania odpadów, zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych,*
- *gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne,*
- *edukacja*

✓ *Zasoby przyrodnicze*

Kierunki działań:

- *ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów;*
- *trwale zrównoważona gospodarka leśna, ochrona gatunkowa,*
- *stworzenie warunków ochrony korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej,*
- *ochrona krajobrazu,*
- *tworzenie zielonej infrastruktury,*
- *edukacja ekologiczna.*

✓ *Zagrożenia poważnymi awariami*

Kierunki działań:

- *wyposażenie struktur kierowania i służb ratowniczych w niezbędny sprzęt,*
- *szkolenia pracowników zakładów w zakresie przeciwdziałania i ograniczania skutków przemysłowych,*
- *przestrzeganie stosowania instrumentów prawnych służących przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej.*

Poniżej przedstawiono ocenę realizacji zadań wskazanych w POŚ do roku 2020 na terenie gmin w powiecie świdnickim. Wymienione zadania prowadziły do eliminacji lub ograniczenia natężenia oddziaływania czynników zagrażających poszczególnym komponentom środowiska naturalnego.

Tabela 5. Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 „**KLIMAT I POWIETRZE”**

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Małgiew	Odnawialne źródła energii w Gminie Małgiew I	3 763 767,85 zł	Zrealizowane	Ograniczenie niskiej emisji Oszczędność kosztów przeznaczonych na energię Ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza
Gmina Małgiew	OZE w gminie Małgiew I	5 513 517,00 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Małgiew	OZE w gminie Małgiew II	5 481 462,60 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Małgiew	Oświetlenie niskoemisyjne w gminie Małgiew	3 490 790,05 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Małgiew	Termomodernizacja budynku w Janówku na potrzeby Centrum Społeczności Lokalnej	802 347,28 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Małgiew	Budowa instalacji energooszczędnego oświetlenia na terenie gminy Małgiew	167 905,38 zł	Zrealizowany	
Gmina Małgiew	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w gminie Małgiew	1 175 285,32 zł	Zrealizowane	
Gmina Małgiew	Przebudowa boiska sportowego w miejscowości Małgiew	1 064 548,00 zł	Zrealizowany	
Ochotnicza Straż Pożarna w Małgwi	Przebudowa oraz doposażenie świetlicy – miejsca wspólnych spotkań na potrzeby muzycznej integracji dla lokalnej społeczności w miejscowości Małgiew	108 975,44 zł	Zrealizowany	
Ochotnicza Straż Pożarna w Minkowicach	Przebudowa obiektu z potencjałem rozwoju turystyki sportowej w miejscowości Minkowice	189 432,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Piaski	Czysta energia w gminie Piaski - montaż instalacji solarnych i kotłów na biomasę I	5 665 476,33 zł	Zrealizowany	
Gmina Piaski	Czysta energia w gminie Piaski - montaż instalacji solarnych i kotłów na biomasę II	5 674 344,31 zł	Zrealizowany	
Gmina Piaski	Czysta energia w gminie Piaski - montaż instalacji solarnych, fotowoltaicznych i kotłów na biomasę	10 161 661,39 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Piaski	Budowa budynku użyteczności publicznej w Piaskach- przedszkola z odziałem żłobka, w tym pomieszczenia żłobka, pomieszczenia wspólne, wyposażenie.	4 557 972,00 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Piaski	Termomodernizacja budynku ośrodka zdrowia w Piaskach	641 128,75 zł	Zrealizowany	Ograniczenie niskiej emisji Oszczędność kosztów przeznaczonych na energię Ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza
Gmina Piaski	Zagospodarowanie terenu wokół ruin zboru kalwińskiego "Kościelec" w Piaskach	1 627 587,12 zł	Zrealizowany	
Gmina Piaski	Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Piaskach	1 099 922,45 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Piaski	Modernizacja Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Piaskach	1 137 394,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Piaski	Budowa energooszczędnego oświetlenia na trenie gminy Piaski	911 644,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Modernizacja zabytkowego dworu w Rybczewicach Drugich	3 375 475,41 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Rybczewice	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Rybczewice	2 715 783,68 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w gminie Rybczewice	2 964 411,53 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Termomodernizacja wielorodzinnego budynku mieszkalnego Dom Nauczyciela w gminie Rybczewice	1 255 249,92 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Rewitalizacja i zagospodarowanie zespołu parkowego w miejscowości Rybczewice Drugie	1 045 122,50 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	Budowa oświetlenia ul. Fiołkowej w Świdniku	120 540,00 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	Budowa oświetlenia ul. Deotymy w Świdniku	65 000,00 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	Budowa oświetlenia na drodze powiatowej nr 2108L Lublin – Kalinówka	154 980,00 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	Budowa oświetlenia ul. Brzegowej w Świdniku	28 900,00 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	Projekt pn. Świdnik przyjazny środowisku – edycja II - budynki mieszkalne (kolektory słoneczne)	432 950,30 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Urząd Miasta Świdnik	Projekt pn. Świdnik przyjazny środowisku – edycja II - budynki mieszkalne (pompy ciepła i ogniwa fotowoltaiczne)	1 105 450,04 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	Montaż 161 kolektorów słonecznych	Brak informacji	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	Montaż 55 pomp ciepła	Brak informacji	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	Montaż 219 ogniw fotowoltaicznych	Brak informacji	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Ocieplenie części budynku Pełczyn 64A	39 999,99 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont łazienki w budynku świetlicy wiejskiej w Struży	10 300,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia drogi na działce nr 792 w Siostrzytowie	20 002,95 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Wykonanie łazienki wraz z instalacją wodno-kanlizacyjną w budynku OSP Pełczyn	15 998,43 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia drogi na działce nr 105717L w Struży	35 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia drogi gminnej nr 105738L w Trawnikach	67 616,54 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia części dróg gminnych nr 105720L i 105721L w Siostrzytowie	53 000,00 zł	Zrealizowany	Ograniczenie niskiej emisji Oszczędność kosztów przeznaczonych na energię Ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze wewnętrznej nr 491 w Dorohuczy	31 484,13 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Cmentarnej w Biskupicach	10 321,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia ulicznego na ul. Polnej w Biskupicach	24 136,81 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia drogi wewnętrznej na działkach nr 118 i 142w Pełczynie	36 232 00,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 105811L w Trawnikach Kolonii	36 793,06 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa oświetlenia drogi działka nr 305 w Trawnikach	28 315,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Wykonanie oświetlenia drogi gminnej nr	26 735,00 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	105730L w Trawnikach Kol.			
Gmina Trawniki	Wykonanie oświetlenia przy drodze 105719L – działka nr 407 w Struży Kolonia	25 275,00 zł	Zrealizowany	Ograniczenie niskiej emisji Oszczędność kosztów przeznaczonych na energię Ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza
Gmina Trawniki	Wykonanie oświetlenia na drodze gminnej nr 105729L w Siostrzytowie	32 147,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Wykonanie oświetlenia przy drodze wewnętrznej – działka nr 2175	23 559,58 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Budowa ogrodzenia na placu zabaw na działce nr 126 w Ewopolu	11 429,36 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont boiska sportowego na działce nr 530/6 w Biskupicach	45 050,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Przebudowa boiska piłkarskiego w Oleśnikach	435 380,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont świetlicy wiejskiej w Dorohuczy	34 437,01 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Termomodernizacja Przedszkola w Trawnikach	814 618,71 zł	Zrealizowany	Ograniczenie niskiej emisji Oszczędność kosztów przeznaczonych na energię Ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza
Gmina Trawniki	Zakup i montaż pieca co w budynku Trawniki 630	28 290,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Termomodernizacja (ocieplenie) budynku Pełczyn 64A	40 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Termomodernizacja (ocieplenie) budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Siostrzytowie	32 489,00 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Trawniki	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Trawnikach	868 553,44 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Trawniki	Termomodernizacja Gminnego Ośrodka Kultury	172 109,76 zł	W trakcie realizacji	
Powiat Świdnicki	Budowa pełnowymiarowej hali sportowej na terenie I Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Broniewskiego w Świdniku	6 187 802,74 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Remont/modernizacja łazienek i	308 456,16 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	sanitariatów w budynku pałacu w Domu Pomocy Społecznej w Krzesimowie			
Powiat Świdnicki	Budowa placu zabaw dla niepełnosprawnych wraz z urządzeniami	196 000,00 zł	Zrealizowany	
Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej w Świdniku	Termomodernizacja budynku Centrum Kształcenia Praktycznego PCEZ w Świdniku. Celem była głęboka modernizacja energetyczna budynku CKZ przy PCEZ w Świdniku – wymiana instalacji C.O., instalacja pompy ciepła, instalacja solarna i CWU	2 449 624,55 zł	Zrealizowany	
Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej w Świdniku	Fotowoltaika i oświetlenie LED w Centrum Kształcenia Zawodowego. Sfinansowane z projektu 13.6 pn. „Rozwój infrastruktury szkół kształcenia zawodowego prowadzonych przez powiat świdnicki”, kompleksowo wymieniono całe oświetlenie i instalację elektryczną oraz zainstalowano i zintegrowano instalację fotowoltaiczną w budynku CKZ	3 524 231,59 zł	Zrealizowany	Ograniczenie niskiej emisji Oszczędność kosztów przeznaczonych na energię Ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza
Zespół Szkół w Piaskach	Montaż instalacji solarnej na budynku szkoły	Brak informacji	Zrealizowany	
Zespół Szkół w Piaskach	Termomodernizacja- montaż 2 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 63,2 kWp	387 500,00 zł	Zrealizowany	
Zespół Szkół w Piaskach	Termomodernizacja – instalacja pomp ciepła do ogrzewania obiektów ZS w Piaskach o mocy 174 kW	1 240 453,77 zł	Zrealizowany	
Zespół Szkół w Piaskach	Termomodernizacja obiektów ZS – wymiana opraw oświetleniowych na oprawy LED	498 888,00 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Zespół Szkół w Piaskach	Termomodernizacja obiektów ZS – docieplenie budynków (wymiana stolarki drzwiowej w warsztatach szkolnych, docieplenie ścian w gruncie, docieplenie stropów, docieplenie ścian zewnętrznych	1 061 786,41 zł	Zrealizowany	Ograniczenie niskiej emisji Oszczędność kosztów przeznaczonych na energię Ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza
Zespół Szkół w Piaskach	Biblioteka szkolna wraz z czytelnią – wymiana oświetlenia, położenie gładzi na ścianach, wymiana podłogi, wymiana parapetów, malowanie ścian	5 000,00 zł	Zrealizowany	
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S.A.	Modernizacja oświetlenia w hali B-2	431 4 000,00 zł	Zrealizowany	
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S.A.	Wymiana oświetlenia głównego hali B-1 etap I	598 800,00 zł	Zrealizowany	
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S.A.	Wymiana oświetlenia w hali B-1 etap II	243 800,00 zł	Zrealizowany	
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL Świdnik" S.A.	Remediacja terenów zanieczyszczonych – faza IV	931 800,00 zł	Zrealizowany	
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S.A.	Remediacja terenów zanieczyszczonych – faza V	1 696 300,00 zł	Zrealizowany	Ograniczenie niskiej emisji Oszczędność kosztów przeznaczonych na energię Ograniczenie emisji pyłowo-gazowej do powietrza
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S.A.	Wymiana urządzeń chłodniczych zawierających czynnik R-12	438 400,00 zł	Zrealizowany	
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku	Termomodernizacja budynków Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku	637 313,89 zł	Zrealizowany	

Źródło: Dane jednostek samorządowych i przedsiębiorców

Tabela 6 Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 „**OCHRONA WÓD”**

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Piaski	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Piaski wraz z budową oczyszczalni ścieków przy Szkole Podstawowej w Woli Piaseckiej	1 850 843,00 zł	Zrealizowany	Zmniejszenie zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych ściekami komunalnymi Zmniejszenie skażenia wód substancjami ropopochodnymi
Gmina Piaski	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków wraz z budową sieci wodociągowej na terenie gminy Piaski oraz budowa indywidualnej oczyszczalni ścieków przy Szkole Podstawowej w m. Majdan Kozic Górnych	1 468 394,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Kompleksowa modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Rybczewice poprzez modernizację ujęcia wody i pompowni w m. Bazar, ujęcia wody w m. Rybczewice Pierwsze oraz pompowni w m. Stryjno Pierwsze gm. Rybczewice	2 192 023,79 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Rybczewice	Modernizacja gospodarki wodnej w gminie Rybczewice poprzez budowę zbiornika wód popłucznych z filtrów oddzielaczy, montaż systemu OZE i instalacji monitorujących pracę ujęć wody	1 180 745,50 zł	Zrealizowany	
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S.A.	Nowa sieć wody technologicznej.	1 834 900,00 zł	Zrealizowany	

Tabela 7 Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 „**GOSPODAROWANIE ZSOBAMI WODNYMI”**

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Rybczewice	Modernizacja poprzez przebudowę istniejącego wodociągu wiejskiego IZDEBNO zaopatrującego wsie Izdebno i Izdebno-Kolonia w gm. Rybczewice	1 944 109,50 zł	Zrealizowany	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę Zapewnienie mieszkańcom dobrej jakości wody do picia
Gmina Rybczewice	Umocnienie dna wąwozu oraz odprowadzenie wód opadowych z wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 105761L w miejscowości Rybczewice, gmina Rybczewice, od km 1+007,5 do km 1+207.5	123 100,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Umocnienie dna wąwozu oraz odprowadzenie wód opadowych z wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 105761L w miejscowości Rybczewice, gmina Rybczewice, od km 0+907,5 do km 1+007,5	76 506,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Umocnienie dna wąwozu oraz odprowadzenie wód opadowych z wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 105784L w m. Stryjno Kolonia gmina Rybczewice od km 0+300 do km 0+825	335 298,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Rozbudowa sieci wodociągowej w Trawnikach, Trawnikach Kolonii	96 590,84 zł	Zrealizowany	
Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świdniku	Modernizacja rozdzielni średniego napięcia na terenie ujęcia przy ul. Kusocińskiego	102 554,53 zł	Zrealizowany	

Źródło: Dane jednostek samorządowych i przedsiębiorców

Tabela 8 Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 **„KLIMAT AKUSTYCZNY”**

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi gminnej nr 105501 L w miejscowości Józefów, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+970,00	690 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych poprzez przebudowę drogi nr ew. 526 – ul. Graniczna w miejscowości Mełgiew, gm. Mełgiew	246 554,70 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi – ul. Chabrowa w miejscowości Franciszków, gm. Mełgiew” na odcinku o długości	58 885,82 zł	Zrealizowany	Poprawa klimatu

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	95,0 mb			akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi gminnej nr 105527L w miejscowości Jacków, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 1+333,73	1 098 720,94 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi gminnej nr 105515L w miejscowości Piotrówek, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+990,00	507 906,98 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi gminnej nr 105519L w miejscowości Krzesimów, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+985,00	396 151,76 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Wykonanie dokumentacji budowlanej na przebudowę drogi gminnej nr 105501 L w miejscowości Józefów, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+990,00	3 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Wykonanie dokumentacji budowlanej na przebudowę drogi gminnej nr 105527 L w miejscowości Jacków, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 1+333,73	17 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Wykonanie dokumentacji budowlanej na przebudowę drogi gminnej nr 105515 L w miejscowości Piotrówek, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+990,00	7 500,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Wykonanie dokumentacji projektowej oświetlenia drogowego drogi powiatowej nr 2104 L w miejscowości Nowy Krępiec (ul. Kwiatowa), gm. Mełgiew na odcinku o długości około 2000 mb oraz drogi gminnej nr 105517 L w miejscowości Trzeszkowice, gm. Mełgiew na odcinku o długości około 1000 mb	20 418,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Rozbudowa infrastruktury drogowej na terenie gminy Mełgiew w ramach projektu „Mobilny LOF” poprzez przebudowę ciągu dróg powiatowych nr 2102L, 2020L, 2021L w zakresie wykonania ciągu pieszo – rowerowego wraz z zatokami autobusowymi i	5 817 956,92 zł	W trakcie realizacji	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	chodnikami”			Poprawa klimatu akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Gmina Mełgiew	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej na trasie Mełgiew – Franciszków o łącznej długości 6,3 km wraz z budową oświetlenia niskoemisyjnego (łącznie 152 oprawy) oraz punktami Bike&Ride (5 obiektów, łącznie na 50 stanowisk).	6 729 135,56 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Budowa ciągu pieszego przy drodze powiatowej nr 2020L Lublin-Mełgiew-Zakrzów w m. Piotrówek, I etap od km rob. 0+521,89 do km 1+217,54	132 840,20 zł	Brak informacji	
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi gminnej nr 105501 L w miejscowości Józefów, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+970,00	690 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych poprzez przebudowę drogi nr ew. 526 – ul. Graniczna w miejscowości Mełgiew, gm. Mełgiew	246 554,70 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi – ul. Chabrowa w miejscowości Franciszków, gm. Mełgiew” na odcinku o długości 95,0 mb	58 885,82 zł.	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi gminnej nr 105527L w miejscowości Jacków, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 1+333,73	1 098 720,94 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi gminnej nr 105515L w miejscowości Piotrówek, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+990,00	507 906,98 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Przebudowa drogi gminnej nr 105519L w miejscowości Krzesimów, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+985,00	396 151,76 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Wykonanie dokumentacji budowlanej na przebudowę drogi gminnej nr 105501 L w miejscowości Józefów, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+990,00	3 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Wykonanie dokumentacji budowlanej na przebudowę drogi gminnej nr 105527 L w miejscowości Jacków, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km	17 000,00 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	1+333,73			Poprawa klimatu akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Gmina Mełgiew	Wykonanie dokumentacji budowlanej na przebudowę drogi gminnej nr 105515 L w miejscowości Piotrówek, gm. Mełgiew na odcinku od km 0+000,00 do km 0+990,00	7 500,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Mełgiew	Wykonanie dokumentacji projektowej oświetlenia drogowego drogi powiatowej nr 2104 L w miejscowości Nowy Krępiec (ul. Kwiatowa), gm. Mełgiew na odcinku o długości około 2000 mb oraz drogi gminnej nr 105517 L w miejscowości Trzeszkowice, gm. Mełgiew na odcinku o długości około 1000 mb	20 418,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Piaski	Przebudowa drogi gminnej nr 105681L w miejscowości Janówek-Bystrzejowice Pierwsze- Poprawa warunków komunikacyjnych	581 107,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Piaski	Przebudowa ul. Gardzienickiej nr 105830 i ul. Krótkiej nr 105826 w Piaskach	1 567 487,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Przebudowa drogi gminnej nr 105754L w m. Stryjno Kolonia	519 612,39 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Przebudowa drogi gminnej nr 105760L w miejscowości Rybczewice Pierwsze, gmina Rybczewice	1 253 328,09 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Przebudowa drogi gminnej nr 105755L km+0+000,00 km do 1 +270,00 w miejscowości Stryjno gm. Rybczewice uszkodzonej na skutek gwałtownego spływu wód opadowych w 2018 roku	1 369 337,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Przebudowa drogi gminnej nr 105756L km 0+005,00 do km 0+620,00 w miejscowości Stryjno Kolonia gm. Rybczewice uszkodzonej wskutek gwałtownego spływu wód opadowych w 2018r	386 421,84 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Przebudowa drogi gminnej nr 105756L km 0+005,00 km do km 0+620,00 w miejscowości Stryjno Kolonia gm. Rybczewice wskutek gwałtownego spływu wód opadowych w 2018 roku.	39 793,76 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Rybczewice	Remont drogi gminnej nr 105746L w Oleśnikach	323 715,18 zł	Zrealizowany	
Gmina Rybczewice	Przebudowa drogi gminnej nr 105761L w miejscowościach Częstoborowice i Rybczewice Drugie	323 239,57 zł	W trakcie realizacji	
Gmina Rybczewice	Przebudowa drogi gminnej nr 105765L w miejscowości Pilaszkowice Pierwsze	677 115,00 zł	W trakcie realizacji	
Miasto Świdnik	Optymalizacja połączeń pomiędzy drogą ekspresową S17/12 i Portem Lotniczym poprzez budowę ul. Kusocińskiego w Świdniku w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego	12 537 810,44 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa ul. Gen. S. Roweckiego Grota w Świdniku	39 497,76 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Dokumentacja projektowa Przebudowy ul. Witosa – bocznej w Świdniku	9 594,00 zł	Zrealizowany	Poprawa klimatu akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Miasto Świdnik	Przebudowa sieci ulic w osiedlu Żwirki i Wigury w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	153 430,00 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Przebudowa ul. Gospodarczej w Świdniku	Brak informacji	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Rozbudowa ul. Sosnowej w Świdniku na odcinku od ul. Kolorowej do ul. Legionów Polskich	69 239,77 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa ul. Bohaterów Westerplatte – bocznej w Świdniku	173 148,68 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa chodnika przy ul. Traugutta w Świdniku	66 000,00 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa sięgacza z ulicy Cisowej nr 105552L	114 604,03 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Przebudowa drogi dojazdowej w rejonie ul. Janusza Kusocińskiego w Świdniku (ul. Akacjowa)	258 334,03 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Nowa ścieżka rowerowa – łącznik ul. 3 Maja – ul. Kościuszki	109 999,00 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Projekt Mobilny LOF w Świdniku w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	527 832,75 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Przebudowa drogi powiatowej nr 2134L (ul. Kusocińskiego w Świdniku) na odcinku od km0+110 do km 0+300	722 689,38 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Optymalizacja połączeń pomiędzy drogą ekspresową	6 740 978,87 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	S17/12 i Portem Lotniczym poprzez budowę ul. Kusocińskiego w Świdniku w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego			Poprawa klimatu akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Miasto Świdnik	Budowa ul. Rejkowizna – Etap II w zakresie budowy odcinka ul. Rejkowizna oraz przebudowy skrzyżowania Al. Lotników Polskich	1 094 687,52 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa ul. Gen. S. Roweckiego Grota w Świdniku	1 217 938,82 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Przebudowa sieci ulic w osiedlu Żwirki i Wigury w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą (ul. Puławskiego, ul. Matejki, ul. Szopena, ul. Miła, ul. Kwiatowa, ul. Willowa)	2 613 286,89 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Rozbudowa ul. Sosnowej w Świdniku na odcinku od ul. Kolorowej do ul. Legionów Polskich	1 634 670,51 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Przebudowa ul. Bronisława Czecha w Świdniku w zakresie dojścia do przejścia dla pieszych na skrzyżowaniu z ul. Olimpijczyków	25 584,00 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa ul. Św. Brata Alberta w Świdniku na odcinku od skrzyżowania z ul. Klonową do km 0+142,53	Brak informacji	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa Al. NSZZ Solidarność wraz z infrastrukturą towarzyszącą – Etap I (od Al. Lotników Polskich do ul. Ks. J. Hryniewicza	6 430 781,13 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa chodnika na ul. Partyzantów w Świdniku na odcinku od ul. Dworcowej do ul. Wojska Polskiego	169 740,00 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa ul. Żwirki i Wigury i Nadleśnej w Świdniku (od ronda na ul. Żwirki i Wigury do ul. Mełgiewskiej)	8 897 127,95 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa Al. NSZZ Solidarność wraz z infrastrukturą towarzyszącą – Etap II (od ul. Ks. J. Hryniewicza do ul. Kusocińskiego)	50 000,00,00 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Budowa ul. Modrzewiowej na odcinku od ul. Klonowej do Al. NSZZ Solidarność wraz z infrastrukturą towarzyszącą	34243,20 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Przebudowa ul. Bronisława Czecha w zakresie	31 365,00 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	budowy chodnika			Poprawa klimatu akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Miasto Świdnik	Przebudowa ul. Targowej w Świdniku wraz z odwodnieniem	74 851,78 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Modernizacja ciągu pieszo – jezdnego przy ul. Bocznej Witosa	107 711,10 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Przebudowa sieci dróg gminnych na terenie miasta Świdnik	1 676 868,21 zł	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Modernizacja ul. Radość w Świdniku	1 043 040,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej nr 2021L Mełgiew-Kajetanówka (rzeka stawek-Stoki) wraz z dojazdami w m. Mełgiew, gm. Mełgiew	1 532 000,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2109L Wilczopole-Bystrzejowice (przebudowa konstrukcji nawierzchni w zakresie wzmocnienia i wykonania powierzchniowych elementów odwadniających na długości 5,4 km	3 552 953,40 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa obszaru skrzyżowania drogi gminnej nr 105681L z droga powiatową nr 2109L w m. Bystrzejowice	32 566,73 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa obszaru skrzyżowania drogi gminnej nr 105680L z droga powiatową nr 2109L w m. Bystrzejowice	7 585,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2115L Piaski-Gardzienice w m. Giełczew na odcinku 450 m w zakresie odnowy bitumicznej nawierzchni jezdni	116 554,80 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa obszaru skrzyżowania drogi gminnej nr 105766L z droga powiatową nr 2126L w m. Częstoborowice	49 500,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2123L Stryjno-Żuków-Krzczonów w m. Stryjno	126 459,99 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2102L ul. Racławicka w Świdniku (od skrzyżowania z Al. Lotników Polskich do skrzyżowania z ul. Kosynierów)	7 088 960,00 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Powiat Świdnicki	Przebudowa obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej nr 2122L Rybczewice-Marysin (rzeka Giełczew) wraz z dojazdami w miejscowości Rybczewice	1 105 654,92 zł	Zrealizowany	Poprawa klimatu akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Powiat Świdnicki	Budowa odcinka drogi powiatowej nr 2119L Biskupice-Trawniki o długości 540m – etap I od km 0+000,00 do km 0+251,36	509 000,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Budowa drogi powiatowej nr 2104L (Minkowice-Krępiec) w zakresie budowy chodnika w m. Krępiec od km rob. 0+110,45 do km rob. 0+517,30	250 000,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowościach Marysin i Kozice Górne	440 987,46 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Budowa tymczasowej ścieżki dla pieszych w pasie drogowym drogi powiatowej 2131L (ul. Kusocińskiego) o dł. 174,50 m	30 012,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2103L (Świdnik-Krępiec) w zakresie odnowy nawierzchni asfaltowej, odcinek od km rob. 0+000 do km rob. 0+815	524 382,69 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2106L Minkowice-Wierzchowiska	3 834 466,33 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2118L Biskupice - Fajsławice od km rob. 0+000 do km rob. 0+680 oraz drogi powiatowej nr 2119L Biskupice - Trawniki od km rob. 0+000 do km rob. 2+713	3 972 245,41 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	"Wygodniej, szybciej bezpieczniej-poprawa spójności komunikacyjnej województwa lubelskiego poprzez budowę i przebudowę dróg powiatowych usprawniających dostępność komunikacyjną do regionów i subregionów centrów rozwoju" - Przebudowa drogi powiatowej nr 2116L Gardzienice-Fajsławice	6 270 648,77 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Budowa ciągu pieszego przy drodze powiatowej nr 2020L Lublin-Mełgiew-Zakrzów w m. Piotrówek, I	132 840,20 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	etap od km rob. 0+521,89 do km 1+217,54			
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2116L Gardzienice-Fajsławice	6 270 648,77 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Budowa ciągu pieszego przy drodze powiatowej nr 2026L Łysołaje-Pełczyn w m. Bonów, I etap od km rob. 0+000 do km rob. 0+532,75	134 004,20 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2122L Rybczewice-Marysin w zakresie odnowy bitumicznej nawierzchni jezdni na odc. dł. 1,2 km	883 685,09 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2121L (Fajsławice-Oleśniki) na odcinku ok. 750 m w m. Oleśniki w zakresie odnowy bitumicznej nawierzchni jezdni	338 236,29 zł	Zrealizowany	Poprawa klimatu akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2116L (Gardzienice-Suchodoły) od km rob. 0+000 do km rob. 4+300	6 097 854,83 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2023 L Mełgiew-Milejów	4 697 903,58 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa ulic: Racławicka, Krępiecka, Armii Krajowej oraz Generała Maczka w Świdniku" Zadanie 2 - Przebudowa drogi powiatowej nr 2103 L ul. Krępiecka w Świdniku (od skrzyżowania z ul. Kosynierów do skrzyżowania z ul. Armii Krajowej) ("Racławicka II etap")	8 198 149,65 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2100L Łuszczów - Janowice	6 765 362,75 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Budowa odcinka drogi powiatowej nr 2119L Biskupice - Trawniki o długości 540m - etap II	1 193 182,51 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2108L Lublin-Kalinówka	2 444 603,94 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Przebudowa drogi powiatowej nr 2133L ul. Genrała Maczka i ul. Armii Krajowej w Świdniku	4 046 488,54 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi wewnętrznej na działce nr 2829 w Biskupicach	11 289,55 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Trawniki	Remont części drogi nr 1135 w Trawnikach	70 000,00 zł	Zrealizowany	Poprawa klimatu akustycznego Gmin Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z emisji liniowej
Gmina Trawniki	Remont drogi na działce nr 609 w Pełczynie	76 200,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi na działce nr 47 w Trawnikach Kolonii	55 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi na działce nr 491 w Dorohuczy	52 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi nr 123021L5 w Biskupicach	53 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Przebudowa drogi gminnej nr 105744L w Oleśnikach	814 814,16 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Przebudowa drogi gminnej nr 105810L w Siostrzytowie	673 000,40 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi gminnej nr 105724L w Bonowie	68 620,80 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi gminnej nr 105717L w Struży		Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi gminnej nr 105728L w Dorohuczy	59 633,28 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi gminnej nr 105741L w Trawnikach	55 000,00 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont chodnika przy drodze gminnej nr 105737L w Trawnikach	397 900,17 zł	Zrealizowany	
Gmina Trawniki	Remont drogi na działce 751 w Trawnikach Kolonii	77 999,00 zł	Zrealizowany	

Źródło: Dane jednostek samorządowych

Tabela 9 Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 „**GOSPODARKA ODPADAMI”**

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Mełgiew	Ilość zdemontowanych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w (Mg) wyniosła: 2017 r.- 99,54 2018 r.-120,44 2019 r.-164,86 2020 r. – 8,122	Program Gminny - całkowity koszt inwestycji to 33 845, 82 zł (w tym 14 445,82 zł pochodziło ze środków własnych, natomiast 19 400 zł dofinansowania z WFOŚiGW w	Zrealizowany	Usunięcie w sposób bezpieczny dla zdrowia i środowiska wyrobów i odpadów zawierających azbest

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
		Lublinie). Koszty związane z realizacją Projektu pt. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie woj. lubelskiego" obciążają zgodnie z umową realizatora tj. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie.		
Gmina Piaski	Ilość zdemontowanych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w (Mg) wyniosła: 2017 r.- 148,180 2018 r. - 80,020 2019 r. - 137,280 2020 r. - 199,845	Brak danych	Zrealizowany	
Miasto Świdnik	Ilość zdemontowanych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w (Mg) wyniosła: 2017 r. – 46,430 2018 r. – 43,610 2019 r. – 29,950 2020 r. – b.d.	38 317,24 zł	Zrealizowany	Usunięcie w sposób

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
				bezpieczny dla zdrowia i środowiska wyrobów i odpadów zawierających azbest
Gmina Trawniki	Ilość zdemontowanych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w (Mg) wyniosła: 2017 r.- 38,145 2018 r. – 120,865 2019 r. – 168,730 2020 r. – 143,221	Brak informacji	Zrealizowany	Usunięcie w sposób bezpieczny dla zdrowia i środowiska wyrobów i odpadów zawierających azbest

Wnioskodawca	Zrealizowane zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Gmina Rybczewice	Ilość zdemontowanych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w (Mg) wyniosła: 2017 r.- 31,920 2018 r. – 19,610 2019 r. – 30,130 2020 r. – 19,882	Brak informacji	Zrealizowany	Usunięcie w sposób bezpieczny dla zdrowia i środowiska wyrobów i odpadów zawierających azbest
Powiat Świdnicki	Ilość zdemontowanych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w (Mg) wyniosła: 2017 r.- 106,095 2018 r. – 216,650 2019 r. – 118,450 2020 r. – 173,520	2319886,03 zł	Zrealizowany	Usunięcie w sposób bezpieczny dla zdrowia i środowiska wyrobów i odpadów zawierających azbest

Źródło: Dane jednostek samorządowych

Tabela 10 Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 **„EDUKACJA EKLOGICZNA”**

Wnioskodawca	Zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Urząd Miasta Świdnik	- zakupu gadżetów ekologicznych dla dzieci w klasach I, II, III szkoły podstawowej,	2018 r.- 993,75,00 zł 2019 r.- 4 496,88,00 zł	Zrealizowany	Wzrost świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży Kształtowanie postawy proekologicznej Przyzwyczajanie dzieci do ładu i porządku w swoim najbliższym środowisku
Urząd Miasta Świdnik	- wydrukowanie broszur informacyjnych na temat systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Świdnik	2018 r.-7153,68 zł	Zrealizowany	Wzrost świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży
Urząd Miasta Świdnik	- interaktywny spektakl ekologiczny pt. „Zielony Kopciuszek” dla dzieci w klasach I, II, III szkoły	2018 r- 1800,00 zł	Zrealizowany	Kształtowanie postawy proekologicznej

Wnioskodawca	Zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	podstawowej			Przyzwyczajanie dzieci do ładu i porządku w swoim najbliższym
Urząd Miasta Świdnik	- interaktywny spektakl ekologicznego pt. „Kolory Miasta” dla dzieci w wieku przedszkolnym	2018 r. - 3 600,00 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	- akcja „Sprzątanie świata”	2018 r.-2600,00 zł 2019 r.-2 600,00 zł 2020 r.-2600,00 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	- wydrukowanie ulotek informacyjnych na temat selektywnej zbiórki odpadów zielonych	2019 r.-361,62 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	- organizacja Targów Ekologicznych, wydarzenie promuje tradycyjną i regionalną żywność, zdrowe i ekologiczne produkty, regionalne wyroby oraz kulturę „zero waste”	2019 r.-6 074,95 zł 2020 r.-10050,00 zł	Zrealizowany	
Urząd Miasta Świdnik	- wykładu/prelekcja na temat kompostowania bioodpadów oraz filozofii „zero waste” dla mieszkańców Gminy Miejskiej Świdnik,	2020-4000,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Edukacja ekologiczna w Powiecie Świdnickim w roku 2017, 2018	2017 r.- 7 999,00 zł 2018 r. 6 000,00 zł	Zrealizowany	
Powiat Świdnicki	Sprzątanie świata	Koszty coroczne w latach 2017-2020-1000,00 zł	Zrealizowany	
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Piaskach	1. Realizacja zadań związanych z czystym powietrzem – szkolenie 2. Warunki ubiegania się o pomoc na operacje typu inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze	Bezpłatne szkolenia	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	źródeł rolniczych w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" – szkolenie bezpłatne 3.Wykorzystanie na obszarach wiejskich instalacji OZE – szkolenie 4.Prawidłowa gospodarka nawozowa ograniczająca spływy substancji biogennych do wód i cieków wodnych. Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna – szkolenie			
Szkoła Podstawowa w Oleśnikach	- Akcja Ekologiczna „Sprzątanie świata-Ziemia naszym wspólnym domem" - Konkurs plastyczny „Chrońmy środowisko" - wystawa prac - Akcja „dzień Drzewa-znaczenia drzew w życiu człowieka." Sadzenie drzew przy szkole. - Konkurs ekologiczny -Szkodliwość hałasu-działania człowieka, które powodują zmniejszenie hałasu. Układanie haseł, rymowanek, zagadek. - Kampania „Gang Fajniaków i miasto marzeń-Bycie EKO jest fajne. - „Eko-zwierzak" -konkurs plastyczny - Akcja ekologiczna „Plastik. Rezygnuję, segreguję, redukuję" - Gazetka szkolna „Segregujemy śmieci" - Wystawa prac plastycznych „Historia o zwykłych butelkach - Akcja „Dbamy o Ziemię" -zbieramy zużyte baterie, tonery. - „Ekologiczny Dekalog Przedszkola-znamy i stosujemy jego zasady.	Brak informacji	Zrealizowane	Wzrost świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży Kształtowanie postawy proekologicznej Przyzwyczajanie dzieci do ładu i porządku w swoim najbliższym
Szkoła Podstawowa w Dorohuczy	- Udział uczniów w IV Gminnym Konkursie Wiedzy o Polsce „Geografia Polski". w Siostrzytowie; - Konkurs Przyrodniczy „Ziemia nasz dom" w	Brak informacji	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	Oleśnikach; - Spotkanie edukacyjne „Zdrowo jemy” z clownem Waldusiem - Apel „bezpieczni na drodze” - Spotkanie z Policjantem „używki wróg czy przyjaciel” - Akcja charytatywna „Nakręć się dla Mai” – „Kup sałatkę” – promocja zdrowej żywności - Wycieczka do Poleskiego Parku Krajobrazowego – Kodeń - Apel „bezpieczne ferie – ptaki i zwierzęta zimą jeść muszą” - Dzień ziemi – apel i nasadzanie zakupionych krzewów na terenie szkolnym. - Cykliczna akcja „Sprzątanie świata” - Całoroczna akcja zbierania nakrętek dla Mai Koterskiej - Całoroczna akcja zbierania makulatury i baterii. - Festyn Rodzinny: zawody sportowe, promocja zdrowej żywności, warsztaty np. produkcji mydełka - Apel Powitanie Jesieni - Akcja „Sprzątanie świata” - Udział w konkursie plastycznym „Jak mogę pomóc pszczołom”			Wzrost świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży Kształtowanie postawy proekologicznej Przyzwyczajanie dzieci do ładu i porządku w swoim najbliższym
Szkoła Podstawowa w Biskupicach	- Akcja ,,Sprzątanie Świata’’ – sprzątanie miejscowości Biskupice. Organizowany jest, Dzień Ziemi’’. - Tydzień Kultury Zdrowotnej (w ramach w/w – wycieczki do lasu- sprzątanie, oczyszczalni ścieków). Wychowawcy prowadzili ,,Lekcję z klimatem’’ (materiały Ministerstwo klimatu i Środowiska) oraz lekcje wychowawcze na temat – oszczędzania wody z okazji Światowego Dnia Wody	Brak informacji.	Zrealizowany	
Zespół Szkół Nr 1 im. C. K.	- Zielona lekcja biologii	Brak informacji	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Norwida w Świdniku Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej im. Z. Puławskiego w Świdniku	- Akcja Sprzątania Świata 2019 - Realizacja zagadnień ekologicznych w ramach zajęć pozalekcyjnych realizowanych ze środków UE - Zbiórka zużytych baterii - Jak spaliny samochodowe wpływają na jakość powietrza - Informacja o zanieczyszczeniach, źródłach ich pochodzenia i oddziaływaniu zanieczyszczeń na zdrowie - Rewitalizacja i coroczna pielęgnacja zieleni wybranej powierzchni terenu na boisku Orlik przy ZS Nr 1 w Świdniku - Wpływ czystego powietrza na różnorodność gatunkową - Dym papierosowy – jego szkodliwość - Konkurs fotograficzny „Przyroda wokół nas” - Segreguje – warsztaty gastronomiczne - Ogólnopolska Akcja „Sprzątania świata” – co roku we wrześniu uczniowie PCEZ biorą udział w akcji „Sprzątanie świata” wokół szkoły i internatu oraz na terenie Świdnika - Lekcje o środowisku – pogadanka dla uczniów „Jak możemy przyczynić się do oszczędzania wody? prezentacja multimedialna „Polskie Parki Narodowe” - Zbiórka elektro-śmieci, baterii, makulatury i zakrętek – zbiórka prowadzona przez cały rok - Zakaz palenia na terenie szkoły – systematyczne akcje edukacyjno-prewencyjne dotyczące zakazu palenia na terenie całej szkoły - Używanie markerów wielokrotnego użytku – używanie markerów z wymiennymi wkładami – do tablic suchościernych			

Wnioskodawca	Zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. H. Sienkiewicza w Świdniku	Działania z zakresu edukacji ekologicznej i propagowania kultury dbałości o środowisko - organizacja XVIII Powiatowego Konkursu na prezentację multimedialną „Stop zanieczyszczeniom wody i powietrza w Powiecie Świdnickim”; - organizacja warsztatów edukacyjnych dla uczniów ośrodka nt. „Chronimy nasze powietrze”. Zaproszenie EkoPatrolu ze Straży Miejskiej w Świdniku - Lubelskie dla pszczół – założenie pasieki	4600,00 zł 2020 r.-50,00 zł	Zrealizowany	Wzrost świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży Kształtowanie postawy proekologicznej Przyzwyczajanie dzieci do ładu i porządku w swoim najbliższym
Stowarzyszenie Przyjaciół Ośrodka / Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. H. Sienkiewicza w Świdniku	Działania z zakresu edukacji ekologicznej i propagowania kultury dbałości o środowisko: -utworzenie mini ogrodu botanicznego ze skalnikiem i ekspozycją ziół ogrodowych przy SOSW w Świdniku; -organizacja wycieczki do Ogrodu Botanicznego UMCS w Lublinie; -organizacja XIX Powiatowego Konkursu Plastycznego „Ogród moich marzeń”; - organizacja warsztatów florystycznych dla uczniów Szkoły Przysposabiającej do Pracy i seniorów z powiatu świdnickiego „Ogrody w szkle”		Zrealizowany	
Stowarzyszenie Przyjaciół Ośrodka / Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. H. Sienkiewicza w Świdniku	Działania z zakresu edukacji ekologicznej i propagowania kultury dbałości o środowisko: - doposażenie mini ogrodu botanicznego przy SOSW w Świdniku; - wycieczka do pszczelarskiej zagrody edukacyjnej „Gospodarstwo Pasieczne Ulik na Roztoczu”; - organizacja XX Jubileuszowego Powiatowego Konkursu Plastycznego „Pszczoła – nasz skrzydlaty przyjaciel”;	11150,00 zł	Zrealizowany	

Wnioskodawca	Zadania	Wartość projektu	Status	Rezultat
	- organizacja warsztatów rękodzielniczych „Eko-torb”			

6. OCENA STANU ŚRODOWISKA

6.1. POWIETRZE

Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Ocena jakości powietrza dotyczy roku 2019 (nie została jeszcze sporządzona ocena stanu powietrza w roku 2020). Z dniem 1.01.2021 weszło w życie rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 poz. 2279).

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, prowadzona była w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynikał z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Ocena jakości powietrza została wykonana w oparciu o kryteria określone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu oceny dokonywało się w strefach. Powiat świdnicki zaliczany jest do strefy lubelskiej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1032) ocenie podlegają następujące substancje:

– benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM10 i PM2,5, arsen, kadm, nikiel i benzo/a/piren ze względu na ochronę zdrowia,

– dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon ze względu na ochronę roślin.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy lubelskiej, uzyskane w ocenach rocznych dokonanych z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia przedstawiono w tabeli 11, a dla kryterium ochrony roślin w tabeli 12.

Tabela 11 Klasyfikacja strefy lubelskiej wg kryterium ochrony zdrowia

	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru strefy lubelskiej												
Rok	**SO_2**	**NO_2**	**PM10**	**Pb (PM10)**	**C_6H_6**	**CO**	**As (PM10)**	**Cd (PM10)**	**Ni (PM10)**	BaP **(PM10)**	**PM2,5**	**O_3***	**O_3****
2019	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1	A	D2

Źródło: WIOŚ Lublin

Objaśnienia:
*wg poziomu docelowego
**wg poziomu celu długoterminowego
klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekraczający poziomu dopuszczalnego

klasa A1 – poziom stężeń pyłu PM2,5 według dodatkowej klasyfikacji dla fazy II
klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego
klasa D2 - klasa strefy dla ozonu o stężeniach przekraczających poziom celu długoterminowego.

Jak widać w powyższej tabeli dla większości badanych zanieczyszczeń w strefie lubelskiej wg kryterium ochrony zdrowia, nie odnotowano przekroczeń i stwierdzono dla nich klasę wynikową A. Jedynie dla benzo(a)pirenu w pyle PM10 stwierdzono niższą klasę wynikową – C. Ogólnie jakość powietrza w strefie lubelskiej uległa poprawie. W roku 2018 strefa lubelska została zaliczona do klasy C z powodu przekroczeń 24-godz. stężeń pyłu PM10. W roku 2019 dotrzymane zostały zarówno stężenia średnie roczne jak i stężenia 24-godz., w związku z tym strefę lubelską zaliczono do klasy A. Stężenia pyłu PM2,5 sprawdzane były w dwóch kategoriach – dotrzymania poziomu dopuszczalnego faza I i faza II. Z uwagi na brak przekroczeń strefę lubelską według poziomu dopuszczalnego dla fazy I zaliczono do klasy A. Według dodatkowej klasyfikacji dla fazy II (ostrzejszego kryterium obowiązującego od 2020 r.) strefa lubelska uzyskała klasę A1.

Pod względem zanieczyszczenia ozonem wg kryterium ochrony zdrowia strefa lubelska, z uwagi na brak przekroczeń poziomu docelowego została zaliczona do klasy A. Nastąpiło natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu wg kryterium ochrony zdrowia i z tego względu strefa lubelska została zaliczona do klasy D2.

Największym problemem w skali województwa pozostaje zanieczyszczenie powietrza benzo/a/pirenem, obserwowane szczególnie w sezonie grzewczym. Benzo/a/piren występuje w dymie podczas spalania niecałkowitego, w smogu powstającym w wyniku niskiej emisji – przede wszystkim wskutek spalania węgla oraz częściowo jako emisje transportowe. Główną przyczyną występowania przekroczeń jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, głównie w sezonie zimowym. Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego.

Tabela 12 Klasyfikacja strefy lubelskiej wg kryterium ochrony roślin

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru strefy lubelskiej			
SO_2	NO_x	O_3*	O_3**
A	A	A	D2

Źródło WIOŚ Lublin

W roku 2019, wg kryteriów ochrony roślin, dotrzymane zostały poziomy dopuszczalne określone dla tlenków azotu i dwutlenku siarki i strefę lubelską zaliczono do klasy A. Z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu, strefę lubelską zaliczono do klasy D2.

Na jakość powietrza wpływ mają:

− emisja punktowa – emisja ze źródeł energetycznych i technologicznych, odprowadzających substancje do powietrza emitorem (kominem) w sposób zorganizowany,

− emisja powierzchniowa – emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno – bytowym,

− emisja liniowa – emisja ze źródeł ruchomych związanych z transportem pojazdów samochodowych i paliwami.

Emisja punktowa

Gminy powiatu świdnickiego mają charakter przede wszystkim rolniczy, udział przemysłu na ich terenie nie jest znaczący. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza pochodzącymi z emisji punktowej są lokalne kotłownie oraz zakłady produkcyjne. Za największą emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza atmosferycznego odpowiedzialne są zakłady zlokalizowane w Świdniku i w Piaskach.

W poniższej tabeli przedstawiono wielkość emisji pyłowych i gazowych, z zakładów szczególnie uciążliwych (w roku 2019), znajdujących się na terenie gmin powiatu świdnickiego.

Tabela 13 Wielkość emisji pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych

Emisja zanieczyszczeń gazowych (t/r.)						**Emisja zanieczyszczeń pyłowych (t/r.)**		
SO2	NOx	CO	CO2	ogółem (bez CO2)	ogółem	ze spalania paliw	ogółem na 1 km2 powierzchni	ogółem
Gmina Piaski								
-	-	-	565	-	565	-	-	-
Gmina Świdnik								
266	107	166	71 645	617	72 262	8	0,65	13

Źródło: GUS (stan na 2019 r.)

Dla instalacji wprowadzających gazy lub pyły do powietrza wymagane może być uzyskanie pozwolenia zintegrowanego albo pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, bądź dokonanie zgłoszenia.

Pozwolenia zintegrowane są wymagane w związku z eksploatacją instalacji przemysłowych, których rodzaje zostały wymienione w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1169). Pozwolenia zintegrowane powinny zapewniać wysoki poziom ochrony, uwzględniając wymagania najlepszych dostępnych

technik (BAT). Na terenie powiatu świdnickiego znajdują się następujące zakłady podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego:

1. Zakład Świdnik VEOLIA WSCHÓD Sp. z o.o. ul. Żwirki i Wigury 1, 21-045 Świdnik / VEOLIA WSCHÓD Sp. z o.o. ul. Hrubieszowska 173, 22-400 Zamość, instalacja energetyczna złożona z dwóch średnich źródeł o łącznej mocy 99,7 MW, decyzja (tekst jednolity) wydana przez Starostę Świdnickiego z dnia 11 lipca 2019, pozwolenie jest wydane na czas nieograniczony, ostatnia zmiana z dnia 20 kwietnia 2020 r.
2. WSK „PZL –Świdnik S. A" Al. Lotników Polskich, 21- 045 Świdnik 1 Instalacja: do unieszkodliwiania odpadów, decyzja wydana przez Wojewodę Lubelskiego z dnia 20 kwietnia 2021, termin obowiązywania - 20 kwietnia 2031,
3. WSK „PZL –Świdnik S.A" Al. Lotników Polskich, 21- 045 Świdnik 1, Nowa galwanizernia decyzja wydana przez Wojewodę Lubelskiego z dnia 29 grudnia 2006 roku, ostatnia zmiana z dnia 12.11.2020 r.
4. WSK „PZL –Świdnik S.A" Al. Lotników Polskich, 21- 045 Świdnik 1, Instalacja OAC B-102/1, decyzja wydana przez Wojewodę Lubelskiego z dnia 30.04.2007, ostatnia zmiana 03.12.2014 r. wydana przez Marszałka Województwa Lubelskiego,
5. WSK „PZL –Świdnik S.A" Al. Lotników Polskich, 21- 045 Świdnik 1, Instalacja: Anodownia B-3, decyzja wydana przez Wojewodę Lubelskiego z dnia 30.04.2007, ostatnia zmiana 03.12.2014 r. wydana przez Marszałka Województwa Lubelskiego,

Na terenie powiatu świdnickiego znajduje się 11 zakładów posiadających pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Są to:

1. „Danelczyk" Marek Danelczyk i Władysław Danelczyk S.J., ul. Piasecka 16, 21-040 Świdnik. Instalacja lakierni (kabina lakiernicza) eksploatowana na terenie zakładu, zlokalizowanego przy ulicy Piaseckiej 16 w Świdniku, na którym prowadzona jest działalność polegająca na sprzedaży i serwisie samochodów oraz części zamiennych i drobnych podzespołów do samochodów. Decyzja z dnia 24 kwietnia 2013 r. Termin obowiązywania – 23.04.2023 r.
2. NICOLS POLAND Sp. z o.o., 21-044 Trawniki. Instalacje do produkcji chemii gospodarczej (produkcja środków utrzymania czystości, głównie gąbek kąpielowych, zmywaków kuchennych, ściereczek, odświeżaczy powietrza, produktów do WC), zlokalizowane w miejscowości Trawniki. Decyzja z dnia 6 marca 2014 r. Termin obowiązywania – 05.03.2024 r. Obecnie trwa postępowanie w sprawie wydania nowego pozwolenia i uchylenia obecnie obowiązującej decyzji. Przyjmując, że decyzja zostanie wydana w miesiącu kwietniu br., termin obowiązywania będzie przez kolejne 10 lat.

3. P.P.H.U. Zakład Mięsny „Żak” Sp. z o.o. w Świdniku, ul. Żwirki i Wigury 49, 21-040 Świdnik. Instalację stanowi zespół powiązanych technologicznie urządzeń technicznych służących do produkcji przetworów mięsnych (m.in. komory warzelniczo – parzelnicze), zlokalizowaną w Świdniku, ul. Żwirki i Wigury 49. Decyzja z dnia 23 września 2015 r. Termin obowiązywania – 22 września 2025 r.

4. Car Lux Sp. z o.o. z siedzibą w Świdniku, Al. Lotników Polskich 134, 21-040 Świdnik. Instalację stanowi zespół powiązanych technologicznie urządzeń technicznych służących do świadczenia usług mechanicznych pojazdów samochodowych i naprawach blacharsko – lakierniczych. Decyzja z dnia 15 kwietnia 2016 r. Termin obowiązywania – 14 kwietnia 2026 r.

5. Glenport Sp. z o.o. Elbląg, ul. Portowa 4, 82-300 Elbląg. Instalacja stanowiąca palnik gazowy, eksploatowana na terenie Zakładu Elewator Zbożowy (magazyn i suszenie płodów rolnych), w Trawnikach 444, 21-044 Trawniki. Decyzja z dnia 18 kwietnia 2016 r. Termin obowiązywania – 17 kwietnia 2026 r.

6. CBM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Jacków 15, 21-007 Mełgiew. Instalacje stanową stacjonarne urządzenia techniczne oraz ich zespoły powiązane technologicznie do produkcji podzespołów i części do ciągników i maszyn rolniczych dla koncernów przemysłu ciągnikowego, zlokalizowane w miejscowości Jacków 15, 21-007 Mełgiew. Decyzja z dnia 4 sierpnia 2016 r. Termin obowiązywania – 3 sierpnia 2026 r.

7. Studio Sitodruku M&S M. Jakubczak, St. Karczewski, St. Kisiel Sp. J. z siedzibą w Świdniku, ul. Metalowa 6, 21-040 Świdnik. Zakład produkcyjny zlokalizowany jest na terenie Regionalnego Parku Przemysłowego w Świdniku przy ul. Metalowej 6. Instalację stanowią stacjonarne urządzenia techniczne powiązane technologicznie na których prowadzone są procesy sitodruku i druku cyfrowego. Decyzja z dnia 5 lipca 2018 r. Termin obowiązywania – 4 lipca 2028 r.

8. TEMA Sp. z o.o. Spółka komandytowa z siedzibą w Świdniku, Al. Lotników Polskich 1, 21-040 Świdnik (obecnie TEMARED Sp. z o. o.). Instalacja do obróbki materiałowej elementów wykorzystywanych przy produkcji przyczep samochodowych (stanowiska spawalnicze), zlokalizowana na terenie Regionalnego Parku Przemysłowego w Świdniku przy ul. Kuźniczej 6-8. Decyzja z dnia 19 lipca 2018 r. Termin obowiązywania - 18 lipca 2028 r.

9. Hanyang Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Świdniku, ul. Chemiczna 1, 21-040 Świdnik. Instalacja do przetwarzania tworzywa termoplastycznego metodą wtrysku (wtryskarki), eksploatowanej w Świdniku, ul. Chemiczna 1, 21-040 Świdnik. Decyzja z dnia 2 stycznia 2019 r. Termin obowiązywania – 1 stycznia 2029 r.

10. Instalacja do suszenia zboża i rzepaku, eksploatowanej w miejscowości Brzezice, 21 050 Piaski. Decyzja z dnia 17 sierpnia 2020 r. Termin obowiązywania - 1 sierpnia 2030 r.

11. „3TOP" s.c. z siedzibą w Lublinie, ul. Budowlana 48, 20-469 Lublin. Instalacja lakierni zlokalizowana na terenie zakładu w miejscowości Krępiec ul. Jarzębinowa 43, 21-007 Mełgiew. Decyzja z dnia 13 maja 2020 r. Termin obowiązywania – 13 maja 2030 r.

Emisja powierzchniowa

Na jakość powietrza znaczący wpływ ma emisja powierzchniowa. Jej cechą charakterystyczną jest to, iż powodowana jest przez liczne, rozproszone źródła, z emitorów o niewielkiej wysokości. Zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, bardzo często na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej, co powoduje utrudniony proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń.

W sieć ciepłowniczą wyposażona jest tylko gmina Świdnik. W pozostałych gminach, ze względu na specyfikę zabudowy: mieszkaniowo-usługową lub mieszkaniową (w tym siedliskowo – zagrodową), mieszkańcy zaopatrują się w energię cieplną indywidualnie. Budynki użyteczności publicznej oraz zakłady przemysłowe przeważnie posiadają własne kotłownie.

Elektrociepłownia w Świdniku ma moc znamionową 99,7 MW i składa się z dwóch instalacji średniej mocy (MCP – o mocy nominalnej poniżej 50 MW każda). W skład każdej instalacji wchodzą 2 kotły (wodny i parowy), opalane węglem kamiennym. Spaliny z każdej instalacji odprowadzane są odrębnym kominem. Każdy z kotłów parowych posiada elektrofiltr suchy HKE11 250/2x4,0x66,60/400 o skuteczności odpylania < 100 mg/um^3 6% O_2. Kotły wodne wyposażone są w III – stopniowy system oczyszczania spalin o skuteczności odpylania < 100 mg/um^3 6% O_2.

Elektrociepłownia wyposażona jest w turbinę przeciwprężną 3P6-3 o mocy nominalnej 6 MW, która wytwarza energię elektryczną.

Elektrociepłownia produkuje ciepło w okresie całego roku na potrzeby technologii, c.o. i c.w.u. dla odbiorców zasilanych z miejskiej sieci ciepłowniczej oraz odbiorców przemysłowych. Nośnikiem ciepła jest gorąca woda wytwarzana w kotłach wodnych oraz wymiennikach para-woda zainstalowanych za turbiną turbozespołu 3P6-3. Produkcja ciepła w elektrociepłowni odbywa się w okresie całego roku, energii elektrycznej w okresie sezonu zimowego (grzewczego).

Na terenie powiatu świdnickiego gminy: Mełgiew, Piaski i Świdnik są zgazyfikowane, natomiast gminy Rybczewice i Trawniki nie posiadają sieci gazowej. Dane odnośnie sieci gazowej przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 14 Sieć gazowa na terenie powiatu świdnickiego

Gmina	Długość czynnej sieci rozdzielczej (m)	Ilość przyłączy (szt.)	Ilość odbiorców ogrzewających mieszkania gazem (gospodarstw)
Mełgiew	125 136	2 166	1 414
Piaski	43 936	597	305
Świdnik	103 239	2 828	2 404

Źródło: GUS (stan na 2019 r.)

Problemy związane z niską emisją wynikają przede wszystkim ze stosowania w mieszkalnictwie komunalnym i indywidualnym niskosprawnych urządzeń grzewczych, spalania słabej jakości paliw energetycznych i złego stanu technicznego urządzeń i instalacji kotłowych. Lokalne systemy ogrzewania i piece domowe najczęściej nie posiadają urządzeń ochrony powietrza. Powodują one pogorszenie stanu powietrza atmosferycznego i są przyczyną występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

Planuje się stopniowe eliminowanie kotłowni opalanych paliwem stałym i przejście na czyste ekologicznie nośniki ciepła jakimi są: olej, gaz bądź niekonwencjonalne źródła energii.

Gospodarka niskoemisyjna

W celu poprawy jakości powietrza, w gminach należących do powiatu świdnickiego, przyjęto Plany Gospodarki Niskoemisyjnej. Są to dokumenty strategiczne, opisujące kierunki działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj. redukcji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy jakości powietrza oraz zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii. Realizacja ww. celów wymaga podjęcia szeregu różnorodnych i szeroko zakrojonych działań, nie tylko bezpośrednio sprzyjających ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń, ale również tych, które wpływają na redukcję w sposób pośredni, sprzyjając zmniejszeniu zużyciu paliw i energii.

W działaniach związanych z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną, największego potencjału upatruje się w:

− działaniach termomodernizacyjnych obiektów,

− odnawialnych źródłach energii, które zastąpić mogą wysokoemisyjne źródła konwencjonalne,

− modernizacji komunalnej infrastruktury ciepłowniczej oraz wodno-kanalizacyjnej,

− modernizacji oświetlenia ulic,

− ograniczeniu emisji zanieczyszczeń powstających ze spalania paliw na potrzeby c.o. oraz c.w.u. obiektów mieszkalnych,

− wzroście konkurencyjności lokalnej przedsiębiorczości poprzez wdrożenie inwestycji proekologicznych,

− modernizacji oraz budowie dróg lokalnych,

− tworzeniu infrastruktury technicznej dla rozwoju turystyki rekreacyjnej,

− rozwój transportu niskoemisyjnego.

Odnawialne źródła energii

Odnawialne źródła energii, które mogą być wykorzystywane na terenie objętym opracowaniem, to: energia promieniowania słonecznego, energia wiatrowa, energia otrzymywana z biomasy oraz energia geotermalna.

Energia promieniowania słonecznego

Energię słoneczną wykorzystuje się do produkcji energii elektrycznej z promieniowania słonecznego przy wykorzystaniu zjawiska fotoelektrycznego oraz do produkcji energii cieplnej.

Instalacje fotowoltaiczne mogą być wykorzystywane zarówno jako duże obiekty komercyjne (tzw. farmy fotowoltaiczne), jak i lokalne – rozproszone źródła energii o mocy kilku kilowatów, wykorzystywane do zasilenia domów i obiektów komercyjnych. Wdrożenie planowanych inwestycji przyczyni się nie tylko do znacznej redukcji emisji dwutlenku węgla, ale również spowoduje odciążenia sieci elektroenergetycznej lokalnych operatorów dystrybucyjnych. Istotnym kryterium wyboru lokalizacji instalacji elektrowni fotowoltaicznej jest ukształtowanie terenu, jego pokrycie oraz czystość powietrza. Ważne jest, aby powierzchnia absorbująca energię słoneczną (panele fotowoltaiczne lub kolektory słoneczne) była wystawiona w jak najdłuższym czasie na oddziaływanie słońca oraz aby na drodze promieni słonecznych nie znajdowały się przeszkody rzucające cień. Preferowane są lokalizacje na stokach, z dala od przeszkód terenowych, takich jak budynki, drzewa lub inne wzniesienia. Niewskazane są natomiast lokalizacje na obszarach o znacznym zapyleniu powietrza, które zmniejsza ilość promieniowania słonecznego docierającego do powierzchni ziemi.

Energia słoneczna może zostać również wykorzystana za pośrednictwem instalacji kolektorów słonecznych do podgrzewania ciepłej wody użytkowej oraz wspomagania systemów ogrzewania.

Na terenie gmin planuje się zainstalowanie paneli słonecznych i ogniw fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej, małych przedsiębiorstwach, zakładach produkcyjnych, a także obiektach mieszkalnych.

Instalacje niewielkich rozmiarów wykorzystujące zasoby energii słonecznej lokalizowane w obrębie posesji, głównie na dachach budynków, wykorzystywane na potrzeby odbiorców indywidualnych nie stwarzają zagrożenia dla środowiska, gdyż na etapie eksploatacji nie emitują żadnych szkodliwych substancji.

Energia wiatru

Decydujące znaczenie dla oceny opłacalności inwestycji elektrowni wiatrowych ma oszacowanie zasobów energetycznych wiatru. Jedną z metod oceny zasobów energetycznych wiatru jest metoda szacunkowa oparta na danych uzyskanych ze stacji meteorologicznych i standardowych rozkładach prędkości wiatru. Według tej klasyfikacji obszar gminy Świdnik zaliczony został do strefy III – korzystnej. Przyjmuje się, że wykorzystanie zasobów wiatru w energetyce jest uzasadnione ekonomicznie jedynie przy prędkościach wiatru powyżej 4 m/s na wysokości 30 m nad powierzchnią ziemi.

Elektrownie wiatrowe, wbrew potocznemu określeniu zielona energia, nie są inwestycjami całkowicie obojętnymi dla środowiska. Praca elektrowni wiatrowych jest źródłem hałasu, migotań oraz infradźwięków mających wpływ na organizmy żywe. Ruch łopat wiatraków stanowi zagrożenie dla ptaków oraz nietoperzy, a sama inwestycja oddziałuje silnie na krajobraz. Regulacje dotyczące elektrowni wiatrowych zawiera ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. 2021, poz. 724).

Zgodnie z danymi przedstawionymi w Programie Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego, na terenie powiatu świdnickiego znajdują się obszary proponowane do rozwoju energetyki wiatrowej. Zostały one przedstawione na rys. 8.

Rysunek 8 Kwalifikacja terenów dla rozwoju energetyki wiatrowej

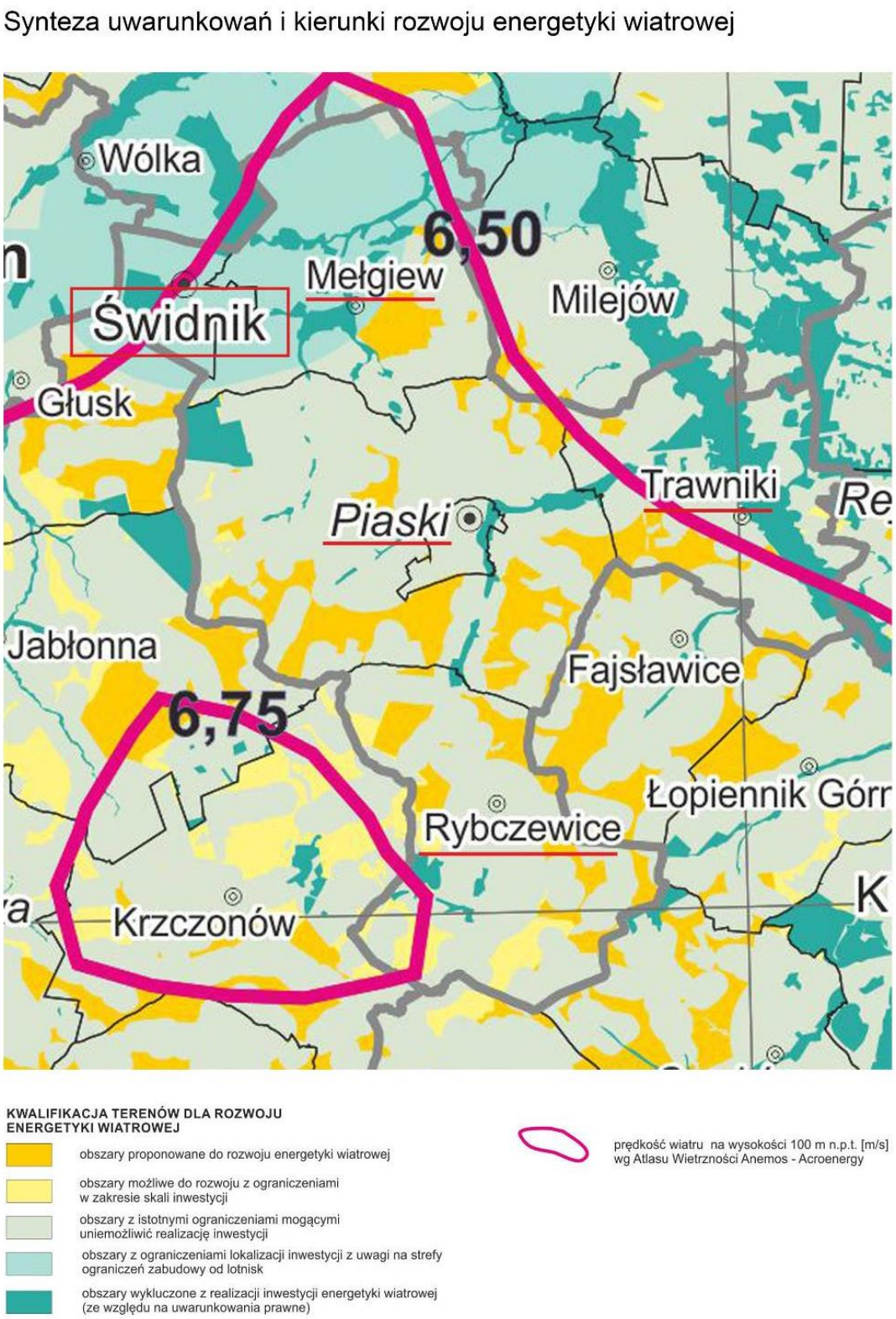

Źródło: Program Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego

Energia otrzymywana z biomasy

Biomasę można stosować do produkcji bioenergii w formie biogazu, ciepła, energii elektrycznej lub łącznego wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej. Do produkcji tego rodzaju energii można wykorzystywać stałe i ciekłe odpady rolnicze, wióry drzewne, osady ściekowe, uprawy roślin energetycznych, biomasę przemysłową. W wyniku przetwarzania biomasy otrzymuje się trzy rodzaje biopaliw wykorzystywanych do produkcji energii:

– biopaliwa gazowe (biogaz rolniczy, biogaz z oczyszczalni ścieków, gaz wysypiskowy, gaz drzewny);

– biopaliwa ciekłe (estry oleju rzepakowego, alkohol);

– biopaliwa stałe (przetworzone i nieprzetworzone: drewno, słoma, ziarno zbóż i inne).

Zgodnie z Programem Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego na terenie powiatu świdnickiego gminy Piaski i Rybczewice to obszary o dużym potencjale do pozyskiwanie biomasy do spalania. W gminie Piaski potencjał energetyczny stanowią produkty uboczne pochodzenia rolniczego w postaci słomy zbóż i rzepaku, natomiast w gminie Rybczewice źródłem biomasy może drewno pochodzące z odpadów powstających przy pielęgnacji sadów.

Gminy powiatu świdnickiego (poza gminą Rybczewice) to obszary o wysokim potencjale gleb do upraw roślin energetycznych.

Kolejnym znaczącym źródłem biogazu mogą być odpady z przemysłu rolno-spożywczego, m.in. przetwórstwo mleka.

Na terenie powiatu świdnickiego produkcja bioenergii prowadzona może być głównie w biogazowniach. Wynika to z dużej dostępności substratów używanych do procesu fermentacji tj. biomasy roślinnej (roślin uprawnych, wykorzystywanych przede wszystkim, jako surowce żywnościowe), odchodów zwierzęcych, odpadów organicznych (na przykład z przemysłu spożywczego), odpadów poubojowych. Często do produkcji biogazu wykorzystuje się celowe uprawy energetyczne (rzepak i inne rośliny oleiste, kukurydza, zboża). Nie jest to korzystne zjawisko – podstawowym zadaniem rolnictwa jest zaspokojenie potrzeb żywnościowych i z tego względu dla celów energetycznych w pierwszej kolejności powinny być wykorzystane lokalnie dostępne produkty uboczne pochodzące z rolnictwa i odpadowe z przemysłu rolno-spożywczego oraz płynne i stałe odchody zwierzęce.

Biogazownie mogą być potencjalnym źródłem uciążliwości dla otoczenia, szczególnie uciążliwości odorowej. Potencjalnymi źródłami odorów są głównie substraty używane do procesu fermentacji, ale także nieszczelność zbiorników, składowanie masy pofermentacyjnej bez przykrycia czy też nieprawidłowości w funkcjonowaniu instalacji. Z tego

względu przy lokalizacji biogazowi należy zachować odpowiednią odległości od zabudowy mieszkaniowej.

Na terenie gminy Piaski, w miejscowości Siedliszczki, zlokalizowana jest elektrociepłownia biogazowa z wsadem rolniczym o mocy 0,99 MW. Obiekt został uruchomiony do pracy w 2011 r. Biogazownia znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Spółdzielni Mleczarskiej Piaski, która jest dostawcą frakcji płynnej biomasy do produkcji biogazu oraz głównym odbiorcą ciepła.

Obszary proponowane do rozwoju energii otrzymywanej z biomasy zostały przedstawione na rys. 9 i 10.

Rysunek 9 Identyfikacja obszarów o największym potencjale do pozyskiwanie biomasy do spalania

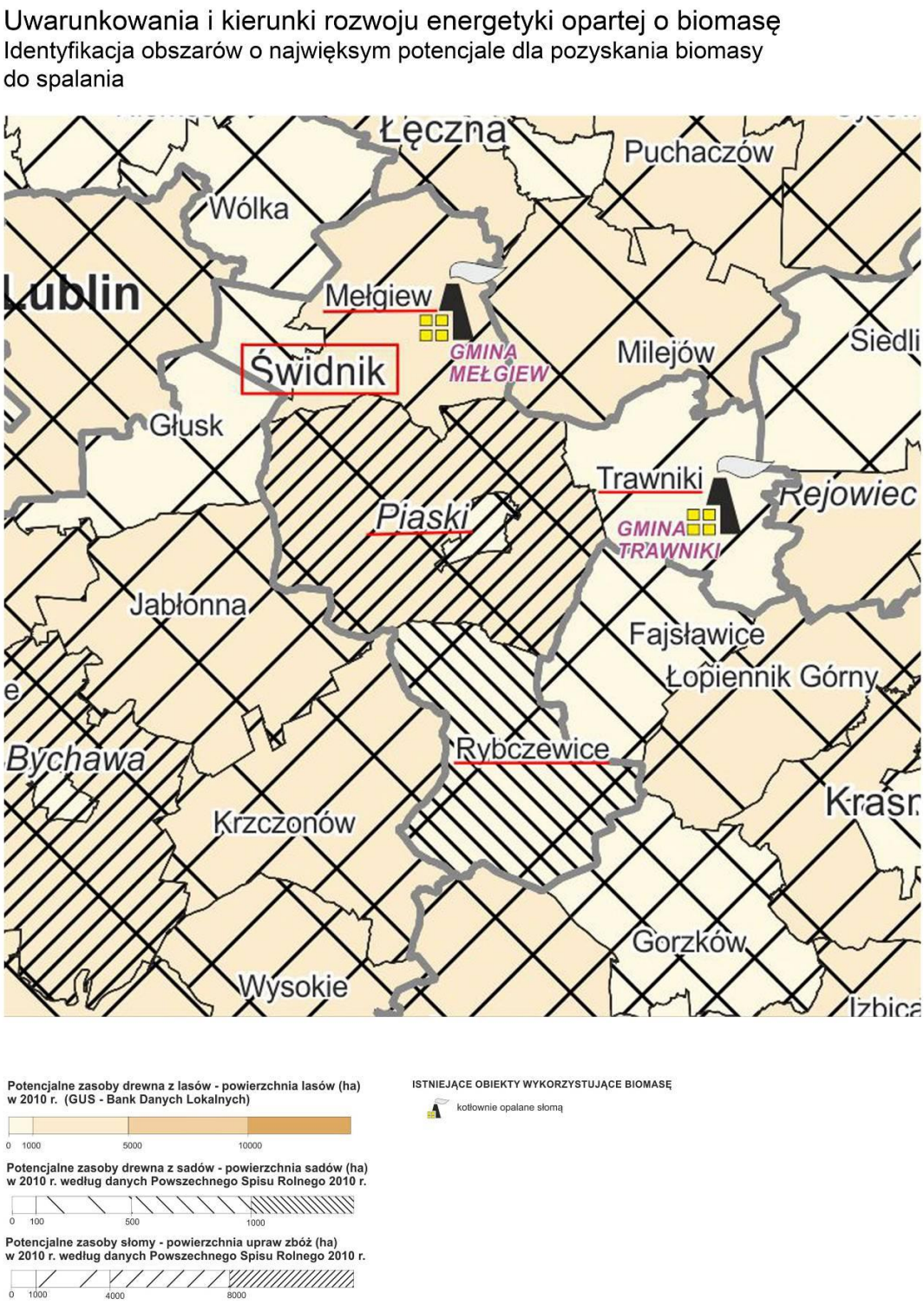

Źródło: Program Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego

Rysunek 10 Identyfikacja obszarów o największym potencjale do pozyskiwanie biomasy do produkcji biogazu

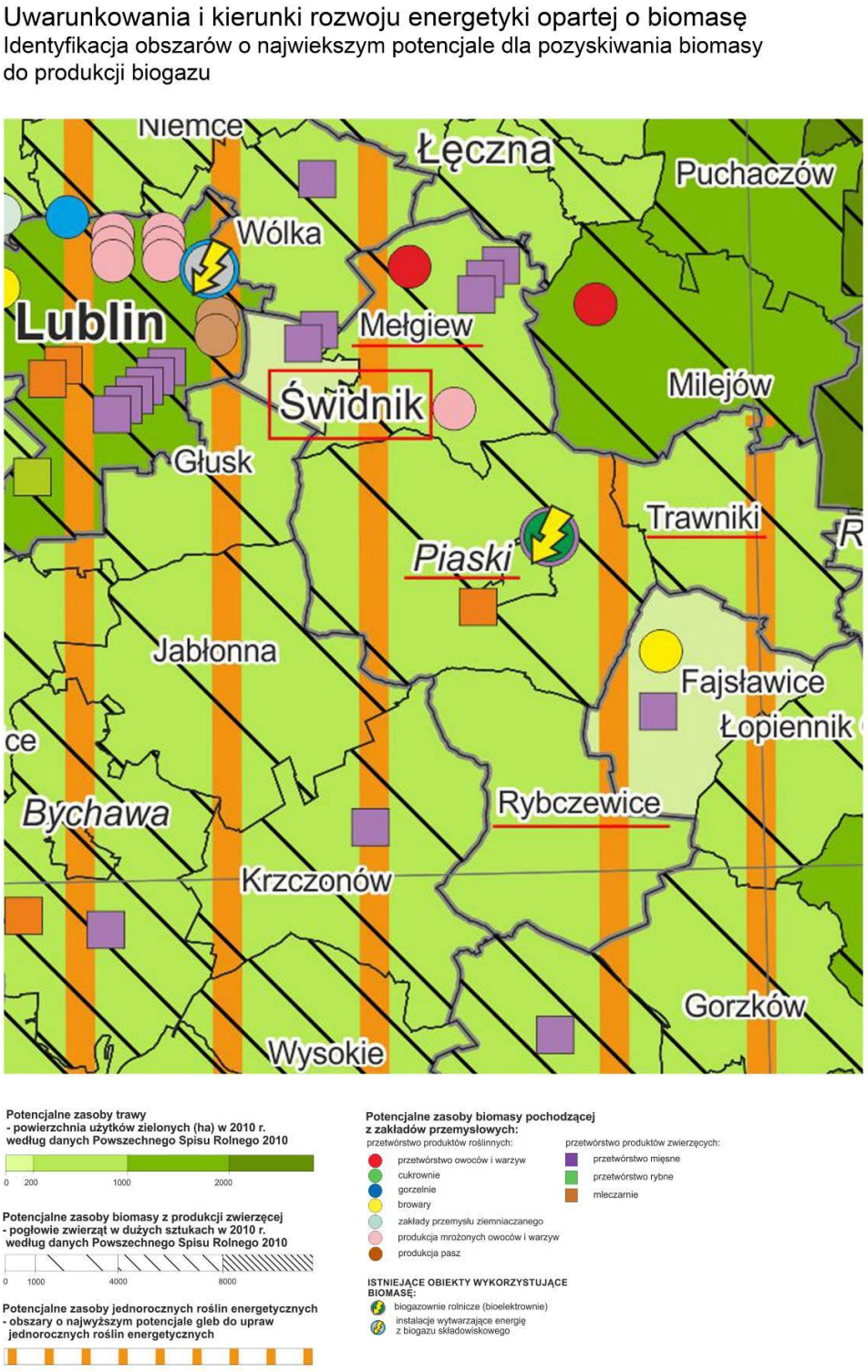

Źródło: Program Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego

Energia geotermalna

Energia geotermalna może być pobierana za pomocą gruntowych pomp ciepła lub głębszych odwiertów, które z reguły służą eksploatacji głęboko położonych warstw wodonośnych z gorącą wodą. Na terenie powiatu świdnickiego brak jest korzystnych warunków do wykorzystania wód geotermalnych, natomiast korzystnym może być wykonanie gruntowych pomp ciepła.

Energia wody

Na terenie gminy Piaski i gminy Trawniki występują korzystne warunki do wykorzystania energii wody. Hydroenergetyczne wykorzystanie zasobów dyspozycyjnych wód polega na przetwarzaniu energii wody na energię mechaniczną, a następnie elektryczną przy użyciu turbin wodnych i hydrogeneratorów. Zasoby energetyczne wód zależą od dwóch czynników: wielkości przepływu i spadków rzek.

Na terenie powiatu świdnickiego rzeki o przepływach większych niż 0,5 m^3/s to: Wieprz i Giełczewka. Z uwagi na wysokie koszty budowy urządzeń hydrotechnicznych rozwój energetyki wodnej powinien bazować na wykorzystaniu istniejących obiektów piętrzących. Do celów energetycznych mogą być wykorzystane obiekty zlokalizowane na Giełczewce. Są to: jaz Piaski o wysokości piętrzenia 3,0 m, teoretyczna moc MEW to 17,3 kW oraz budowla piętrząca w Wygnanowicach (gmina Rybczewice), o wysokości piętrzenia 2,0 m teoretycznej mocy MEW to 8,4 kW.

Planowane budowle piętrzące możliwe do wykorzystania energetycznego to: Jaz Zbiornika Oleśniki (gmina Trawniki) zlokalizowany na rzece Wieprz, o wysokości piętrzenia 6,0 i teoretycznej mocy MEW 498,8 kW. Drugim planowanym obiektem jest Jaz Piaski-Struża w m. Siedliszczki, Struża na rzece Giełczewka wysokość piętrzenia wynosi 2 m, a teoretyczna moc MEW 18,6 kW.

Rozmieszczenie obszarów preferowanych do rozwoju energetyki wodnej (wg Programu Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego) przedstawiono na rys. 11.

Rysunek 11 Obszary preferowane do rozwoju energetyki wodnej

Źródło: Program Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego

Obiekty i urządzenia energetyki odnawialnej są inwestycjami, których lokalizacja, oprócz dostępności do odpowiednich źródeł i zasobów energii, uwarunkowana jest istotnymi ograniczeniami wynikającymi z konieczności ochrony cennych obszarów przyrodniczych oraz spełnienia określonych standardów i warunków ochrony zasobów środowiska, a także obszarów zabudowy. Uwarunkowania przyrodnicze lokalizacji inwestycji OZE przedstawiono na rys. 12.

Rysunek 12 Uwarunkowania przyrodnicze lokalizacji inwestycji OZE

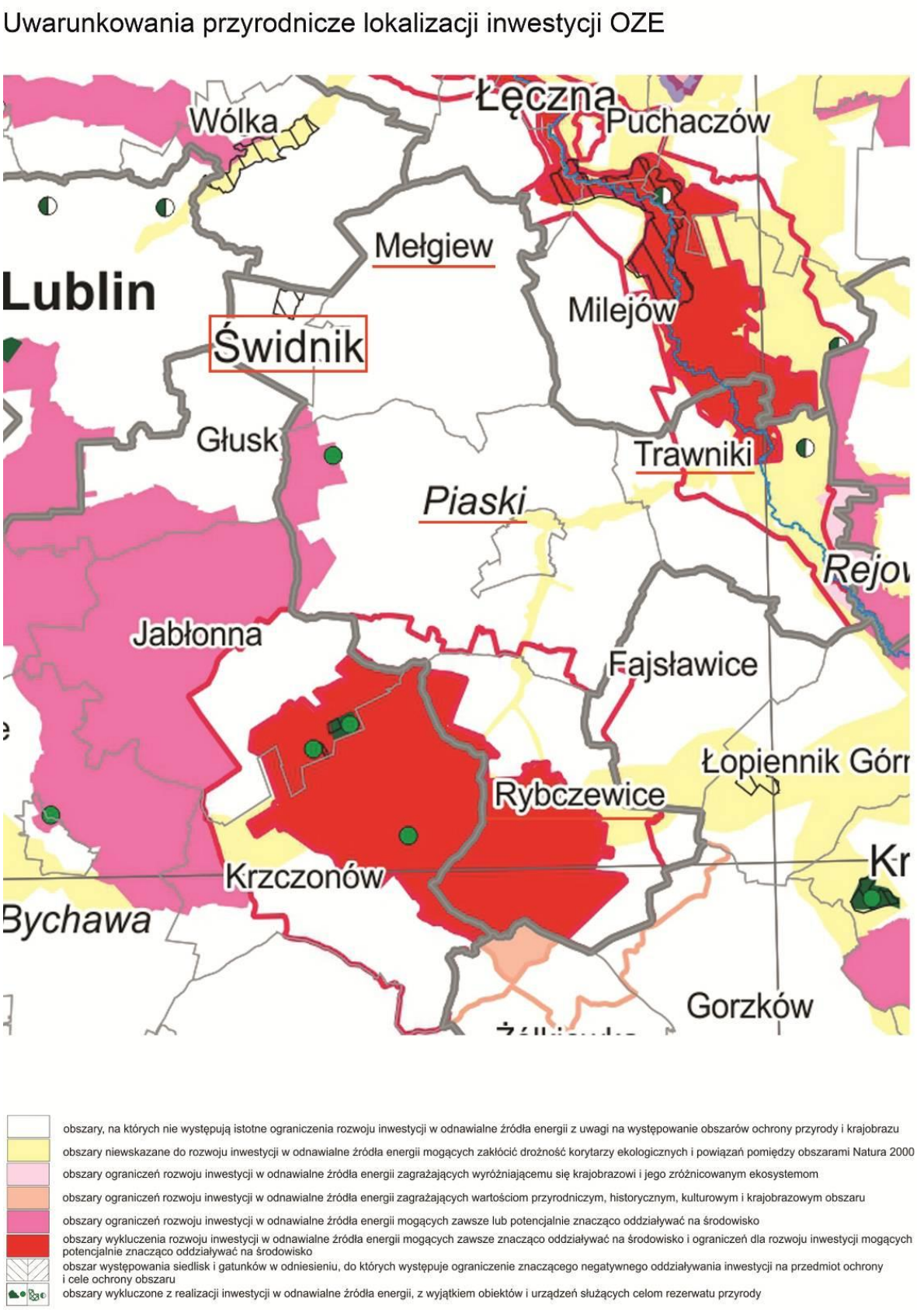

Źródło: Program Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego

Termomodernizacja

Pośrednio na jakość powietrza wpływa również energochłonność obiektów. Ilość emitowanych zanieczyszczeń powietrza jest zależna od ilości spalanego paliwa. To z kolei jest uzależnione od ilości ciepła potrzebnego do osiągnięcia wymaganej temperatury w pomieszczeniach. Zapotrzebowanie ciepła ma ścisły związek z temperaturą zewnętrzną oraz izolacyjnością ścian zewnętrznych i okien. Im mniejsza ilość zużywanych paliw, tym mniejsze generowanie zanieczyszczeń do powietrza.

Termomodernizacja obejmuje zmiany zarówno w systemach ogrzewania i wentylacji, jak i strukturze budynku oraz instalacjach doprowadzających ciepłą wodę. Zakres termomodernizacji, podobnie jak jej parametry techniczne i ekonomiczne, określane są poprzez przeprowadzenie audytu energetycznego. Najczęściej przeprowadzane działania to:

− docieplanie ścian zewnętrznych i stropów,

− wymiana okien, drzwi zewnętrznych,

− wymiana lub modernizacja systemów grzewczych.

Na terenie powiatu świdnickiego planuje się realizację programu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej (budynki oświatowe, kulturowe), a także termomodernizację budynków mieszkalnych.

Prace związane z termomodernizacją budynków powinny być poprzedzone nie tylko audytem energetycznym, konieczne jest również przeprowadzeniem inwentaryzacji przyrodniczej lub monitoringu na etapie planowania konkretnego przedsięwzięcia. Prowadzenie prac termodernizacyjnych wiąże się z wypełnieniem materiałem docieplającym otworów, szczelin w budynkach, co powoduje ograniczenie dostępnych dla awifauny schronień. W przypadku stwierdzenia obecności gatunków chronionych należy, zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2014 roku (Dz.U. 2020, poz. 55, z późn.zm.), wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów, tj. zezwolenia na zniszczenie siedlisk chronionych gatunków.

Wszelkie prace remontowe oraz izolacja termiczna budynków powinny uwzględniać okres lęgowy, okres karmienia i wyprowadzania piskląt itp. W przypadku stwierdzenia obecności gniazd chronionych gatunków ptaków prace remontowe nie powinny być prowadzone w okresie lęgowym (marzec – sierpień), a w przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy prace należy prowadzić poza sezonem hibernacji (listopad – marzec).

Od września 2018 został wdrożony program nazwany „Czyste Powietrze”. Program przeznaczony jest dla osób fizycznych, będących właścicielami bądź współwłaścicielami domów jednorodzinnych. Do termomodernizacji zalicza się m.in. docieplenie budynku,

wymianę okien (w tym dachowych), uszczelnianie drzwi oraz wymianę pieców grzewczych czy całych instalacji na bardziej ekologiczne.

Na poprawę bezpieczeństwa energetycznego i zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska (prócz w/w zadań działań) wpłynie planowana modernizacja oświetlenia ulicznego i wymiana energochłonnego oświetlenia w obiektach publicznych. Modernizacja oświetlenia ulicznego polegać będzie na wymianie opraw na oprawy typu LED lub montażu hybrydowego oświetlania ulic. Oświetlenie półprzewodnikowe LED jest najbardziej innowacyjną technologią dostępną komercyjnie w technice świetlnej – wykorzystywaną szczególnie często w ramach modernizowanego oświetlenia drogowego i ulicznego. Hybrydowe światła uliczne działają w oparciu o elektryczność powstałą poprzez przechwytywanie energii słonecznej za pomocą paneli słonecznych oraz energii wiatru przy użyciu silników wiatrowych. Wymierne korzyści może przynieść wymiana energochłonnego oświetlenia w obiektach publicznych. Oświetlenie stanowi ważny punkt w budżetach wielu budynków użyteczności publicznych na terenie powiatu. Oświetlenie tego typu budynków bardzo często jest przestarzałe, niskiej jakości i wymaga modernizacji. Planuje się zainstalowanie energooszczędnych świetlówek i opraw, które pozwalają zmniejszyć koszt oświetlenia budynków i podnoszą komfort pracy ludzi.

Do kierunków działań związanych z ochroną powietrza zalicza się również modernizację i budowę nowych ulic. Poprawa płynności ruchu pojazdów oraz lepszy stan nawierzchni spowoduje zmniejszenie ilości emitowanych spalin i pyłów, co w konsekwencji doprowadzi do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.

Emisja liniowa

Na wielkość emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych ma wpływ cały szereg czynników, w tym struktura i natężenie ruchu pojazdów, organizacja ruchu samochodowego, płynność ruchu pojazdów na drodze, stan techniczny dróg i pojazdów. Największe natężenie ruchu panuje na drogach krajowych i wojewódzkich i w ich sąsiedztwie należy spodziewać się zwiększonej emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Do kierunków działań związanych z ochroną powietrza zaliczyć należy modernizację i budowę nowych ulic.

Kierunki interwencji

W celu poprawy jakości powietrza, należy w dalszym ciągu realizować zapisy Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjętych uchwałami samorządów.

Korzystny wpływ na jakość powietrza będzie miało wdrożenie Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu

zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)piranu (Uchwała Nr XVIII/291/20 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r.). Działania naprawcze, wskazane w POP, są skoncentrowane głównie na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, które obejmuje źródła powierzchniowe, w tym niską emisję ze źródeł komunalno-bytowych, źródła liniowe – związane z transportem samochodowym. Część działań ma na celu dekoncentrację obecnych źródeł i przeniesienie ich poza obszary o dużej gęstości zaludnienia w celu zmniejszenia liczby narażonej ludności (źródła liniowe).

Korzystnie na jakość powietrza wpłynie również antysmogowa uchwała (Nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa lubelskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw), która wprowadza na terenie województwa lubelskiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych.

Uchwała określa wymagania w zakresie eksploatacji nowych urządzeń grzewczych dopuszczonych do stosowania, wprowadza przepisy przejściowe dla funkcjonujących instalacji niespełniających wymagań oraz zakazuje stosowania najgorszych jakościowo paliw. Uchwała zakłada również stopniową wymianę przestarzałych instalacji o mocy mniejszej niż 1 MW. Do 1 stycznia 2030 roku wszystkie kotły na paliwa stałe będą musiały spełniać wymagania w zakresie sezonowej sprawności i emisji zanieczyszczeń określone w rozporządzeniu komisji UE 2015/1189.

Dalsza realizacja zapisów Planów Gospodarki Niskoemisyjnej (przyjętych uchwałami samorządów) oraz ww. uchwał Sejmiku Województwa Lubelskiego wpłynie na poprawę jakości powietrza i umożliwi dotrzymywania norm.

Tabela 15 Analiza SWOT, obszar interwencji – powietrze

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• rozbudowana sieć gazowa w gminach: Mełgiew, Piaski, Świdnik • rozwijająca się energetyka bazująca na źródłach odnawialnych, • rozbudowana sieć tras rowerowych, • uchwalone Plany gospodarki niskoemisyjnej, • duża świadomość mieszkańców o stanie powietrza.	• przekroczenia dopuszczalnych poziomów benzo(a)pirenu w powietrzu • przekroczenia celu długoterminowego dla ozonu, • wysoki poziom zużycia węgla w indywidualnych paleniskach domowych, • brak sieci gazowej w gminach Rybczewice i Trawniki • niewielki odsetek pojazdów zasilanych paliwem LPG oraz biodiesel, • duża ilość obiektów wykorzystujących źródła światła wysokoenergetyczne, • niewystarczająca ilość środków finansowych na wykonanie wszystkich potrzebnych prac.
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych,	• rygory obszarów chronionych ograniczające rozwój infrastruktury energetyki odnawialnej,

• realizowanie wytycznych Planów gospodarki niskoemisyjnej, • dostępność funduszy wsparcia dla instalacji OZE i likwidacji źródeł niskiej emisji, • edukacja ekologiczna młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony powietrza.	• wysokie ceny paliw ekologicznych, • wzrost liczby samochodów na drogach, • duże narażenie na występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych w tym wichury i trąby powietrzne

Źródło Opracowanie własne

Ocena potrzeby realizacji celów rekomendowanych w Wytycznych MŚ

Tabela 16. Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji – ochrona klimatu i jakości powietrza – ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach, rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii, rozwój i modernizację zbiorowych systemów ciepłowniczych, modernizację transportu publicznego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska, termomodernizację, rozbudowę energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych, modernizację/ wymianę indywidualnych źródeł ciepła.	TAK
Jeżeli na terenie gmin istnieje strefa, w której poziom substancji w powietrzu przekracza poziom celu długoterminowego, jednym z celów POŚ musi być osiągnięcie poziomu celu długoterminowego.	TAK
Jeżeli na terenie gmin przekroczony jest pułap stężenia ekspozycji, jednym z celów POŚ musi być osiągnięcie krajowego celu redukcji narażenia. W takim też wypadku wprowadza się dodatkowe działania w obszarze ochrony powietrza.	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.2. ZAGROŻENIE HAŁASEM

Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Na terenie powiatu świdnickiego zagrożenie dla klimatu akustycznego związane jest z hałasem komunikacyjnym i odnosi się do terenów przyległych do głównych tras drogowych i kolejowych oraz w miastach Świdnik i Piaski. Natężenie hałasu drogowego zależy od:

- natężenia ruchu i rodzaju pojazdów,
- stanu technicznego pojazdów,
- rodzaju i stanu technicznego nawierzchni dróg,
- organizacji ruchu drogowego,
- rodzaju zabudowy.

Warto zwrócić uwagę, iż hałas jest uważany za czynnik zanieczyszczający środowisko naturalne Jego szkodliwość zależy od natężenia, częstotliwości, długotrwałości działania oraz cech odbiorcy. Ze względu na źródło pochodzenia hałas dzielimy na:

- komunikacyjny (w tym: drogowy, lotniczy, kolejowy),
- hałas przemysłowy (instalacyjny).

Hałas drogowy

Hałas drogowy jest tworzony przez środki komunikacji samochodowej i transportowej poruszające się po drogach, nie będących drogami kolejowymi. Wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego ma przede wszystkim natężenie ruchu, złożoność układu drogowego, a także stan nawierzchni dróg. Nie bez znaczenia jest również stan techniczny pojazdów.

Najważniejszymi drogami samochodowymi na terenie powiatu świdnickiego są:

✓ **drogi wojewódzkie:**

Tabela 17 Drogi wojewódzkie na terenie powiatu świdnickiego

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Długość odcinka	Od km	Do km	Klasa drogi
1.	nr 822	Lublin - Port Lotniczy Lublin	1+223	7+439	6,216	G
2.	nr 829	Łucka - Łęczna - Biskupice	0+000	40+225	40,225	G
3.	nr 836	Bychawa - Kębłów - Piaski - do drogi krajowej S17	0+000	28+156	28,156	Z
4.	nr 837	Piaski - Żółkiewka - Nielisz - Sitaniec	0+000	64+389	64,389	Z
5.	nr 838	Głębokie - Dorohucza - Trawniki - Fajsławice	0+000	24+797	24,797	Z

Źródło: https://www.powiatswidnik.pl/powiat/infrastruktura-drogowa/wykaz-drog-powiatowych

✓ **drogi powiatowe**

Tabela 18 Drogi powiatowe na terenie powiatu świdnickiego

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Kilometraż (w granicach powiatu)	Twarde km	Gruntowe km	Klasa drogi
1.	1812	Trawniki-Ewopole	0+000-2+696	1,390	1,306	L
2.	1813	Oleśniki-Wola Kańska	0+000-2+700	1,300	1,400	L
3.	2018	Trębaczów-Krzesimów	2+000-4+700	0,830	1,870	L
4.	2019	Trębaczów-Józefów-Krzesimów	2+000-5+900	2,360	1,540	L
5.	2020	Lublin-Mełgiew-Zakrzów	4+852-17+044	12,192	--	Z
6.	2021	Mełgiew-Kajetanówka	0+000-5+150	5,150	--	Z
7.	2022	Zalesie-Brzeziczki	5+180-10+010	4,830	--	L
8.	2023	Mełgiew-Milejów	0+000-6+722	6,722	--	L
9.	2026	Łysołaje-Pełczyn	0+383-4+628	4,245	--	L
10.	2028	Ostrówek-Białka-Dorohucza	10+377-12+400	2,023	--	L

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Kilometraż (w granicach powiatu)	Twarde km	Gruntowe km	Klasa drogi
11.	2100	Łuszczów-Janowice-Trzeszkowice	3+554-8+011	4,457	--	L
12.	2101	Wólka Lub. -Świdnik D.-Janowice	7+495-10+701	3,206	--	L
13.	2102	al. Lotników Polskich	0+000-2+107	2,107	--	G
14.		ul. Racławicka	2+107-3+338	1,231	--	G
		ul. Kosynierów	3+338-4+086	0,748	--	Z
15.		ul. Chemiczna	4+086-4+602	0,516	--	L
16.		Świdnik-Franciszków (część pozamiejska)	4+602-6+595	1,993	--	L
17.		RAZEM:	0+000-6+595	6,595	--	
18.	2103	ul. Krępiecka	0+000-1+218	1,218	--	L
		Świdnik-Krępiec (część pozamiejska)	1+218-2+608	1,390	--	L
		RAZEM:	0+000-2+608	2,608	--	
19.	2104	Minkowice-Krępiec	0+000-5+525	5,525	--	L
20.	2105	Krępiec-Minkowice	0+000-3+420	3,420	--	L
21.	2106	Minkowice-Wierzchowiska	0+000-5+481	5,481	--	L
22.	2107	Kliny-Wierzchowiska	7+883-11+600	2,064	1,653	L
23.	2108	Lublin-Kalinówka	152+353-153+507	1,154	--	Z
24.	2109	Wilczopole-Bystrzejowice	3+242-8+660	5,418	--	L
25.	2110	Bystrzejowice-Chmiel	0+000-10+056	7,206	2,850	L
26.	2111	Kawęczyn-Kozice-Policzyzna	0+000- 6+666	5,612	1,054	L
27.	2112	Kębłów Stary-Majdan Kozicki	0+000-9+070	0,670	8,400	L
28.	2113	Mełgiew-Piaski	0+000-11+000	11,000	--	L
29.	2214	Kol. Piotrków-Wygnanowice	10+341-14+748	4,407	--	L
30.	2115	Piaski-Gardzienice	0+000-6+300	2,000	4,300	L
31.	2116	Gardzienice-Suchodoły	0+000-4+307	4,307	--	L
32.	2217	Młodziejów-Klimusin-Stryjno	0+000-9+065	9,065	--	L
33.	2218	Biskupice-Fajsławice	0+000-4+600	2,260	2,340	L
34.	2119	Biskupice-Trawniki	0+000-4+100	4,100	--	L
35.	2120	Pełczyn-Trawniki-Kol.Dobryniów	0+000-9+782	9,782	--	L
36.	2121	Fajsławice-Oleśniki	2+950-5+780	2,830	--	L
37.	2122	Rybczewice-Marysin	0+000-3+170	3,170	--	L
38.	2123	Stryjno-Żuków-Krzczonów	0+000-3+870	3,870	--	L
39.	2124	Policzyzna-Pustelnik	2+0,32-3+282	--	1,250	L
40.	2125	Krzczonów-Rybczewice	6+625-9+500	--	2,875	L
41.	2126	Częstoborowice-Orchowiec	0+000-5+750	5,750	--	L

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Kilometraż (w granicach powiatu)	Twarde km	Gruntowe km	Klasa drogi
42.	2127	Siedliska-Marysin-Izdebno	4+950-7+800	2,850	--	L
43.	2128	Pilaszkowice-Zygmuntów	0+000-4+653	4,653	-	L
44.	2129	Dąbie-Giełczew	0+000-1+587	--	1,587	D
45.	2130	Chodyłówka-Pilaszkowice	0+000-4+100	4,100	--	L
46.	2131	al. Lotników Polskich	0+000-1+218	1,218	--	G
		ul. Łyżwiarska	1+218-1+365	0,147	--	Z
		ul. Sportowa	1+365-1+604	0,239	--	Z
		RAZEM:	0+000-1+604	1,604	--	Z
47.	2132	ul. Gen. Maczka	0+000-0+468	0,468	--	Z
48.	2133	ul. Armii Krajowej	0+000-0+811	0,811	--	Z
49.	2134	ul. Kusocińskiego	0+000-0+660	0,660	--	
50.		Krępiec – ul. Kusocińskiego (część pozamiejska)	0+660-2+360	--	1,700	Z
51.	2135	ul. Dworcowa	0+000-1+000	1,000	--	L
Razem				**173,145**	**34,125**	

Źródło: https://www.powiatswidnik.pl/powiat/infrastruktura-drogowa/wykaz-drog-powiatowych

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy stanowi niewielką część czynników wpływających na środowisko akustyczne w powiecie świdnickim.

Miejscowe uciążliwości stwarzane są przez niewielkie obiekty produkcyjne, usługowe, gastronomiczne, handlowe bądź imprezy rozrywkowe lokalizowane na otwartej przestrzeni w sąsiedztwie terenów o zabudowie mieszkaniowej. Najbardziej uciążliwymi dla środowiska źródłami hałasu są różnego rodzaju urządzenia tj.: urządzenia chłodnicze, sprężarkownie, maszyny i urządzenia stolarskie, instalacje wentylacji ogólnej, urządzenia nagłaśniające. Oddziaływanie to nie wpływa na klimat akustyczny, lecz ma charakter lokalny. Działalność tych podmiotów kształtuje klimat akustyczny jedynie terenów leżących w bezpośrednim ich sąsiedztwie.

Starosta Świdnicki wydał decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu:

1. Supermarket Stokrotka 070, ul. Wyszyńskiego 17, 21-040 Świdnik z dnia 18 sierpnia 2006 r.
2. CBM Polska Sp. z o. o. Jacków 15, 21-007 Mełgiew z dnia 9 stycznia 2011 r.
3. HANYANG POLSKA Sp. z o. o. w Świdniku, ul. Chemiczna 1 z dnia 1 sierpnia 2013 r.
4. Nicols Poland Sp. z o. o., 21-044 Trawniki z dnia 13.11.2013 r.
5. „BETSTAL" Kępka i Synowie Sp. J., Siedliszczki 33, 21-050 Piaski z dnia 27 sierpnia 2015 r.

6. POLSKIE ZIOŁA Sp. z o. o. Kębłów 32, 21-050 Piaski z dnia 2 grudnia 2016 r.
7. Sklep Media Expert, ul. Racławickiej 34 w Świdniku z 23 października 2017 r.
8. sklep zlokalizowany w miejscowości Trawniki 623 A, 21-044 Trawniki z dnia 22 czerwca 2018 r.
9. myjnia bezdotykowa, zlokalizowana w Świdniku, ul. Cisowa 1, 21-040 Świdnik z dnia 1 sierpnia 2018 r.
10. suszarnia zboża Brzezice, 21-050 Piaski z dnia 21 lutego 2020 r.

Wielkość emisji hałasu do środowiska wyznaczoną dopuszczalnymi poziomami hałasu poza zakładem dla elektrociepłowni w Świdniku określa pozwolenie zintegrowane. Zakłady, dla których zostały określone w decyzjach dopuszczalne poziomy hałasu, zobowiązane są do ograniczenia poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych, a także do wykonywania pomiarów okresowych poziomów hałasu.

Hałas lotniczy

Hałas Lotniczy charakteryzuje się bardzo wysokimi poziomami emisji dochodzącymi do 120 dB podczas startu, co przekracza poziom bólu dla człowieka. Na hałas lotniczy narażeni są pracownicy portu lotniczego, pasażerowie oraz mieszkańcy terenów w sąsiedztwie lotniska. Źródłem hałasu lotniczego na terenie powiatu świdnickiego stanowi lotnisko Portu Lotniczego Lublin (albo Lublin Airport) w Świdniku.

Wyniki okresowych pomiarów hałasu lotniczego wykonane w r. 2017 przez zarządzających lotniskiem w Świdniku nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla pory dziennej i dla pory nocnej. Taki stan środowiska akustycznego zawdzięczamy dobrej lokalizacji lotniska, w odpowiedniej odległości od terenów chronionych przed hałasem.

Tabela 19 Analiza SWOT, obszar interwencji - hałas

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• wiele inwestycji związanych z poprawą stanu technicznego dróg już wykonana lub w trakcie wykonywania, • rozbudowana sieć tras rowerowych.	• częste usytuowanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, • niewielka ilość pojazdów hybrydowych.
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia, • popularyzacja komunikacji rowerowej, • edukacja ekologiczna młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony przed hałasem, • podjęcie działań zmniejszających hałas samochodowy np. stosowanie cichych nawierzchni, dźwiękoszczelnych okien itp.	• rosnąca liczba pojazdów samochodowych zwiększająca natężenie ruchu drogowego, • zły stan techniczny pojazdów.

Źródło: Opracowanie własne

Ocena potrzeby realizacji celów rekomendowanych w Wytycznych MŚ

Tabela 20 Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji zagrożenie hałasem – ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
Ochrona przed hałasem	TAK
Zmniejszanie hałasu	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.3 POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego należą linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV i więcej, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej i stacje radiowego dostępu do Internetu.

Z przebiegiem przez teren linii elektroenergetycznych napowietrznych wiąże się konieczność zachowania odpowiednich stref ochronnych, w tym przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wzdłuż napowietrznych linii wysokiego napięcia 110 kV, stref wolnych od zabudowy dla linii średniego napięcia 15 kV oraz stref ochronnych od elementów palnych obiektów w przypadku stacji transformatorowych napowietrznych. W podsumowaniu stwierdzić należy, że bliskie położenie źródeł energii elektrycznej SN 15 kV, dobry stan techniczny tych źródeł oraz dobry stan systemu magistralnych linii SN zasilających gminy stanowią grupę pozytywnych uwarunkowań zewnętrznych rozwoju powiatu. Istniejąca infrastruktura elektroenergetyczna umożliwia rozbudowę sieci elektroenergetycznej i budowę nowych stacji transformatorowych, które pozwolą m.in. na rozwój inwestycji oraz budownictwa mieszkaniowego na nowych terenach inwestycyjnych.

Oddziaływanie na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi

Urządzenia tj. przewody linii elektroenergetycznych lub anteny nadawcze stacji bazowych wytwarzają i wypromieniowują energię elektromagnetyczną, która mimo braku możliwości jonizacji cząsteczek może wywołać w organizmach żywych, w tym u ludzi efekty biologiczne. Przy wysokich częstotliwościach i natężeniach może powstać tzw. efekt termiczny, który objawia się podwyższeniem ciepłoty tkanek, a następnie zaburzeniem reakcji biochemicznych w komórkach. Opisany wpływ na organizmy żywe może wystąpić jedynie w przypadku kilkunastokrotnego przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomów promieniowania niejonizującego i długotrwałej ekspozycji na promieniowanie elektromagnetyczne.

W celu uniknięcia takich zjawisk i ewentualnych negatywnych skutków ubocznych konieczna jest ochrona człowieka przed polami elektromagnetycznymi poprzez wyeliminowanie możliwości występowania obszarów wypromieniowanych pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych. Ochrona taka jest możliwa w drodze separacji przestrzennej miejsc przebywania ludzi i występowania obszarów wypromieniowanych pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych, określonych w stosownych przepisach.

W przypadku stacji radiowo nadawczych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej, separacja sprowadza się głównie do takiego usytuowania anten nadawczych aby pola ewentualnie docierające do miejsc przebywania ludzi, były całkowicie bezpieczne dla ich zdrowia.

W przypadku linii elektroenergetycznych optymalnym wyborem jest decyzja budowy nowej linii elektroenergetycznej lub jej fragmentu jako linii kablowej. Podstawowa zaletą linii kablowych jest większa odporność na ekstremalne zdarzenia atmosferyczne i co za tym idzie, minimalizacja ryzyka awarii. Linie kablowe są mniej uciążliwe dla otoczenia (hałas, pole elektryczne, estetyka krajobrazu), stanowią również mniejsze zagrożenie porażeniowe niż w przypadku linii napowietrznych.

W oparciu o udostępnione dane przez Inspekcję Ochrony Środowiska w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie powiatu świdnickiego przedstawiamy poniższe dane.

- Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie informuje, że zgodnie z art.123 ust.1,2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799 z póź. zm.), od dnia 1 stycznia 2019 r., okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Ocena poziomu PEM w środowisku i obserwacja ich zmian dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Badania poziomów pól elektromagnetycznych w ramach monitoringu PEM prowadzona była zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. (Dz.U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1645), obowiązującym do 31 grudnia 2020 r.

Pomiary na terenie województwa lubelskiego, do końca 2020 r., realizowane były w trzyletnim cyklu pomiarowym, łącznie w 135 punktach, w 45 punktach każdego roku.

W każdym roku pomiary wykonywane były na terenach należących do trzech kategorii:

1. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.,
2. w pozostałych miastach,
3. na terenach wiejskich,

w każdym z wyżej wymienionych terenów pomiary wykonano w 15 punktach.

W latach 2017-2020 na terenie powiatu świdnickiego pomiary PEM wykonywane były w 5 punktach pomiarowych w miejscach dostępnych dla ludności. Wyniki badań prowadzonych na terenie powiatu świdnickiego przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 21 Wykaz punktów pomiarowych wraz z wynikami pomiarów poziomów PEM zrealizowanych na terenie powiatu świdnickiego w latach 2017-2020.

Lp.	Rok badań	Miejscowość	Adres	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych		Wyniki (V/m)
				Szerokość	Długość	
Pozostałe miasta						
1	2017 r.	Świdnik	Al. Lotników Polskich	51,215278	22,68933	<0,35
2.	2018 r.	Piaski	Ul. Lubelska	51,13875	22,84769	0,3
3.	2019 r.	Świdnik	Ul. Wiśniowa	51,213750	22,707556	0,61
4.	2020 r.	Świdnik	Al. Lotników Polskich	51,215278	22,68933	<0,3
Tereny wiejskie						
1.	2017 r.	Trawniki		51,135899	22,99731	<0,35
2.	2018 r.	Mełgiew		51,228056	22,77978	<0,3
3.	2020 r.	Trawniki		51,135889	22,99731	<0,35

Źródło: WIOŚ

W badanych punktach na terenie powiatu świdnickiego, w miejscach dostępnych dla ludności nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Tabela 22 Analiza SWOT, obszar interwencji – pole elektromagnetyczne

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• niskie poziomy natężenia PEM w środowisku, • wartości dopuszczalnego poziomu PEM na terenie powiatu są zachowane, • zagrożenie ograniczone do granic pasów technicznych linii energetycznych, przebiegających z reguły poza obszarem zabudowy.	• rosnąca liczba stacji emitujących pole elektromagnetyczne • stan techniczny linii napowietrznych, ryzyko powstania awarii w wyniku ekstremalnych warunków pogodowych, • niski poziom świadomości w zakresie narażenia i oddziaływania na ludzi i zwierzęta pól elektromagnetycznych.
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• rozwój Państwowego Monitoringu Środowiska, • edukacja ekologiczna młodzieży i dorosłych w zakresie pola elektromagnetycznego.	• lokalizacja kolejnych obiektów radiokomunikacyjnych i radiolokacyjnych na terenie miasta i gmin.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 23 Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji pola elektromagnetyczne – ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach	TAK
Zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.4 GOSPODAROWANIE WODAMI

6.4.1. Wody powierzchniowe

Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Powiat świdnicki leży w lewostronnym dorzeczu Wieprza.

Główne rzeki omawianego obszaru to Giełczewka i Stoki, które wraz z dopływami tworzą dobrze rozwiniętą sieć hydrologiczną. Peryferyjnie położony Wieprz płynie przez gminę Trawniki.

Według podziału wprowadzonego w oparciu o Ramową Dyrektywę Wodną na terenie objętym opracowaniem występują zlewnie 18 jednolitych części wód powierzchniowych JCWP. Wszystkie JCWP występują w obrębie regionu wodnego Środkowej Wisły. Zarządza nimi Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie.

16 JCWP to cieki o statusie naturalnej części wód, 1 JCWP to ciek o statusie silnie zmienionej części wód oraz 1 JCWP o statusie sztucznej części wody.

Wszystkie JCWP charakteryzują się złym stanem wód.

Według oceny ryzyka, nieosiągnięcie celów środowiskowych dotyczy wszystkich JCWP, których zlewnie występują w obrębie powiatu świdnickiego.

Zlewnie JCWP występujących na terenie powiatu świdnickiego przedstawiono na rysunku nr 8.

Charakterystykę JCWP, sporządzoną w oparciu o Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przedstawiono w tabeli nr 24.

Rysunek 13 Zlewnie JCWP na terenie powiatu świdnickiego

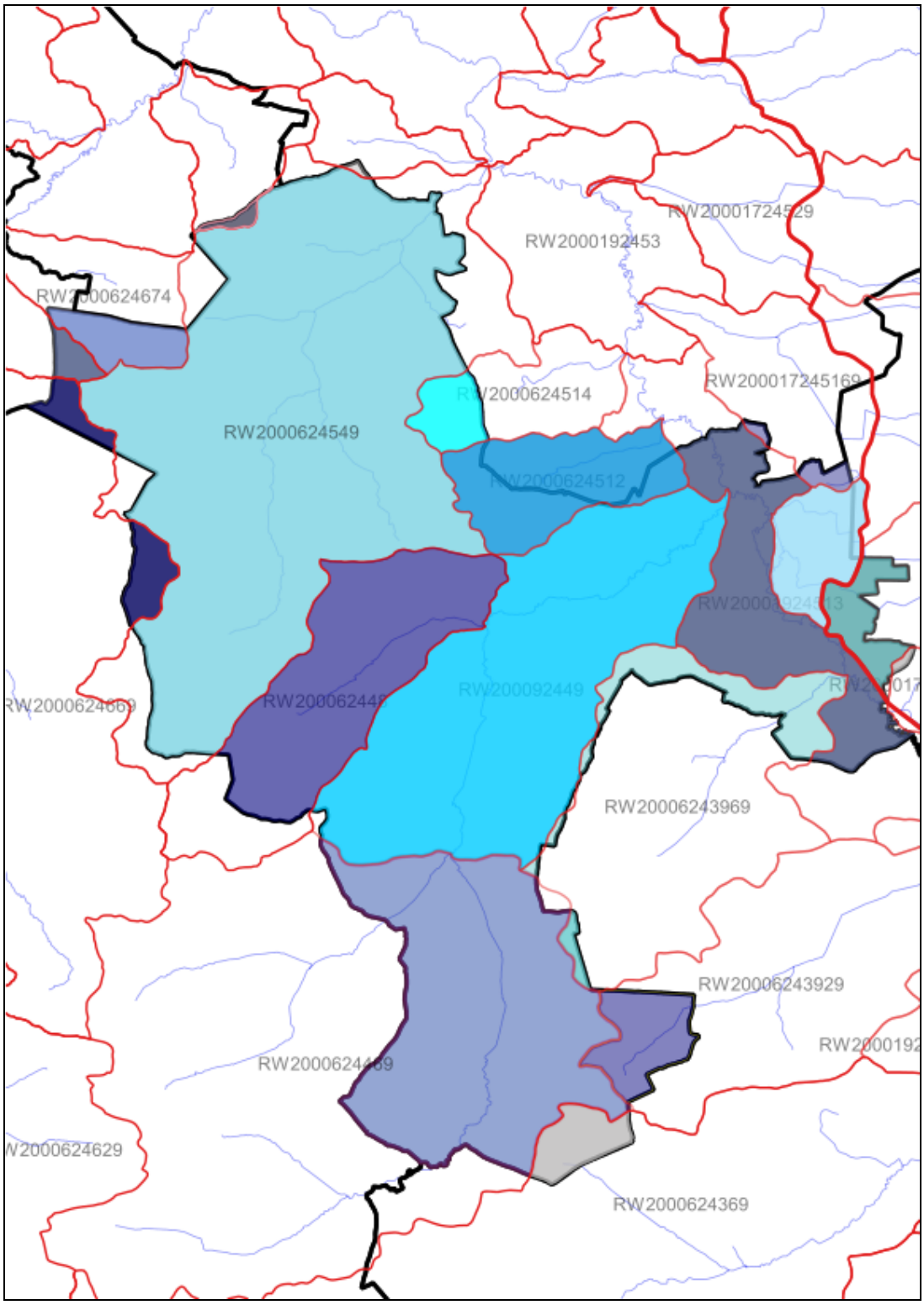

Źródło: *Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez GDOŚ*

Tabela 24 Jednolite części wód występujące na terenie powiatu świdnickiego oraz ich stan wg Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Lp.	Nazwa JCWP	Europejski kod JCWP	Status	Typ JCWP	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Gmina
1	Stoki	PLRW2000624549	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Mełgiew Piaski
2	Giełczewka od Radomirki do ujścia	PLRW200092449	naturalna część wód	Mała rzeka wyżynna węglanowa (9)	zły	zagrożona	Piaski Rybczewice Trawniki
3	Sierotka	PLRW200062448	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Piaski Trawniki
4	Giełczewka od źródeł do Radomirki	PLRW2000624469	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Rybczewice
5	Żółkiewka	PLRW2000624369	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Rybczewice
6	Marianka	PLRW20006243969	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Rybczewice Trawniki
7	Wieprz od oddzielenia się Kan. Wieprz-Krzna do dopł. spod Starościc	PLRW20001924513	naturalna część wód	Rzeka nizinna piaszczysto- gliniasta (19)	zły	zagrożona	Trawniki
8	Dopływ spod Cyganki	PLRW2000624512	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Piaski Trawniki
9	Rów Mokry	PLRW20017243989	silnie zmieniona część wód	Potok nizinny piaszczysty (17)	zły	zagrożona	Trawniki
10	Kanał Wieprz-Krzna od Wieprza do dopł. z lasu przy Żulinkach	PLRW2000026642813	sztuczna część wody	Typ nieokreślony (kanały i zbiorniki zaporowe) (0)	zły	zagrożona	Trawniki
11	Dopływ spod Torunia	PLRW20017243949	naturalna część wód	Potok nizinny piaszczysty (17)	zły	zagrożona	Trawniki
12	Białka	PLRW20017245169	naturalna część wód	Potok nizinny piaszczysty (17)	zły	zagrożona	Trawniki

Lp.	Nazwa JCWP	Europejski kod JCWP	Status	Typ JCWP	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Gmina
13	Łopa	PLRW20006243929	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Rybczewice
14	Dopływ spod Trębaczowa	PLRW200 0624552	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Mełgiew
15	Bystrzyca od Zbiornika Zemborzyckiego do ujścia	PLRW200 01524699	naturalna część wód	Średnia rzeka wyżynna – wschodnia (15)	zły	zagrożona	Świdnik
16	Dopływ spod Łuszczowa	PLRW200 0624692	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Mełgiew
17	Czerniejówka	PLRW200 0624669	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Piaski Świdnik
18	Dopływ spod Świdnika	PLRW200 0624674	naturalna część wód	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	zły	zagrożona	Świdnik

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Ocena stanu wód powierzchniowych

W roku 2016 rozpoczęto monitoring realizowany w ramach trzeciego cyklu gospodarowania wodami trwającego od 2016 do 2021 roku. Podstawą do opracowania sieci pomiarowej były: informacje o presjach, wykaz wód zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych, opracowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (KZGW) wykazy wód użytkowych oraz lokalizacja jednolitych części wód na obszarach NATURA 2000. Sieć monitoringu zaprojektowano tak, aby program pomiarowy w danym punkcie badawczym był dostosowany do wszystkich przypisanych mu celów.

Zbiorcze wyniki badań monitoringu wód powierzchniowych, prowadzonych w latach 2014 – 2019, zostały przedstawione na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych wskazuje na zły stan wód cieków wodnych.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu / potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobry stanie", jeśli jednocześnie jej stan / potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry". W pozostałych przypadkach, tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego" lub stan / potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany", „słaby", bądź „zły", jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie. O złym i słabym stanie / potencjale ekologicznym zdecydowały elementy biologiczne, najczęściej ichtiofauna oraz makrobezkręgowce bentosowe. Stan / potencjał umiarkowany zdeterminowany był głównie przez elementy biologiczne: fitobentos i makrolity, wskaźniki fizykochemiczne: azot Kjeldahla, azot azotynowy i siarczany. Wskaźniki chemiczne poniżej stanu dobrego to: benzo(a)piren, difenyloetery bromowane, fluoranten.

Dane odnośnie jakości wód JCWP, znajdujących się na terenie powiatu świdnickiego, przedstawiano w tabeli 25.

Tabela 25 Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych badanych w latach 2014-2019

Nazwa jcwp Kod jcwp	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu wód	Ocena - eutrofizacja		Ocena - rekreacja	Ocena - eutrofizacja, obszary rolnicze	Ocena - NATURA 2000
				Klasa	Czy jcwp zeutrofizowana?	MORE	MORO	MOna lub MDna
Stoki PLRW2000624549	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód	3	TAK	nie objęta	nie objęta	MOna lub MDna
Giełczewka od Radomirki do ujścia PLRW200092449	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód	3	TAK	nie objęta	MORO	nie objęta
Sierotka PLRW200062448	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód	3	TAK	nie objęta	MORO	nie objęta
Giełczewka od źródeł do Radomirki PLRW2000624469	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód	2	NIE	nie objęta	nie objęta	nie objęta
Żółkiewka PLRW2000624369	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	3	TAK	nie objęta	nie objęta	MOna lub MDna
Marianka PLRW20006243969	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód	3	TAK	nie objęta	nie objęta	nie objęta
Wieprz od oddzielenia się Kan. Wieprz-Krzna do dopł. spod Starościc PLRW20001924513	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód	2	NIE	nie objęta	nie objęta	nie objęta
Dopływ spod Cyganki PLRW2000624512	dobry stan ekologiczny	nie klasyfikowano	brak możliwości wykonania oceny	2	NIE	nie objęta	MORO	
Rów Mokry PLRW200017243989	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	2	NIE	nie objęta	nie objęta	Mdna
Kanał Wieprz-Krzna od Wieprza do dopł. z lasu przy Żulinkach PLRW2000026642813	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód		nie oceniano	nie objęta	nie objęta	MOna lub MDna
Dopływ spod Torunia (ocena przeniesiona z jcwp Rejka) PLRW200017243949	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód		nie oceniano	nie wyznaczono	nie wyznaczono	nie wyznaczono
Białka	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej	zły stan wód	2	NIE	nie objęta	nie objęta	MOna lub

PLRW200017245169		dobrego						MDna
Łopa PLRW20006243929	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód	3	TAK	nie objęta	nie objęta	nie objęta
Dopływ spod Trębaczowa PLRW2000624552	zły stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód		nie oceniano	nie objęta	nie objęta	MOna lub MDna
Bystrzyca od Zbiornika Zemborzyckiego do ujścia PLRW20001524699	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	4	TAK	nie objęta	nie objęta	MOna lub MDna
Dopływ spod Łuszczowa (ocena przeniesione z jcwp Stoki) PLRW2000624692	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód		nie oceniano	nie monitorowana	nie monitorowana	nie monitorowana
Czerniejówka PLRW2000624669	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód	3	TAK	nie objęta	MORO	nie objęta
Dopływ spod Świdnika PLRW2000624674	umiarkowany stan ekologiczny	nie klasyfikowano	zły stan wód	3	TAK	nie objęta	nie objęta	nie objęta

MORE - monitoring operacyjny dla obszarów chronionych, wody przeznaczone do celów rekreacyjnych
MORO - monitoring operacyjny dla obszarów chronionych, wody zagrożone eutrofizacja wskutek dopływu zanieczyszczeń z rolnictwa
MOna - monitoring operacyjny dla obszarów chronionych, jcwp są na obszarach przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków
MDna - monitoring diagnostyczny dla obszarów chronionych, jcwp są na obszarach przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków
Źródło: W oparciu o dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

Celem środowiskowym dla JCWP jest osiągnięcie przez wody co najmniej dobrego stanu. Według oceny ryzyka, nieosiągnięcie celów środowiskowych dotyczy wszystkich JCWP, których zlewnie występują w obrębie powiatu świdnickiego.

Termin osiągnięcia stanu dobrego dla następujących JCWP: Stoki, Giełczewka od źródeł do Radomirki, Żółkiewka, Wieprz od oddzielenia się Kan. Wieprz-Krzna do dopł. spod Starościc, Bystrzyca od Zbiornika Zemborzyckiego do ujścia został przesunięty do roku 2021. W zlewniach wymienionych JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.

Również do roku 2021 został przesunięty termin osiągnięcia stanu dobrego dla JCWP: Giełczewka od źródeł do Radomirki, Sierotka, Marianka, Dopływ spod Cyganki, Łopa, Dopływ spod Trębaczowa, Dopływ spod Łuszczowa, Dopływ spod Świdnika, Kanał Wieprz-Krzna od Wieprza do dopł. z lasu przy Żulinkach, Dopływ spod Torunia. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Termin osiągnięcia stanu dobrego dla JCWP: Giełczewka od Radomirki do ujścia, Rów Mokry, Białka i Czerniejówka został przesunięty do roku 2027.

W zlewni Giełczewki od Radomirki do ujścia występuje presja komunalna i rolnicza. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować presję komunalną w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. W programie działań zaplanowano także

wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie presji rolniczej tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu.

W zlewni JCWP Rów Mokry występuje presja komunalna i przemysłowa. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które są wystarczające, aby zredukować presję komunalną w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. Zaplanowano też działania obejmujące „przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy – Prawo wodne", mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tych presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu.

W zlewni Białki występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące uporządkowanie gospodarki ściekowej, które nie są wystarczające, aby zredukować tą presję w zakresie wystarczającym dla osiągnięcia dobrego stanu. W programie działań zaplanowano ponadto działania obejmujące „przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy – Prawo wodne", mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu.

W zlewni Czerniejówki występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu.

Z uwagi na czas niezbędny dla wdrożenia wskazanych działań, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan ww. JCWP będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Źródła

Istotną rolę w zasilaniu Giełczewki i Radomirki pełnią źródła. Na obszarze zlewni Giełczewki jest ich 15, w tym dwa wydajne źródła w Stryjnie wydatnie zasilające Radomirkę w ujściowym odcinku oraz źródła w miejscowości Dębniak wzbogacające Giełczewkę. Pozostałe źródła pomiędzy Pilaszkowicami a ujściem Radomirki nie odgrywają większej roli w zasilaniu w wodę Giełczewki. W gminie Rybczewice występują źródła podzboczowe, pulsujące w korycie Giełczewki pomiędzy Pilaszkowicami i Częstoborowicami.

Zbiorniki wodne

Zasoby wód powierzchniowych omawianego obszaru uzupełniają zbiorniki wodne, stawy rybne, kanały i rowy melioracyjne.

W gminie Rybczewice znajduje się zbiornik wodny, pełniący funkcję retencyjną i rekreacyjną. Zbiornik zlokalizowany jest na rzece Giełczewka, powierzchnia lustra wody wynosi 6,73 ha.

W prawie wszystkich gminach (poza gminą Świdnik) istnieją liczne stawy rybne. Największe kompleksy stawów znajdują się w gminach Piaski i Rybczewice. Powierzchnia wód stojących w gminie Piaski wynosi 97,1 ha. Kompleks stawów zasilany jest wodami Giełczewki i Sierotki. Powierzchnia rybackich stawów hodowlanych znajdujących się w Częstoborowicach wynosi 42 ha. Stawy założone są na rzece Giełczewka.

Zagrożenie powodziami i podtopieniami

Na terenie powiatu świdnickiego znajdują się obszary zagrożone powodziami i podtopieniami. Strefy zalewów wód powierzchniowych (powodzi) występują na terenie gmin: Rybczewice (Giełczewka), Piaski (Giełczewka, Sierotka w dolnym biegu), Trawniki (Wieprz, Giełczewka, Marianka przy ujściu do Wieprza). Największe zagrożenie powodzią występuje w gminie Trawniki, gdzie tereny zalewowe obejmują rozległe łąki w dolinie Wieprza. Na terenie gminy Trawniki jedynym, ale niewystarczającym zabezpieczeniem przed powodziami jest Kanał Wieprz – Krzna, który podczas wysokich stanów wód w rzece Wieprz przejmuje nadmiar wód z rzeki.

Podstawę do oceny ryzyka powodziowego oraz podejmowania działań mających na celu ograniczenie negatywnych skutków powodzi dla zdrowia i życia ludzi, działalności gospodarczej, środowiska i dziedzictwa kulturowego stanowią Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP).

Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%).

Uzupełnieniem map zagrożenia powodziowego są mapy ryzyka powodziowego, określające wartości potencjalnych strat powodziowych oraz przedstawiające obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Są to obiekty, które pozwolą na ocenę ryzyka powodziowego dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej, czyli grupy, dla których należy ograniczyć negatywne skutki powodzi zgodnie z celami Dyrektywy Powodziowej.

W I cyklu planistycznym mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego zostały opracowane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – PIB, a za sporządzenie MZP i MRP odpowiadał wówczas Prezes KZGW. MZP i MRP podlegają przeglądowi oraz w razie potrzeby aktualizacji w cyklach 6-letnich. Za wykonanie przeglądu i aktualizacji map odpowiedzialne były Wody polskie. W II cyklu planistycznym (2016-2021) dokonano przeglądu MZP i MRP sporządzonych w I cyklu, i w uzasadnionych przypadkach ich aktualizacji. Sporządzone zostały również nowe mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dla obszarów i typów powodzi wskazanych w wyniku przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego (WORP) zakończonej w 2018 r.

Mapy w wersji kartograficznej w formacie pdf dostępne są pod adresem: http://mapy.isok.gov.pl. Będą one stanowić podstawę do planowania przestrzennego.

Duże zagrożenie niosą ze sobą podtopienia, które są efektem bliskiego położenia zwierciadła wody podziemnej do powierzchni terenu. Zasięg ten nie pokrywa się ze strefą zalewów wód powierzchniowych (powodzi). Szczególnie narażone na przenikanie wody na powierzchnię są rejony w pobliżu ujścia rzek, ale również te, które bezpośrednio sąsiadują z dolinami rzecznymi. Praktycznie tereny zagrożone podtopieniami znajdują się w obrębie wszystkich gmin.

Scalona warstwa wynikowa obszarów zagrożonych podtopieniami udostępniona została w formie serwisu WMS (INSPIRE) i jest dostępna do przeglądania na geoportalu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGIK).

Ochrona przed powodzią

Ochrona przeciwpowodziowa powinna być skierowana na ochronę ludności przed skutkami powodzi przy jednoczesnym zachowaniu naturalnych walorów środowiska. Działania zmierzające do zapobiegania powodzi na terenie gmin powinny opierać się na przestrzeganiu zapisów uchwalonych dokumentów planistycznych. Zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U. 2020 r. poz. 310, z późn. zm.) projekty m.in. studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów miejscowych (MPZP) będą wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie

dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Uzgodnienie będzie dokonywane w formie decyzji. W tej decyzji organ będzie określał wymagania lub warunki dla planowanej zabudowy i planowanego zagospodarowania terenów położonych na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Kierunki interwencji

Interwencja powinna obejmować działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa poprzez eliminowanie zagrożeń powodziowych oraz będzie służyć zrównoważonemu rozwojowi funkcji ochronnych i gospodarczych na obszarach o różnym stanie zainwestowania i statusie ochrony przyrody i krajobrazu (korytarz ekologiczny o randze krajowej); rozwiązanie problemów konfliktowych narosłych w wyniku degradacji technicznej urządzeń melioracyjnych, niedoboru zbiorników niezbędnych do przetrzymywania wody, jak też niedoinwestowania gospodarki komunalnej.

Inwestycjami, które wpłyną na poprawę ochrony przeciwpowodziowej jest planowana budowa zbiorników retencyjnych na terenach zalewowych, co poprawi gospodarowanie wodą w okresach suszy i zmniejszy ryzyko powodzi. Będą one również pełnić funkcje rekreacyjne.

W roku 2021 planuje się rozpoczęcie budowy zbiornika wodnego o powierzchni 96,858 ha, zlokalizowanego pomiędzy Piaskami, wsią Giełczew a drogą krajową 837 prowadzącą w kierunku na Gardzienice. Zalew będzie składał się z dwóch akwenów oddzielonych groblą. Całkowita rezerwa powodziowa wynosić będzie ok. 840,16 tys.m^3. [3]

W marcu 2021 r. rozstrzygnięty został przetarg na opracowanie koncepcji programowo - przestrzennej dla zadania inwestycyjnego pn. „Budowa zbiornika Oleśniki, woj. lubelskie”. Inwestycja polegać będzie na budowie zbiornika wodnego o powierzchni 1 368 ha i pojemności całkowitej 32,00 mln m^3. Planowany do budowy zbiornik położony jest w dolinie Wieprza w rejonie ujęcia do Kanału Wieprz-Krzna z rzeki Wieprz w miejscowości Oleśniki poniżej Krasnegostawu. Projektowany zbiornik wraz z eksploatowanym zbiornikiem wodnym w Nieliszu oprócz zaspokojenia potrzeb wodnych systemu KWK umożliwi podwyższenie wielkości przepływów minimalnych na rzece Wieprz. Zasilenie KWK wodami zgromadzonymi w zbiorniku w czasie niedoborów wody pozwoli na racjonalne zagospodarowanie stosunkowo niewielkich rezerw wodnych tego rejonu oraz pozwoli na ograniczenie okresów niżówek w rzece poniżej zbiornika, co jest szczególnie istotne z punktu widzenia ochrony środowiska. [4]

[3] https://piaski.pl/attch/news_attch-267-710-1600330291.pdf
[4] https://wodypolskie.bip.gov.pl/publiccontracts/view/29014

6.4.2. Wody podziemne

Na podstawie kryterium hydrodynamicznego, uwzględniającego system krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego, wyodrębniono jednostki hydrogeologiczne – jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Według podziału na 172 jednolite części wód podziemnych powiat świdnicki prawie w całości znajduje się obrębie JCWPd 90, jedynie północno – zachodnie fragmenty gmin: Mełgiew, Świdnik i Piaski zlokalizowane są w obrębie JCWPd 89. Lokalizacja JCWPd została przedstawiona na rysunku nr 14.

Struktura JCWPd 90 jest złożona z jednego poziomu wodonośnego w utworach szczelinowych górnej kredy – paleocenu występującego na całym obszarze jednostki, poziomu czwartorzędowo-kredowo-paleoceńskiego, występującego tylko w dolinie Wieprza i ujściowych odcinków jego dopływów oraz występującego lokalnie i tylko w części północnej, mało zasobnego poziomu w utworach czwartorzędowych. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu. Obszar jednostki stanowi obiekt zamknięty w sensie hydrogeologicznym, a działy wód podziemnych wydzielonych poziomów wodonośnych pokrywają się z działami wód powierzchniowych.

Górnokredowy poziom wodonośny na przeważającej części obszaru nie jest izolowany od powierzchni terenu lub izolowany cienką pokrywą utworów słabo przepuszczalnych. Jego zasilanie ma charakter bezpośredni lub odbywa się na drodze przesączania się wód opadowych poprzez występujące na powierzchni terenu utwory piaszczyste, ewentualnie poprzez cienkie pokrywy glin zwałowych lub gliniastych deluwiów na zwietrzelinie kredowej. W części północnej zasilanie ma charakter pośredni poprzez utwory słabo przepuszczalne z poziomu czwartorzędowego. Bazę drenażową tego poziomu stanowi rzeka Wieprz oraz jej dopływy na całej swej długości.

Rysunek 14 Lokalizacja JCWPd na terenie powiatu świdnickiego

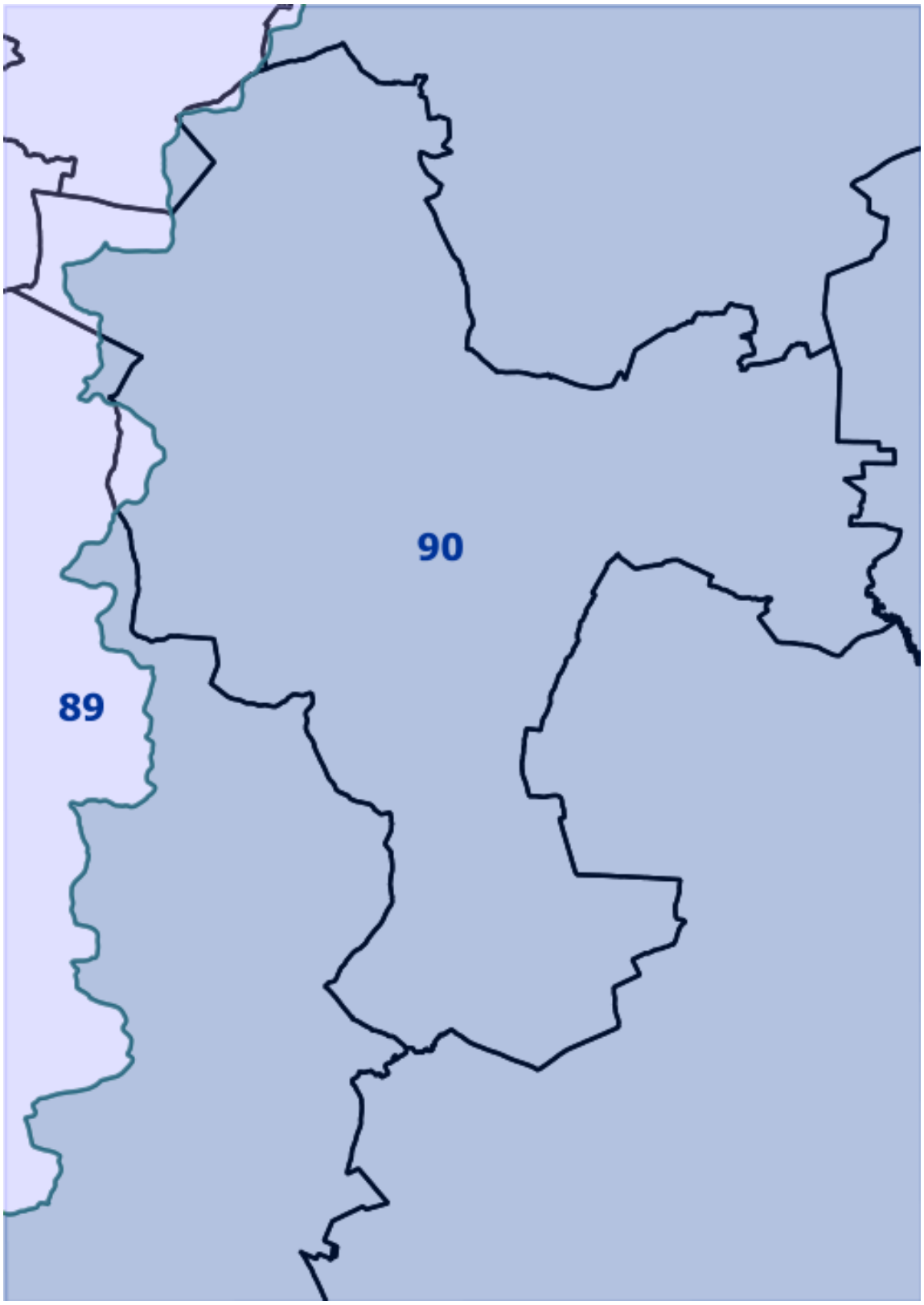

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez GDOŚ

Tabela 26 Ocena stanu JCWPd

Identyfikator UE	Nazwa JCWPd	Ocena stanu ilościowego	Ocena stanu chemicznego	Ocena ryzyka
PLGW200090	90	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW200089	89	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło WIOŚ Lublin

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Jak wskazuje powyższa tabela cel środowiskowy dla JCWPd 90 i 89 został osiągnięty.

Zasoby wód podziemnych w obrębie JCWPd 90, dostępne do zagospodarowania, wynoszą 675 140 m^3/d, a w JCWPd 89 – 203 445 m^3/d.

Tabela 27 Ocena stanu JCWPd

Identyfikator UE	Nazwa JCWPd	Ocena stanu ilościowego	Ocena stanu chemicznego	Ocena ryzyka
PLGW200090	90	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW200089	89	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło WIOŚ Lublin

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Jak wskazuje powyższa tabela cel środowiskowy dla JCWPd 90 i 89 został osiągnięty.

W obrębie obszaru powiatu świdnickiego występują dwa główne zbiorniki wód podziemnych: GZWP 406 – Niecka Lubelska (Lublin) oraz GZWP 407 – Niecka Lubelska (Chełm – Zamość). Oba zbiorniki rozdziela rzeka Wieprz.

Dla zbiornika 406 opracowano „Dokumentację określającą warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych”. Wyznaczono obszar zbiornika niecka lubelska o powierzchni 7 492 km^2. Zasoby dyspozycyjne całego obszaru GZWP 406 oszacowano na 1 052,7 tys. m^3/d, wydane pozwolenia wodnoprawne dla ujęć stanowią 33% wyznaczonych zasobów, zaś średni dobowy pobór wody ze wszystkich czynnych ujęć – 15% wyznaczonych zasobów dyspozycyjnych. Ujęcia mają średnią głębokość 85 m. Obszar ochronny obejmuje całą powierzchnię zbiornika. Wody podziemne zbiornika charakteryzują się na ogół dobrą jakością.

„Dokumentację określającą warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia stref ochronnych” opracowano również dla zbiornika 407. Ze względu na łatwe przenikanie

zanieczyszczeń do wód szczelinowego poziomu wodonośnego na obszarze całego zbiornika wyznaczono strefę ochronną. Całkowita powierzchnia zbiornika wynosi 9015 km^2, moduł zasobów dyspozycyjnych 125 $m^3/d/km^2$, a ujęcia mają średnią głębokość 70 m.

Lokalizacja GZWP przedstawiona została na rys. nr 15.

Rysunek 15 Lokalizacja GZWP na terenie powiatu świdnickiego

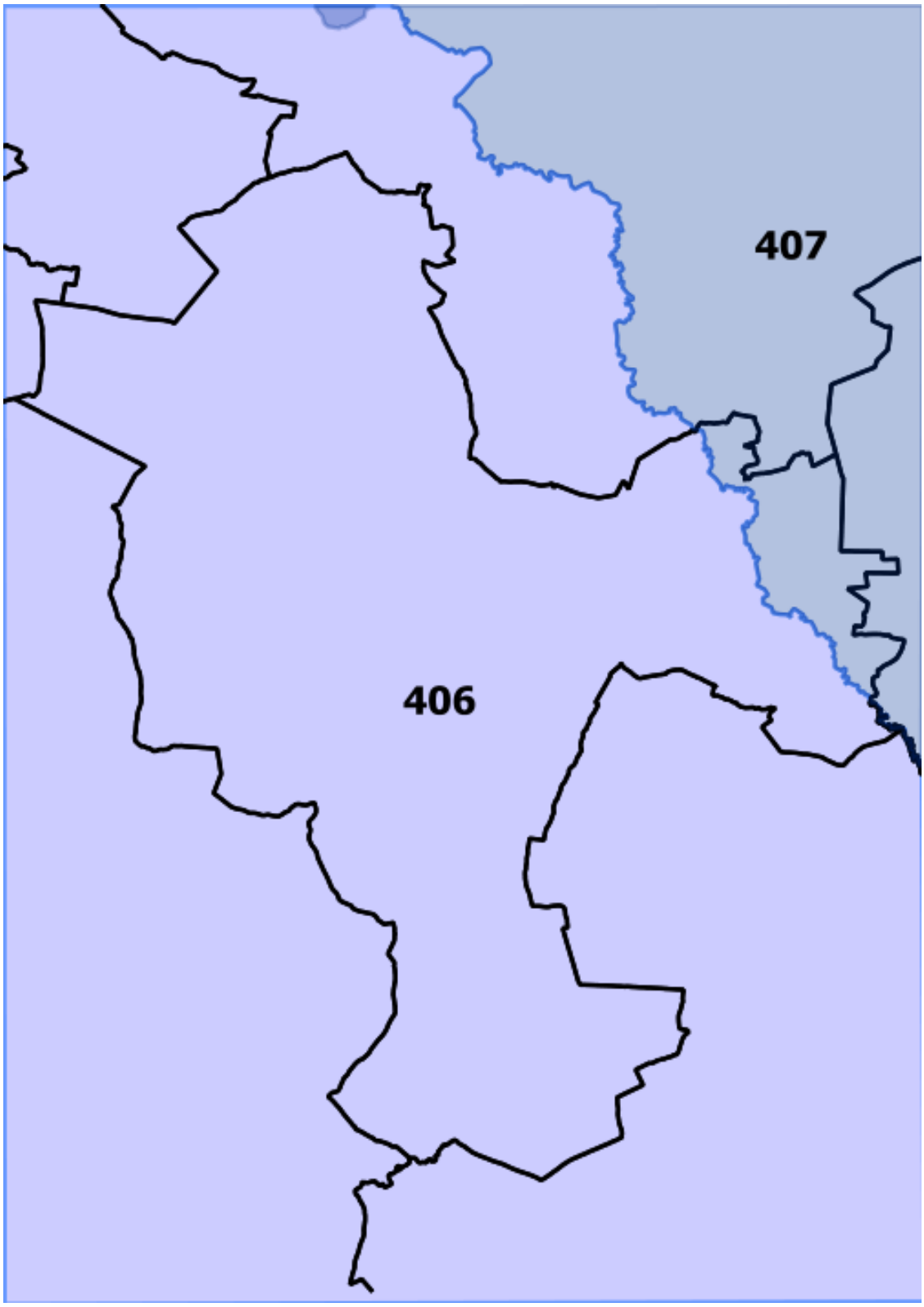

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez GDOŚ

Kierunki interwencji

Interwencja powinna obejmować działania mające na celu poprawę jakości wód powierzchniowych oraz minimalizację zagrożeń zanieczyszczenia wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. Zadanie realizowane będzie głównie poprzez sukcesywną rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej, modernizację oczyszczalni ścieków (w celu utrzymania wysokiej jakości procesów oczyszczania ścieków) oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela 28 Analiza SWOT obszar interwencji – wody powierzchniowe i podziemne

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• duża zasobność w wody podziemne • dobra jakość wód podziemnych • istnienie zbiorników mających charakter rekreacyjny i retencyjny • budowa zbiorników wodnych Piaski i Oleśniki	• niezadowalająca jakość wód powierzchniowych • zagrożenie powodziowe w dolinie Giełczewki i Wieprza • zagrożenie suszą glebową i hydrologiczną (niżówki)
Szanse (czynnik i zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• upowszechnianie nietechnicznych metod ochrony przeciwpowodziowej stanowiących jednocześnie biologiczną barierę dopływu zanieczyszczeń obszarowych do wód • świadomość potrzeb zwiększania zdolności retencyjnej	• dopływ zanieczyszczeń z obszarów nieskanalizowanych (gł. wiejskich), biogenów ze źródeł obszarowych • niewystarczająco rozpropagowane zasady dobrej praktyki rolniczej wśród właścicieli gospodarstw • - przypadki nielegalnego odprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, • brak seperatorów ropopochodnych na placach i parkingach

Źródło Opracowanie własne

Ocena potrzeby realizacji celów rekomendowanych w Wytycznych MŚ

Tabela 29 Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji – gospodarowanie wodami – Ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
Gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody	TAK
Minimalizacja ryzyka powodziowego	TAK
Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	TAK
Optymalizacja zużycia wody	TAK
Poprawa skuteczności zaopatrzenia w wodę	TAK
Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	TAK
Ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych	TAK

Źródło Opracowanie własne

6.5 GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Na terenie powiatu świdnickiego dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa, słabiej rozwinięta jest sieć kanalizacji sanitarnej. Najkorzystniejsza sytuacja panuje w gminie Świdnik, największe dysproporcje występują w gminach Mełgiew i Rybczewice, które praktycznie nie są wyposażone w sieć kanalizacji sanitarnej.

Stosowanie praktyki nadrzędności zaopatrzenia ludności w wodę z wodociągów w stosunku do uporządkowania gospodarki ściekowej jest zjawiskiem niekorzystnym. Dotyczy to zwłaszcza terenów gmin, gdzie znaczny procent mieszkańców ma możliwość korzystania z sieci wodociągowej, natomiast brak jest sieci kanalizacji sanitarnej. Gospodarka ściekowa na tym terenie organizowana jest we własnym zakresie – oczyszczalnie przydomowe bądź zbiorniki bezodpływowe. Długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gmin powiatu świdnickiego przedstawiono w tabeli 31.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę są wodociągi grupowe, które zaopatrywane są w wodę z ujęć wodnych (tabela 30).

Tabela 30 Ujęcia wody na terenie gmin powiatu świdnickiego

Nazwa ujęcia, zarządzający	Lokalizacja (miejscowość / gmina)	Wydajność	Opis ujęcia	Miejscowości zaopatrywane
Wierzchowiska, Zakład Usług Komunalnych w Piaskach	Wierzchowiska Drugie / Piaski	323 m^3/d	otwór studzienny o głębokości 80 m i o zasobach eksploatacyjnych 48 m3/h przy depresji 0,5 m, istniejąca przepompownia z 2 zbiornikami o pojemności 50 m3	Wierzchowiska, Wierzchowiska Kolonia, Janówek, Janówek Kolonia, Kol. Wola Piasecka
Ujęcie wody Piaski, Zakład Usług Komunalnych w Piaskach	Piaski / Piaski	470 m^3/d	2 studnie o głębokości po 60 m, poziom wodonośny głębokości zwierciadła wody 17,4 m ppt,	Piaski, Kębłów
Ujęcie wody Bystrzejowice Pierwsze, Zakład Usług Komunalnych w Piaskach	Bystrzejowice Pierwsze / Piaski	831 m^3/d	2 studnie o głębokości po 120 m, poziom wodonośny głębokości zwierciadła wody 27 i 42 m ppt,	Bystrzejowice Pierwsze, Bystrzejowice Drugie, Bystrzejowice Trzecie, Kawęczyn, Majdan Kawęczyński, Jadwisin, Marysin, Wierzchowiska Pierwsze, Wierzchowiska Drugie
Ujęcie wody Gardzienice Drugie, Zakład Usług Komunalnych w Piaskach	Gardzienice Drugie / Piaski	377 m^3/d	2 studnie o głębokości 80 m i 90 m, poziom wodonośny głębokości zwierciadła wody 35,1 m ppt,	Gardzienice Pierwsze, Gardzienice Drugie, Wola Gardzienicka, Klimusin, Żegotów, Młodziejów, Giełczew, Siedliszczki, Kol. Siedliszczki
Ujęcie wody Brzeziczki, Zakład Usług Komunalnych w Piaskach	Brzeziczki / Piaski	200 m^3/d	studnia o głębokości 65 m, poziom wodonośny głębokości zwierciadła wody 17,3 m ppt,	Majdan Kozic Górnych, Majdanek Kozicki, Kozice Górne
Ujęcie wody Majdan Kozic Górnych, Zakład Usług Komunalnych w Piaskach	Majdan Kozic Górnych / Piaski	35,5 m^3/d	2 studnie o głębokości po 65 m, poziom wodonośny głębokości zwierciadła wody 21,2 m ppt,	Majdanek Kozicki, Kozice Górne, Majdan Kozic Dolnych
Ujęcie wody Podzamcze, gmina Mełgiew	Podzamcze 25 / Mełgiew	40 m^3/h	głębokość użytkowego poziomu wodonośnego w studni 41 m ppt, uzdatnianie poprzez 2 odżelaziacze	sołectwa: Podzamcze, Minkowice Kol., część Mełgwi
Ujęcie wody Nowy Krępiec, gmina Mełgiew	Nowy Krępiec, ul. Spacerowa 23 / Mełgiew	17,2 m^3/h	głębokość użytkowego poziomu wodonośnego w studni 47 m ppt,	sołectwa: Nowy Krępiec, Krępiec
Ujęcie wody Trzeszkowice, gmina Mełgiew	Trzeszkowice 65 / Mełgiew	52 m^3/h	głębokość użytkowego poziomu wodonośnego w studni 80 m ppt, uzdatnianie poprzez odżelaziacz i chlorowanie	sołectwa: Trzeszkowice, Krzesimów, Piorówek, Janówek
Ujęcie wody Jacków, gmina Mełgiew	Jacków 112 / Mełgiew	41,77 m^3/h	głębokość użytkowego poziomu wodonośnego w studni 25 m ppt,	sołectwa: Jacków, Franciszków
Ujęcie wody Dominów,	Dominów 174A / Mełgiew	21 m^3/h	głębokość użytkowego poziomu wodonośnego w	sołectwa: 5 przyłączy w

Nazwa ujęcia, zarządzający	Lokalizacja (miejscowość / gmina)	Wydajność	Opis ujęcia	Miejscowości zaopatrywane
gmina Mełgiew			studni 40 m ppt,	Dominowie
Ujęcie wody Pilaszkowice-Bazar, gmina Rybczewice	Bazar / Rybczewice	69,25 m^3/d	1 studnia wiercona o głębokości 100 m, zbiornik wyrównawczy żelbetowy	Bazar, Pilaszkowice Pierwsze, Pilaszkowice Drugie, Częstoborowice
Ujęcie wody Izdebno, gmina Rybczewice	Izdebno / Rybczewice	13,22 m^3/d	2 studnie wiercone o głębokości 70 i 77 m	Izdebno, Izdebno Kolonia
Ujęcie wody Podizdebno, gmina Rybczewice	Rybczewice Pierwsze, Częstoborowice / Rybczewice	8,08 m^3/d	1 studnia wiercona o głębokości 100 m, 1 zbiornik wyrównawczy	Częstoborowice, Rybczewice Pierwsze
Ujęcie wody Rybczewice, gmina Rybczewice	Rybczewice / Rybczewice	250,74 m^3/d	1 studnia wiercona o głębokości 100 m, 2 zbiorniki żelbetowe wyrównawcze	Rybczewice Pierwsze, Rybczewice Drugie, Częstoborowice, Stryjno Kolonia, Stryjno Pierwsze, Stryjno Drugie, Wygnanowice, Felin, Choiny, Borkowszczyzna
Ujęcie wody Zygmuntów, gmina Rybczewice	Rybczewice / Rybczewice	6,02 m^3/d	1 studnia wiercona o głębokości 90 m	Zygmuntów
Ujęcie wody Trawniki, Ekotraw Sp. z o.o. Struża Kolonia 39	Trawniki / Trawniki	493,45 m^3/d	2 studnie wiercone, głębokość użytkowego poziomu wodonośnego 32 m ppt,	sołectwa: Trawniki, Trawniki Kolonia, Oleśniki
Ujęcie wody Struża Kolonia, Ekotraw Sp. z o.o. Struża Kolonia 39	Struża Kolonia / Trawniki	535,78 m^3/d	Ujęcie bazuje na 2 studniach,	sołectwa: Struża Kolonia, Struża, Siostrzytów, Bonów, Biskupice, Ewopole, Dorohucza, Pełczyn
Ujęcie wody Wierzchowiska, ujęcie wody Świdnik, Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o.o. w Świdniku	Krępiec Minkowice, Świdnik Al. Lotników Polskich / Świdnik	21 672 m^3/d	8 studni, głębokość użytkowanego poziomu wodonośnego (głębokość odwiertu) 80-110 m	Świdnik, część gminy Mełgiew

Źródło: Urzędy Miast i Gmin

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2020 poz. 310, z późn. zm.) wprowadziła analizę ryzyka dla ujęć wód, jako dokument kluczowy, służący ochronie zasobów wód, ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, w szczególności w zakresie zapewnienia jej odpowiedniej ilości i jakości. Zgodnie z ww. ustawą właściciele ujęć wody, dla których nie ustanowiono strefy ochronnej obejmującej teren ochrony pośredniej, zostali zobligowani do przedłożenia wniosku o ustanowienie stref ochronnych, obejmujących teren ochrony bezpośredniej oraz teren ochrony pośredniej. Obowiązujący termin to koniec 2022 r.

Dla ujęcia wody Wierzchowiska została ustanowiona strefa ochrony pośredniej (Rozporządzenie Nr 20/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 7 listopada 2013 r. oraz Rozporządzenie Nr 16/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 18 sierpnia 2014 r.). Wykonana analiza ryzyka, dla studni znajdującej się w Świdniku przy ul. Nowej, wskazuje na brak konieczności ustanowienia stref ochrony pośredniej.

Strefę ochrony pośredniej wyznaczono również dla ujęcia wody w Gardzienicach (gmina Piaski), która została ustanowiona w decyzji pozwolenia wodnoprawnego z dnia 11.06.2001, znak: RŚ.6223-9/2/01 wydanej przez Starostę Świdnickiego

Dla ujęć wody znajdujących się na terenie gmin: Rybczewice i Trawniki zostały zlecone opracowania analiz ryzyka. Wyniki analiz ryzyka mogą uzasadniać potrzebę ustanowienia stref ochrony pośredniej lub wskazać brak konieczności ich ustanowienia.

W gminie Mełgiew i Piaski (dla pozostałych ujęć wody) nie podjęto działań związanych z przeprowadzeniem analiz ryzyka.

Tabela 31 Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Gmina	Sieć wodociągowa (km)	Ilość przyłączy (szt.)	Sieć kanalizacyjna (km)	Ilość przyłączy (szt.)	Stosunek długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej (%)	% korzystających z sieci wodociągowej	% korzystających z sieci kanalizacyjnej
Mełgiew	143,0	2 715	2,8	44	1,91	93,5	2,0
Piaski	172,4	3 020	13,5	529	7,83	81,6	20,7
Rybczewice	84,7	1 260	-	-	-	84,7	-
Świdnik	97,9	2 565	83,0	1 590	84,78	97,2	94,8
Trawniki	117,3	2 656	52,1	907	44,42	90,6	34,5

Źródło: GUS

Tabela 32 Zestawienie istniejących oczyszczalni ścieków

Lokalizacja Gmina	Użytkownik	Typ	Przepustowość (m^3/d)
Piaski	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.	mechaniczno-biologiczna	315
Wygnanowice Piaski	Dom Pomocy Społecznej	ECO-LINE mini 35 RLM	11,1
Lublin Lublin	MPWiK Lublin	biologiczno- mechaniczna	120 000
Trawniki Kolonia Trawniki	Ekotraw	mechaniczno-biologiczna	610

Źródło: Urzędy Gmin

Na terenach nieskanalizowanych, znaczna część mieszkańców korzysta z oczyszczalni przydomowych lub zbiorników bezodpływowych, ich zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33 Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni

Gmina	Ilość zbiorników bezodpływowych	Ilość przydomowych oczyszczalni
Mełgiew	1 672	333
Piaski	1 197	338
Rybczewice	624	107
Świdnik	156	81
Trawniki	1 559	192

Źródło: GUS

Dane przytoczone w powyższej tabeli dotyczą roku 2019 (brak danych za rok 2020).

W celu kontroli wypełnienia przez Polskę wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG, dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, powstał Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Według założeń Programu na terenie kraju wyznaczono aglomeracje, czyli tereny, z których ścieki są odprowadzane do wspólnej oczyszczalni ścieków komunalnych dla danej aglomeracji. Na terenie objętym opracowaniem powołano następujące aglomeracje:

– Aglomeracja Lublin – wyznaczona uchwałą Nr 758/XXIII/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2020 r., obejmująca miejscowości: Lublin, Świdnik, Wólka, Głusk, Konopnica, Jastków, Niemce z oczyszczalnią ścieków Hajdów,

– Aglomeracja Piaski – wyznaczona uchwałą Nr XXVIII/248/2020 Rady Miejskiej w Piaskach z dnia 30 grudnia 2020 r., obejmującą miasto Piaski, z oczyszczalnią ścieków w Piaskach,

– Aglomeracja Trawniki – wyznaczona uchwałą Nr XLVII/757/2014 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 14 lipca 2014 r., obejmująca miejscowości Trawniki i Trawniki Kolonia, z oczyszczalnią w miejscowości Trawniki Kolonia.

Na obszarze objętym opracowaniem słabo rozwinięta jest sieć kanalizacji deszczowej. W kanalizację deszczową wyposażony jest jedynie Świdnik, gdzie długość sieci kanalizacji wynosi ok. 87 km w granicach swojej jednostki terytorialnej (dane z Urzędu Miasta Świdnik), pozostałe miejscowości nie wykazują posiadania kanalizacji deszczowej.

Część mieszkańców, także w skanalizowanych gminach korzysta ze zbiorników bezodpływowych. Najwięcej na terenie powiatu świdnickiego znajduje się w gminie Mełgiew, a najmniej na terenie gminy Świdnik.

Oprócz komunalnych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu świdnickiego funkcjonują przydomowe oczyszczalnie ścieków. Najwięcej przydomowej oczyszczalni ścieków znajduje się w gminie Piaski, a najmniej na terenie gminy Świdnik.

W stosunku do roku 2014, w roku 2019 zaobserwować można wzrost prawie o 50% liczby przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela 34 Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni w 2014 i 2019 rok

Gmina	Ilość zbiorników bezodpływowych w 2014	Ilość zbiorników bezodpływowych w 2019	Ilość przydomowych oczyszczalni w 2014	Ilość przydomowych oczyszczalni w 2019
Mełgiew	1 500	1 672	160	333
Piaski	1 330	1 197	130	338
Świdnik	187	156	54	81
Rybczewice	594	624	40	107
Trawniki	1 191	1 559	169	192
Powiat	4 802	5 208	553	1051

Źródło: GUS

Kierunki interwencji

Interwencja powinna obejmować działania mające na celu poprawę jakości wód powierzchniowych oraz minimalizację zagrożeń zanieczyszczenia wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. Zadanie realizowane będzie głównie poprzez sukcesywną rozbudowę istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz modernizacje oczyszczalni ścieków (w celu utrzymania wysokiej jakości procesów oczyszczania ścieków).

Na terenach o rozproszonej zabudowie, gdzie ze względu na zbyt wysokie koszty instalacja sieci kanalizacyjnej zakończonej oczyszczalnią zbiorczą jest ekonomicznie nieuzasadniona, wskazana jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. Preferowane są oczyszczalnie biologiczne działające w oparciu o metodę osadu czynnego lub w złożach

biologicznych, tak aby oczyszczanie ścieków było zgodne z przepisami ochrony środowiska. Dopuszcza się również realizację oczyszczalni ze złożami gruntowo-roślinnymi.

Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach aglomeracji ograniczy niekontrolowane odprowadzanie ścieków do ziemi i wód, co doprowadzi do redukcji negatywnego wpływu ścieków na środowisko wód podziemnych i powierzchniowych oraz umożliwi wypełnienie zobowiązań wynikających z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Tabela 35 Analiza SWOT, obszar interwencji – gospodarka wodno – ściekowa

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• większość mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej, • stała rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej, • wzrost ilości przydomowych oczyszczalni ścieków • duża świadomość mieszkańców na temat potrzeb oszczędzania wody oraz ochrony wód na terenie powiatu • stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych na terenie powiatu	• dysproporcja między stanem zwodociągowania i skanalizowania obszarów wiejskich • niezadowalający stan gromadzenia i oczyszczania ścieków na obszarach o rozproszonej zabudowie
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• dotacje do wykonania przyłączy kanalizacyjnych • edukacja oraz propagowanie zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody	• niezadowalająca sytuacja ekonomiczna gospodarstw domowych na obszarach wiejskich ograniczająca partycypowanie w kosztach działań prośrodowiskowych

Źródło: Opracowanie własne

Ocena potrzeby realizacji celów rekomendowanych w Wytycznych MŚ

Tabela 36 Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa – Ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	TAK
Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	TAK
Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.6 ZASOBY GEOLOGICZNE

Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Na omawianym obszarze występują kopaliny podstawowe i pospolite. Kopaliną podstawową jest gaz ziemny. Pozostałe surowce mineralne występujące na terenie powiatu świdnickiego zaliczane są do kopalin pospolitych.

Surowce mineralne powiatu świdnickiego związane są z utworami dewonu, kredy i czwartorzędu. Nagromadzenie węglowodorów nastąpiło w oddziale dewonu górnego. Surowce mineralne kredy to opoka kredowa. Osady czwartorzędowe występujące na omawianym terenie to kruszywo naturalne – piasek i torf.

Aktualnie na terenie powiatu świdnickiego eksploatowane jest złoże gazu ziemnego oraz 7 złóż piasku i 2 złoża opoki kredowej. Wydobycie prowadzone jest w oparciu o uzyskane koncesje.

Gaz ziemny eksploatowany jest ze złoża Mełgiew A i Mełgiew B. Roczne wydobycie wynosi 18,28 mln m^3. Złoże położone jest w obrębie gmin: Mełgiew i Świdnik.

Wydobycie piasku prowadzone jest na terenie gminy Trawniki. Eksploatowane są następujące złoża: Dorohucza XXII, Dorohucza XXIII, Dorohucza XXI, Dorohucza XXIV, Dorohucza XX, Dorohucza – Nowina XVIII, Dorohucza – Nowina XX.

Opoka kredowa wydobywana jest ze złóż: Wola Piasecka II – Pole B i Wola Piasecka II – Pole C. Eksploatowane złoża opoki znajdują się na terenie gminy Piaski.

Na obszarze objętym opracowaniem znajdują się niewielkie torfowiska, usytuowane w dolinach rzecznych, zwłaszcza w dolinie Wieprza i Giełczewki. Są to przeważnie torfowiska niskie i przejściowe, silnie zamulone i o niewielkiej miąższości. Na terenie powiatu świdnickiego brak jest udokumentowanych złóż torfu.

Na terenie objętym opracowaniem, oprócz ww. eksploatowanych złóż, znajdują się złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo lub rozpoznanych wstępnie. Zostały one zestawione w Bilansie zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31 grudnia 2019 r. W poniższej tabeli przedstawiono nieeksploatowane złoża udokumentowane oraz złoża, w których eksploatacja została zaniechana.

Tabela 37. Kruszywo naturalne (tys. ton)

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby		Gmina
			bilansowe	przemysłowe	
1.	Dorohucza V	R	171	138	Trawniki
2.	Dorohucza XIX	R	54	-	Trawniki
3.	Dorohucza XXVI	R	50	-	Trawniki
4.	Dorohucza XXVII	R	335	-	Trawniki
5.	Dorohucza-Nowina XIX	R	106	-	Trawniki

6.	Dorohucza-Nowina XV	R	153	-	Trawniki
7.	Dorohucza-Nowina XVI	R	68	-	Trawniki
8.	Dorohucza-Nowina XVII	R	87	-	Trawniki
9.	Dorohucza-Nowina XXI	R	67	-	Trawniki
10.	Dorohucza-Nowina XXV	R	63	-	Trawniki
11.	Ewopole	R	1 511	-	Trawniki
12.	Krzesimów II	R	462	-	Mełgiew
13.	Mełgiew II	R	208	-	Mełgiew
14.	Mełgiew V	R	46	-	Mełgiew
15.	Oleśniki	P	137 274	-	Trawniki
16.	Piaski III	R	21	-	Piaski
17.	Struża Kolonia I	R	85	-	Trawniki
18.	Dorohucza	Z	tylko pzb	-	Trawniki
19.	Dorohucza II	Z	116	-	Trawniki
20.	Dorohucza VI	Z	20	-	Trawniki
21.	Dorohucza XVI	Z	-	-	Trawniki
22.	Ewopole	Z	141	-	Trawniki
23.	Gardzienice I	Z	29	-	Piaski
24.	Krzesimów I	Z	-	-	Mełgiew
25.	Wola Piasecka	Z	-	-	Piaski

Źródło: Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

Tabela 38 Wapienie i margle dla przemysłu cementowego (tys. t)

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospo-darowania	Zasoby		Wydobycie za 2019 r.	Gmina
			bilansowe	przemysłowe		
1.	Trawniki	R	200 832	-	-	Trawniki

Źródło: Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

P – złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C2 + D)

R - złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C1)

Z - złoże, z którego wydobycie zostało zaniechane

Obecnie prowadzona jest rekultywacja złóż Mełgiew I, Jadwisin I, Piaski, Wąwóz Rudka, Piaski II – Pole B, Piaski II – Pole C, Dorohucza XX, Dorohucza XXII, Dorohucza XXIII (Pole A), Dorohucza – Nowina XI i Dorohucza – Nowina XXII. Rekultywacja przeprowadzona jest zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, w oparciu o wiążące decyzje Starosty Świdnickiego.

Kierunki interwencji

Na omawianym terenie istnieją możliwości rozszerzenia bazy surowcowej kopalin pospolitych. Istniejące przepisy, zawarte w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2020 poz. 1064 z późn. zm.), wymuszają korzystne zmiany w zakresie eksploatacji złóż kopalin. Uruchomienie stałych punktów eksploatacji surowców wiąże się z opracowaniem dokumentacji geologicznej i uzyskania koncesji na wydobycie kopaliny. Przytoczona wyżej ustawa zawiera również zapisy dotyczące rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. Wydobycie prowadzone z udokumentowanych złóż i prawidłowo

wykonana rekultywacja, zgodnie z wymogami prawa geologicznego, zapobiega niszczeniu potencjalnych złóż, a także dewastacji środowiska w obrębie i w sąsiedztwie złóż.

Torfowiska pełnią istotną rolę ekologiczną – jako obszary retencji wód oraz naturalne siedlisko roślin rzadkich i chronionych. Z uwagi na powyższe torfy nie powinny być przedmiotem eksploatacji. Należy przeznaczyć je na obszary chronione stanowiące integralną część systemu ochrony środowiska.

Na terenie powiatu świdnickiego znajduje się 8 złóż kruszywa naturalnego, w których eksploatacja została zaniechana. Wskazane jest rozliczenie zasobów i skreślenie złóż z Bilansów zasobów.

Tabela 39 Analiza SWOT, obszar interwencji – zasoby geologiczne

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• dobry stan rozpoznania złóż • eksploatacja złóż prowadzona jest w oparciu o koncesje	• występowanie złóż uznanych za zaniechane • kolizyjność złóż
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• świadomość zagrożeń dla środowiska wynikających z eksploatacji kopalin	• rosnące zapotrzebowanie na surowce mineralne • praktyki wydobywania kopalin bez koncesji

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 40 Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji zasoby geologiczne – Ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
ograniczanie presji środowiskowej wynikającej z zapotrzebowania na surowce mineralne	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.7 GLEBY

Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Zasoby i stan gleb użytkowanych rolniczo:

Na obszarze powiatu świdnickiego zdecydowanie przeważają gleby bardzo dobre i dobre. W gminie Rybczewice gleby najwyższych klas bonitacyjnych (I – III) zajmują łącznie niemal 96% areału gruntów ornych, w gminie Świdnik – 94,50%, w gminie Mełgiew – 90,4%, w gminie Piaski – 83,5%, a w gminie Trawniki – 51,40%. Na terenie gmin występują następujące typy gleb:

– gleby brunatne,

– gleby płowe,

– gleby bielicowe i pseudobielicowe,

– rędziny,

– mady rzeczne,

– gleby mułowo – torfowe.

W gminach powiatu świdnickiego 76,23% całkowitej powierzchni wykorzystywane jest jako użytki rolne (grunty orne, sady oraz łąki i pastwiska).

Tabela 41 Zestawienie użytkowania gruntów na terenie gmin powiatu świdnickiego

Powierzchnia						
	Mełgiew	*Piaski gmina*	*Piaski miasto*	*Rybczewice*	*Świdnik*	*Trawniki*
Grunty rolne						
Grunty rolne	5987,46	12059,54	465,88	6370,44	676,27	5 000,90
Sady	158,71	515,13	3,69	1143,78	3,25	16,23
Łąki trwałe	840,05	270,11	61,73	145,92	1,71	1 437,36
Pastwiska trwałe	65,72	74,32	3,77	156,05	0,70	240,11
Grunty rolne zabudowane	375,64	602,22	36,10	290,25	65,35	267,91
Grunty pod stawami	13,41	12,28	57,74	56,59	0,00	1,04
Rowy	31,72	4,69	2,87	4,02	0,00	21,95
Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	13,30	147,16	0,00	7,93	1,20	2,08
Nieużytki	33,74	23,03	3,39	7,59	6,07	224,38
Grunty leśne						
Lasy	1474,61	1653,50	123,83	1038,72	298,88	574,89
Grunty zadrzewione i zakrzewione	18,19	55,38	1,10	407,97	0,09	51,64
Grunty Zabudowane i Zurbanizowane						
Grunty	152,71	116,10	47,89	37,02	494,17	108,61
Tereny komunikacyjne	295,62	432,86	32,37	229,26	391,20	347,87
Grunty pod wodami						
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi i grunty pod wodami powierzchniowymi	18,08	21,70	2,96	21,45	0	114,30

stojącymi						
Użytki ekologiczne						
Użytki ekologiczne	0	158,28	0	0	96,36	0
Tereny różne						
Tereny różne	1,93	0,00	0	0,52	0	5,54
Razem łączna powierzchnia	9480,893	16146,30	843,32	9917,50	2035,26	8 414,81

Źródło: Dane Starosto w Świdniku

Na poziomie krajowym realizowany jest monitoring chemizmu gleb ornych Polski, którego celem jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych w tym z 1 punktu znajdującego się na terenie objętym opracowaniem. jest on zlokalizowany w miejscowościach Wierzchowiska Drugie (gmina Piaski). Ostatnie dostępne dane pochodzą roku 2015.

Badaniami objęto gleby brunatne wyługowane, jest to gleba kompleksu 2 (pszenny dobry) zbonifikowana w klasie IIIa. Odczyn gleby był obojętny (7,0), zawartość próchnicy wynosiła 1,43%. Profil w punkcie monitoringowym wykazuje niską zasobność pierwiastków przyswajalnych dla roślin: fosforu, potasu i magnezu. W badanych glebach nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych zawartości metali ciężkich (kadmu, chromu, miedzi, rtęci, niklu, ołowiu oraz cynku). niską zawartość przyswajalnego potasu w glebie.

Zagrożeniem dla stanu jakości gleb jest ich degradacja, będąca wynikiem występujących zjawisk erozyjnych. Główną naturalną przyczyną erozji gleby jest woda i wiatr. Zjawisko erozji dotyczy gruntów prawie wszystkich gmin powiatu świdnickiego. Gleby gmin Trawniki i Mełgiew zagrożone są głównie słabą bądź umiarkowaną erozją wodną, zagrożone jest odpowiednio 72% i ponad 50% gruntów rolnych. W gminie Piaski zagrożenie dotyczy 54% gleb, w tym ok. 6% w stopniu umiarkowanym i silnym. Na terenie gminy Rybczewice niezależnie od erozji wodnej obszar gminy zagrożony jest erozją wąwozową (zagrożenie dotyczy ponad 93 % gruntów). W stopniu silnym zagrożone są tereny północne i środkowo – wschodnie, a w stopniu bardzo silnym cała południowa część gminy. Tereny zagrożone erozją wąwozową charakteryzują się podatnością na tworzenie się i rozwój istniejących wąwozów. Czynnikami sprzyjającymi tym procesom są grunty lessowe i nawalne opady atmosferyczne.

Na terenie gmin powiatu świdnickiego, zgodnie z informacjami z Systemu Osłony Przeciw osuwiskowej (na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego) nie występują tereny narażone na osuwanie.

Na terenie powiatu świdnickiego występują gleby wysokich klas bonifikacyjnych. Przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Uzyskanie zgody nie jest konieczne, jeżeli:

- co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy,
- położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

Przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położonych w granicach administracyjnych miast.

Kierunki interwencji

Zasady ochrony gruntów rolnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów reguluje ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161 z późn. zm.). Zgodnie z ustawą, ochrona powierzchni ziemi polega m.in. na zachowaniu jak najlepszego stanu gleby poprzez zapobieganie erozji, spadkowi zawartości próchnicy, zagęszczeniu, zasoleni, zakwaszeniu oraz ograniczeniu powierzchni gleb objętych zabudową.

Do głównych działań podejmowanych w celu ochrony gleb należą:

– prawidłowa gospodarka rolna z zastosowaniem głównie nawozów naturalnych, racjonalne stosowanie nawozów sztucznych oraz środków ochrony roślin.

– zapobieganie erozji – orka wykonywana poprzecznie do nachylenia stoku, siew i sadzenie poprzeczno stokowe, drogi spływu wód opadowych należy zadarnić i kosić co najmniej dwukrotnie w okresie wegetacji, działania melioracyjne, zadrzewienia śródpolne, zalesianie nieużytków.

– zapobieganie zanieczyszczaniu gleby ze źródeł komunalnych – ograniczenie ilości odpadów i właściwa gospodarka (segregacja odpadów, kompostowanie, zbiórka odpadów niebezpiecznych) oraz oczyszczanie ścieków.

– ograniczanie przemysłowych źródeł zanieczyszczenia gleb – stosowanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku oraz właściwą gospodarkę odpadami poprodukcyjnymi.

– oczyszczanie gleb z substancji toksycznych oraz odkwaszanie zakwaszonych gleb.

Tereny leśne

Lasy położone w granicach powiatu świdnickiego zajmują powierzchnię 5 289,12 ha. Przeważająca część lasów to lasy publiczne, powierzchnia lasów będących własnością osób fizycznych wynosi 2 840,45 ha. Lesistość powiatu jest stosunkowo niska i wynosi 11,3%. Dominującym typem siedliskowym lasu jest siedlisko lasu mieszanego świeżego (LMśw) i lasu świeżego (Lśw), mniejszy jest udział boru mieszanego świeżego (BMśw). W drzewostanie dominuje sosna, dąb bezszypułkowy i szypułkowy, brzoza brodawkowata, domieszkowo występują grab, olsza, klon jawor, modrzew. Drzewa występują w klasach wieku od II do V (20 – 100 lat), przeważają lasy w wieku 50 – 70 lat.

Lesistość poszczególnych gmin, wyrażona stosunkiem powierzchni porośniętej lasami do całkowitej powierzchni gmin, jest zróżnicowana, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 42 Struktura własnościowa lasów na terenie poszczególnych gmin

Gmina	Powierzchnia lasów (ha)					Lesistość (%)
	Lasy ogółem	Lasy publiczne ogółem	Lasy publiczne Skarbu Państwa	Lasy publiczne gminne	Lasy prywatne ogółem	
Mełgiew	1 461,10	932,47	914,77	4,60	528,63	15,4
Piaski	1 784,86	657,37	657,37	0,82*	1 127,49	10,5
Rybczewice	1 051,24	279,91	279,91	7,24*	771,33	10,6
Świdnik	290,36	265,36	265,36	-	25,00	14,3
Trawniki	701,56	313,56	302,99	10,57*	388,00	8,3
	5 289,12				2 840,45	

Źródło: GUS

* lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP

Na terenie objętym opracowaniem część lasów, stanowiących własność Skarbu Państwa, została uznana za lasy ochronne. Las Rejkowizna (gmina Świdnik) i Las Krępiecki (gmina Piaski) uznane zostały za lasy chroniące środowisko przyrodnicze jako lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.

Dla lasów położonych na terenie powiatu świdnickiego Starosta Świdnicki posiad aktualne plany urządzenia lasu.

Na terenie gmin: Piaski i Rybczewice znajdują się oddziały leśne, które zostały uznane za lasy glebochronne i lasy wodochronne.

W granicach powiatu świdnickiego lasami Skarbu Państwa zarządza Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, Nadleśnictwo Świdnik. Nadleśnictwo posiada aktualny Plan Urządzenia Lasu.

Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta przy pomocy własnych służb do spraw leśnictwa. Podstawą do prowadzenia prawidłowej gospodarki w lasach, a zwłaszcza w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa jest posiadanie dokładnego rozeznania ich potrzeb. Potrzeby te w sposób udokumentowany określają uproszczone plany urządzenia lasu i inwentaryzacje stanu lasu.

Kierunki interwencji

Ochrona lasów polega na prowadzeniu gospodarki leśnej zgodnie z planem urządzenia lasu. Wymóg prawny podporządkowania działalności leśnej planowi urządzenia lasu stanowi rękojmię przestrzegania w lasach zasad, znamionujących trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. W działaniach przewidzianych do realizacji uwzględnia się cele gospodarki leśnej i funkcje, jakie pełnią lasy w urządzanym nadleśnictwie, również te edukacyjne i turystyczne. Dostosowanie planu do funkcji przyrodniczych jest podstawą zrównoważonego leśnictwa, uwzględniającego wszystkie funkcje lasu.

W celu zapewnienia powszechnej ochrony lasów właściciele lasów są obowiązani do kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów, a w szczególności do:

- wykonywania zabiegów profilaktycznych i ochronnych zapobiegających powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów,
- zapobiegania, wykrywania i zwalczania nadmiernie pojawiających i rozprzestrzeniających się organizmów szkodliwych,
- ochrony gleby i wód leśnych.

W przypadku niewykonania ww. obowiązków, w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa zadania właścicieli lasów określa, w drodze decyzji, starosta.

Tabela 43 Analiza SWOT, obszar interwencji – gleby

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• zdecydowana przewaga gleb wysokich klas bonitacyjnych • poprawa jakości gleb w wyniku zmniejszenia	• silna erozja gleb w gminach: Rybczewice i południowej części gminy Piaski • nieskanalizowane obszary zabudowane

ilości nieoczyszczonych ścieków odprowadzanych bezpośrednio do gleby • warunki klimatyczne sprzyjające rolnictwu • mała ilość zakładów przemysłowych • wykonany plan urządzenia lasu i uproszczone plany urządzenia lasów	• niewłaściwe stosowanie nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• poprawa jakości gleb w wyniku dalszej rozbudowy kanalizacji na terenie powiatu • poprawa jakości gleb związana ze zmniejszeniem zanieczyszczenia powietrza na terenie powiatu • rosnące zainteresowanie konsumentów tzw. zdrową żywnością i jej pochodzeniem	• zanieczyszczenie gleb pochodzące z emisji środków transportu • zagrożenie lasów przez ekstremalne zjawiska pogodowe

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 44 Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji gleby – Ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.8 GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, a jego funkcje mają charakter uzupełniający w stosunku do gmin. Na podstawie Ustawy o odpadach oraz Prawa ochrony środowiska powiat zobowiązany jest do wydawania m. in. zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów (odzysk/unieszkodliwianie), pozwolenia na wytwarzanie odpadów powstających w związku z eksploatacją instalacji itp. Gminy natomiast zobowiązane są do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Gospodarka odpadami regulowana jest ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2021, poz. 779), ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020, poz. 1439 ze zm.), oraz aktami wykonawczym do ww. ustaw.

W świetle ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, mieszkańcy nie są zobowiązani do samodzielnego zawierania umów z firmami odbierającymi odpady.

Obowiązki nad zorganizowaniem systemu gospodarki odpadami należą do gmin. Gminy mogą egzekwować od firm odpowiednią jakość usług.

Składowisko odpadów

Na terenie powiatu świdnickiego znajduje się 1 składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Jest to składowisko w miejscowości Dorohucza, gmina Trawniki. Składowisko należało do regionu centralno - wschodniego, według podziału na regionalne instalacje przetwarzania odpadów.

Na podstawie ustawy z 19.07.2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) regionalne instalacje przetwarzania odpadów przestały istnieć i zostały zastąpione instalacjami komunalnymi, które muszą spełniać wymagania najlepszej dostępnej techniki. Ustawa zniosła zasadę regionalizacji w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych.

Składowisko w m. Dorohucza położone jest na gruntach wsi Dorohucza, obręb 3, na działkach oznaczonych numerami: 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457 o powierzchni 4,38 ha. Właścicielem składowiska jest Gmina Trawniki, Trawniki 605, 21-044 Trawniki. Zarządzającym składowiskiem jest Firma „EKOTRAW" Sp. z. o.o. Struża-Kolonia 39, 21-044 Trawniki.

Niecka nr 1 składowiska w Dorohuczy zlokalizowana na działkach nr 2453, 2454, 2455, 2456 zrekultywowana (rekultywacja techniczna) została do końca II kw. 2010 r. Rekultywacja biologiczna została wykonana w okresie jesiennym 2010 r. oraz wiosną 2011.

Niecka nr 2 składowiska w Dorohuczy zlokalizowana na działkach o nr 2448, 2449, 2450, 2451, 2452 jest obecnie eksploatowana.

Według Planu Gospodarki Odpadami (PGO) dla województwa lubelskiego 2022 pojemność całkowita składowiska w m. Dorohucza wynosi 41 500 m^3. Planowany rok zamknięcia składowiska określono w PGO na 15.03.2025 r.

Gmina wiejska Mełgiew

Na terenie gminy Mełgiew zbieraniem i transportem odpadów komunalnych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zajmuje się firma Remondis Świdnik, Sp. z o.o. ul. Piłsudskiego 6A, 21-040 Świdnik.

Odpady folii, sznurka oraz opon, powstające w gospodarstwach rolnych odbierane są przez:

- Remondis Świdnik Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Marszałka Józefa Piłsudzkiego 6A, 21-040 Świdnik.

- EAST-ECO Daniel Czyżak, ul. Podleśna 42, 21-512 Zalesie.

Odpady odbierane są z częstotliwością 1 lub 2 razy w miesiącu według szczegółowego harmonogramu określającego datę, kiedy odpady będą odbierane. Daty odbioru odpadów są określone osobno dla każdej miejscowości w gminie.

Wykaz zakładów, w których przetwarzane są odpady zmieszane wytwarzane na terenie gminy Mełgiew:

- KOM-EKO S.A. Lublin, ul. Metalurgiczna 17A, 20-234 Lublin,
- MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie, SOK "Rokitno", Rokitno, 21-100 Lubartów,
- Zakład Zagospodarowania Odpadów w Wólce Rokickiej, Wólka Rokicka 100, 21-100 Lubartów,
- Zakład Zagospodarowania Odpadów Ekoland Polska S.A., Lasy, ul. Jodłowa 70, 23-200 Kraśnik.

Masa odpadów komunalnych niebiodegradowalnych, wytworzonych na terenie gminy, w 2020 r. - 2845,8 Mg.

Masa odpadów biodegradowalnych wytworzonych na terenie gminy w 2020 r. - 61,84 Mg.

Masa odpadów dostarczonych do PSZOK z terenu gminy - 256,9 Mg. Odpady są przekazywane do PSZOK Mełgiew, ul. Partyzancka 2, 21-007 Mełgiew.

Masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 z terenu gminy, poddanych procesowi mechaniczno - biologicznego przetwarzania - 1928,90 Mg.

Gmina miejsko - wiejska Piaski

Na terenie gminy Piaski zbieraniem odpadów i transportem odpadów zajmują się następujące podmioty:

- Remondis Świdnik, Sp. z o.o. ul. Piłsudskiego 6A, 21-040 Świdnik,
- KOMA LUBLIN SP. z o.o., ul. Mełgiewska 11E, 20-209 Lublin,
- KOMA SP. z o.o. Sp. k., ul. Sikorskiego 19C, 19-300 Ełk,
- EKO – KRAS, Sp. z o.o. w Kraśniku, ul. Konopnickiej 27,
- EKOLAND Sp. z o.o. w Kraśniku, ul. Piłsudskiego 14, 23-200 Kraśnik,
- Zakład Usług Komunalnych w Piaskach Sp. z o.o. w organizacji, ul. Armii Krajowej, 21 - 050 Piaski,
- Usługi Transportowe Gabriel Gorzel, Kazimierzówka 97, 21-040 Świdnik.

Częstotliwość zbierania odpadów jest następująca:

- odpady zmieszane – 2 razy w miesiącu,
- odpady segregowane – 1 raz w miesiącu,
- odpady biodegradowalne – 1 raz w miesiącu,

Wykaz zakładów, w których przetwarzane są odpady zmieszane wytwarzane na terenie gminy Piaski:

- CP Recycling Organizacja Odzysku Opakowań S. A., ul. Grabarska 18/18 20-340 Lublin,
- Campac Racycling Sp. z o. o., ul. Grabarska 18, 20-340 Lublin,
- Recan Organizacja Odzysku Opakowań S. A., ul. Makowa 6A, 20-442 Lublin,
- Eco Harpoon – Recycling Sp. z o. o., ul. Cementowa 20, 22-170 Rejowiec Fabryczny,
- Kras-Eko Wincentów, 22-302 Siennica Nadolna,
- Orzeł S. A., ul. Przemysłowa 50, 24-320 Poniatowa

Masa odpadów komunalnych niebiodegradowalnych, wytworzonych na terenie gminy w 2020 r. - 1703,38 Mg.

Masa odpadów dostarczonych do PSZOK z terenu gminy w 2020 r. - 10,332 Mg. Odpady dostarczone były do PSZOK Zakładu Usług Komunalnych ul. Armii Krajowej 2, 21-050 Piaski.

Masa odpadów biodegradowalnych wytworzonych na terenie gminy, w 2020 r. - 133,82 Mg.

Gmina wiejska Rybczewice

Na terenie gminy Rybczewice zbieraniem i transportem odpadów komunalnych zajmuje się firma „EKO-KRAS” Sp. z o.o., ul. Marii Konopnickiej 27D, 23-204 Kraśnik.

Odpady z cmentarzy w 2020 roku odbierała firma Usługi Transportowe Gabriel Gorzel, Kazimierzówka 97, 21-040 Świdnik – umowa z zarządca cmentarza.

Częstotliwość zbierania poszczególnych rodzajów odpadów:

- 1 raz w miesiącu, zbierane są odpady z nieruchomości zamieszkałych; są to odpady takie jak: papier i tektura, szkło kolorowe i szkło bezbarwne, odpady biodegradowalne, tworzywa sztuczne i metale oraz odpady zmieszane,
- 2 razy w miesiącu, zbierane są odpady z nieruchomości niezamieszkałych; są to odpady takie jak papier i tektura, szkło kolorowe i szkło bezbarwne, odpady biodegradowalne, tworzywa sztuczne i metale oraz odpady zmieszane,

- odpady z cmentarzy zbierane są po zgłoszeniu przez zarządcę cmentarza,
- 1 raz na kwartał zbierane są odpady takie jak: opony, odpady elektryczne i elektroniczne oraz odpady wielkogabarytowe.

Zakłady, w których przetwarzane są odpady z terenu gminy:

- KRAS-EKO Sp. z o.o. Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w m. Wincentów, 22-302 Siennica Nadolna, gmina Krasnystaw,
- PGKiM Łęczna sp. z o.o., ul. Krasnystawska 54, 21-010 Łęczna (20 02 03).

Masa odpadów komunalnych niebiodegradowalnych, wytworzonych na terenie gminy w 2020 r. - 386,75 Mg.

Masa odpadów biodegradowalnych wytworzonych na terenie gminy w 2020 r. - 3,8 Mg.

Masa odpadów dostarczonych do PSZOK z terenu gminy - 16,47 Mg. Odpady są przekazywane do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, Rybczewice Drugie 119, 21-065 Rybczewice.

Masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 z terenu gminy poddanych procesowi mechaniczno - biologicznego przetwarzania w 2020 r. w KRAS-EKO Sp. z o.o. w m. Wincentów, 22-302 Siennica Nadolna, gm. Krasnystaw - 218,53 Mg.

Gmina miejska Świdnik

Na terenie Gminy Miejskiej Świdnik zbieraniem odpadów komunalnych z nieruchomości, zarówno w zabudowie jednorodzinnej jak i wielorodzinnej, zajmuje się firma Remondis Świdnik Sp. z o.o. ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 6A, 21-040 Świdnik.

Zbieraniem odpadów z nieruchomości niezamieszkałych (od przedsiębiorców, sklepów, hoteli itp.) zajmują się firmy wpisane do Rejestru Działalności Regulowanej:

- Remondis Świdnik, Sp. z o.o., ul. Piłsudskiego 6A, 21-040 Świdnik,
- KOMA LUBLIN SP. z o.o., ul. Mełgiewska 11E, 20-209 Lublin,
- KOMA SP. z o.o. Sp. k., ul. Sikorskiego 19C, 19-300 Ełk,
- Zakład Transportu Komunalnego Grzegorz Kosior, Dys 266, 21-003 Ciecierzyn,
- SUEZ Wschód Sp. z o.o., ul. Ciepłownicza 6; 20-479 Lublin,
- PreZero Wschód Sp. z o.o., ul. Wrocławska 3, 26 - 600 Radom,
- „EKO – KRAS”, Sp. z o.o. w Kraśniku, ul. Konopnickiej 27,
- EKOLAND Sp. z o.o. w Kraśniku, ul. Piłsudskiego 14, 23-200 Kraśnik.

Zbieranie odpadów z terenów zamieszkałych odbywa się z zgodnie z Uchwałą nr XXIII/295/2020 Rady Miasta Świdnik z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie określenia

szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego 2020, poz. 1726).

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych, z terenu nieruchomości, w zależności od rodzaju odpadów i nieruchomości, z których te odpady będą odbierane:

1) odpady komunalne zmieszane:
   a) 1 raz na dwa tygodnie – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie jednorodzinnej,
   b) 3 razy w tygodniu – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie wielorodzinnej,
2) papier i tektura, tworzywa sztuczne, opakowania typu PET, opakowania wielomateriałowe, szkło, metal:
   a) 1 raz w miesiącu – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie jednorodzinnej,
   b) 1 raz w tygodniu – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie wielorodzinnej,
3) bioodpady:
   a) 1 raz na dwa tygodnie – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej,
   b) 1 raz w tygodniu – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie wielorodzinnej,
4) chemikalia – 1 raz na pół roku na zgłoszenie - od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej,
5) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - 1 raz na pół roku na zgłoszenie – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej,
6) meble i inne odpady wielkogabarytowe - 1 raz w miesiącu na zgłoszenie – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej,
7) odpady budowlane i rozbiórkowe - 1 raz w roku na zgłoszenie – od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odpady transportowane są do instalacji komunalnych w różnych częściach kraju, gdzie są przetwarzane. Według obecnie obowiązującego prawa nie ma obowiązku rejonizacji wywożenia odpadów zmieszanych i biodegradowalnych.

Wykaz zakładów, w których przetwarzane są odpady zmieszane:

- ZZOK Wólka Rokicka, Gmina: Lubartów, miejscowość: Wólka Rokicka 100, kod pocztowy: 21-100,
- KOM EKO S.A., Lublin, ulica: Metalurgiczna 17A, kod pocztowy: 20-234,
- ZZOK W Adamkach, Gmina: Radzyń Podlaski, 5, kod pocztowy: 21-300,
- PGK Biłgoraj, Gmina: Biłgoraj, miejscowość: Korczów 199, kod pocztowy: 23-400,
- PGKIM Łęczna SP. Z O.O. Dział Utylizacji Odpadów w Starej Wsi, Gmina: Łęczna, miejscowość: Stara Wieś 726/3, kod pocztowy: 21-010,
- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych SP. z o.o., Gmina: Puławy, miejscowość: Puławy, ulica: Dęblińska 96, kod pocztowy: 24-100.

Wykaz zakładów, w których przetwarzane są odpady ulegające biodegradacji:

- PGK Biłgoraj, Gmina: Biłgoraj, miejscowość: Korczów 199, kod pocztowy: 23-400,
- KOM EKO S.A., LUBLIN, ulica: Metalurgiczna 17A, kod pocztowy: 20-234,
- ZZOK WÓLKA ROKICKA, Gmina: Lubartów, Miejscowość: Wólka Rokicka 100, kod pocztowy: 21-100.

Wykaz zakładów, w których przetwarzane są odpady kuchenne ulegające biodegradacji:

- ZZOK Wólka Rokicka, Gmina: Lubartów, miejscowość: Wólka Rokicka 100, kod pocztowy: 21-100,
- KOM EKO S.A., Lublin, ulica: Metalurgiczna 17A, kod pocztowy: 20-234,

W 2020 r. masa odpadów komunalnych niebiodegradowalnych, wytworzonych na terenie gminy wynosiła 12 489,45 Mg z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

W 2020 r. masa odpadów biodegradowalnych, wytworzonych na terenie gminy wynosiła 3 074,131 Mg z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

W 2020 r. masa odpadów dostarczonych do PSZOK z terenu gminy wynosiła 189,008 Mg z nieruchomości zamieszkałych.

W 2020 r. masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 z terenu gminy poddanych procesowi mechaniczno - biologicznego przetwarzania wynosiła 9 057,849 Mg z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

Gmina wiejska Trawniki

Na terenie gminy Trawniki w aktualnym w rejestrze dzielności regulowanej dotyczącym zbierania i transportu odpadów wpis posiada 12 firm:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Łęczna Sp. z o.o. 21-010 Łęczna, ul. Krasnystawska 54;
- EKOTRAW 21-044 Trawniki, Struża Kolonia 39;
- Zakład Gospodarki Komunalnej, 21-050 Piaski, ul. Armii Krajowej 2;
- Zakład Transportu Komunalnego Grzegorz Kosior,21-003 Ciecierzyn, Dys 266;
- Transport Drogowy i Wywóz Nieczystości Płynnych i Stałych Cios Artur, 21-020 Milejów, Bukowa 12;
- Remondis Świdnik Sp. z o.o., 21-040 Świdnik, Kruczkowskiego 6A
- EKO-KRAS Sp. z o.o., 23-210 Kraśnik, Graniczna 3;
- ECLER Wywóz nieczystości Dariusz Gałan, 22-600 Tomaszów Lubelski, Łaszczówka ul. Promienna 19;
- Firma Handlowo Usługowa DANKOR Katarzyna Korpysz, 22-200 Włodawa, ul. Przechodnia 15;
- PW Ewa Grzywna-Żmuda, 22-100 Zawadówka, Zawadówka 21b;
- „APGG" Sp. z o.o., 20-880 Lublin, ul. F. Nowowiejskiego 2/84;
- Usługi Transportowe Gabriel Gorzel, 21-040 Świdnik, Kazimierzówka 97;

Obecnie na terenie Gminy Trawniki odpady komunalne odbiera od właścicieli nieruchomości Konsorcjum firm:

- Lider: „APGG" Sp. z o.o., 20-880 Lublin, ul. F. Nowowiejskiego 2/8
- Partner: USŁUGI TRANSPORTOWE Gabriel Gorzel, 21-040 Świdnik, Kazimierzówka 97.

Częstotliwość zbierania poszczególnych rodzajów odpadów:

zabudowa jednorodzinna:

- odbiór odpadów zmieszanych i odpadów ulegających biodegradacji w miesiącach od listopada do marca - jeden raz w miesiącu oraz w miesiącach od kwietnia do października - jeden raz na dwa tygodnie,
- odbiór odpadów segregowanych (papier, tworzywa sztuczne i metale, szkło) - jeden raz w miesiącu,
- odbiór popiołu odbywa się od października do maja - jeden raz w miesiącu,

zabudowa wielorodzinna:

- odbiór odpadów zmieszanych i odpadów segregowanych (papier, tworzywa sztuczne i metale, szkło) - jeden raz na tydzień,
- odbiór popiołu odbywa się od października do maja - jeden raz na tydzień;
- odbiór bioodpadów odbywa się raz na tydzień w okresie od kwietnia do października oraz raz na dwa tygodnie w okresie od listopada do marca.

Zakłady, w których przetwarzane są odpady z terenu gminy:

odpady zmieszane:

- KRAS-EKO Sp. z o.o. Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w m. Wincentów, gmina Krasnystaw,
- Zakład Zagospodarowania Odpadów MZC Sp. z o.o. we Włodawie,

odpady ulegające biodegradacji:

- KRAS-EKO Sp. z o.o. Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w m. Wincentów, gmina Krasnystaw,

Masa odpadów komunalnych niebiodegradowalnych, wytworzonych na terenie gminy w 2020 r. - 1515,029 Mg.

Masa odpadów biodegradowalnych wytworzonych na terenie gminy w 2020 r. - 34,1 Mg.

Masa odpadów dostarczonych do PSZOK z terenu gminy - 58,65 Mg. Odpady są przekazywane do PSZOK w m. Dorohucza obręb 3, który jest zlokalizowany przy składowisku w m. Dorohucza.

Masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 z terenu gminy poddanych procesowi mechaniczno - biologicznego przetwarzania w 2020 r. w KRAS-EKO Sp. z o.o. w m. Wincentów, gm. Krasnystaw - 1080,14 Mg.

Na terenie gminy Trawniki w m. Dorohucza zlokalizowane jest składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, które zostało opisane w pierwszej części rozdziału. Właścicielem składowiska jest Gmina Trawniki, Trawniki 605, 21-044 Trawniki. Zarządzającym składowiskiem jest Firma „EKOTRAW” Sp. z. o.o. Struża-Kolonia 39, 21-044 Trawniki.

Problemy w gospodarce odpadami na terenie powiatu świdnickiego

Do kluczowych problemów związanych z gospodarką odpadami na analizowanym terenie zaliczyć należy:

- powolne tempo oczyszczania gmin z wyrobów zawierających azbest,

- nielegalne pozbywanie się odpadów przez część mieszkańców i tworzenie tzw. dzikich wysypisk śmieci oraz spalanie odpadów w domowych paleniskach.

Zidentyfikowano następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami pochodzącymi z sektora gospodarczego:

- bariera kapitałowa przy wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych (niewielkie wykorzystanie nowoczesnych technologii),
- niewystarczający monitoring gospodarki odpadami w odniesieniu do sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- niska świadomość ekologiczna wytwórców odpadów, szczególnie małych i średnich podmiotów gospodarczych,
- niewystarczająca znajomość zmieniających się przepisów prawnych wśród wytwórców i innych posiadaczy odpadów,

Podjęte i zrealizowane działania dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów na obszarze powiatu świdnickiego

Zapobieganie powstawaniu i zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów to podstawowe cele w gospodarce odpadami. Zapobieganie powstawaniu odpadów jest najbardziej pożądaną i zdecydowanie najlepszą metodą gospodarowania, jako że brak odpadów oznacza brak problemów z nimi związanych, takich jak zbieranie, transport czy unieszkodliwianie.

Unikanie powstawania odpadów wymaga wielu zmian od:

- producentów, np. na rzecz bardziej trwałych oraz naprawialnych produktów,
- handlowców i detalistów, np. sposób pakowania i promowania towarów,
- konsumentów, np. bardziej przemyślane decyzje zakupu towarów oraz wsparcie dla rynku wytworów recyklingu.

W praktyce, zadania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych na terenie powiatu świdnickiego realizowane są w sposób następujący:

- wymiana lub darowizny używanych przedmiotów pomiędzy zainteresowanymi stronami,
- unikanie stosowania przedmiotów jednorazowego użytku,
- ponowne wykorzystywanie lub naprawa przedmiotów,
- stosowanie materiałów wielokrotnego użytku,
- przestrzeganie terminów przydatności produktów do spożycia, w celu zapobiegania ich marnotrawieniu,

- wykorzystywanie odpadów z pielęgnacji zieleni przydomowej do produkcji kompostu na własne potrzeby lub skarmiania zwierząt,
- efektywne wykorzystywanie żywności w gospodarstwach domowych,
- budowa przydomowych kompostowni odpadów,
- edukacja w szkołach na terenie powiatu - konkursy ekologiczne, organizowanie akcji sprzątania świata,
- racjonalny obrót i gospodarowanie środkami ochrony roślin i nawozami w celu ograniczenia powstawania odpadów opakowaniowych oraz odpadów niebezpiecznych,
- prowadzenie przez gminy działań edukacyjnych i informacyjnych dla mieszkańców dotyczących: unikania stosowania przedmiotów jednorazowego użycia, ponownego użycia przedmiotów, wykorzystywania pojemników i toreb wielokrotnego użycia itp.,
- organizacja przez gminy punktów selektywnego zbierania odpadów, w których poza typową działalnością, polegającą na zbieraniu odpadów, prowadzone są działania informacyjno - edukacyjne, dotyczące gospodarki odpadami - m. in. spalania odpadów w piecach domowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, termomodernizacji budynków, propagowania ogrzewania obiektów paliwami bezodpadowymi (np. gazem ziemnym) itp.
- dostosowywanie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach do obowiązujących przepisów,
- sporządzanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi,
- usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

Na terenie powiatu świdnickiego duże zagrożenie stanowią „dzikie wysypiska", które w miarę posiadanych środków finansowych są likwidowane. Składowiska te są źródłem przedostających się do gleb szkodliwych substancji oraz mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia zwierząt, które omyłkowo mogą uznać je za pożywienie. Widok zalegających odpadów niekorzystnie wpływa także na estetykę krajobrazu.

Głównym obszarem problemowym są również nieprawidłowe praktyki dotyczące gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych lub pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa, prowadzący do uwalniania do powietrza szkodliwych dla środowiska związków chemicznych).

Problemem jest również niewystarczający poziom selektywnej zbiórki odpadów.

Usuwanie azbestu

Powiat Świdnicki i wszystkie Gminy położone na jego terenie prowadzą usuwanie azbestu na podstawie programów usuwania wyrobów zawierających azbest.

Wszystkie Gminy położone na terenie powiatu świdnickiego przystąpiły do projektu p.t.: System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie Województwa Lubelskiego, prowadzonego przez Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego.

Powiat Świdnicki prowadził usuwanie azbestu korzystając z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Każda z gmin powiatu świdnickiego posiada „Program usuwania wyrobów zawierających azbest". Usuwanie wyrobów zawierających azbest stanowi jedno z zadań samorządu terytorialnego. Głównym celem Programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców poszczególnych gmin spowodowanych azbestem oraz likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko. Usuwanie wyrobów zawierających azbest prowadzone jest sukcesywnie w miarę napływających wniosków.

Na terenie powiatu świdnickiego w latach 2008 - 2020 usunięto ok. 6366 Mg wyrobów zawierających azbest.

Poniżej przedstawiono tabelę ilości wyrobów zawierających azbest usuniętych w latach 2008-2020 z nieruchomości położonych na terenie powiatu świdnickiego, według Sprawozdania z wykonania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu świdnickiego" za rok 2020.

Tabela 45. Ilości wyrobów zawierających azbest w Mg usuniętych w latach 2008 - 2020 z nieruchomości położonych na terenie powiatu świdnickiego.

Rok	Powiat	Gmina Trawniki	Miasto Świdnik	Gmina Piaski	Gmina Mełgiew	Gmina Rybczewice	Razem
2008	75,520	0,0000	47,070	0,000	0,000	0,000	122,590
2009	73,430	42,080	54,120	0,000	0,000	0,000	169,630
2010	184,460	109,780	26,530	0,0000	100,00	0,000	420,770
2011	205,020	87,520	29,550	39,880	0,000	0,000	361,970
2012	245,853	76,030	30,531	115,200	0,000	0,000	467,614
2013	191,378	78,880	22,607	193,975	44,866	8,303	540,009
2014	167,206	80,700	32,800	229,455	76,782	38,956	625,899
2015	155,519	150,493	34,840	334,994	b.d.	7,180	683,026
2016	151,295	119,622	31,860	339,415	b.d.	14,020	656,212
2017	106,095	38,1450	46,430	148,180	99,540	31,920	470,310
2018	216,650	108,4100	43,610	80,020	120,440	19,610	588,740
2019	118,450	233,1550	29,950	137,280	164,860	30,130	713,825
2020	173,520	144,0810	b.d.	199,845	8,122	19,882	545,450

Rok	Powiat	Gmina Trawniki	Miasto Świdnik	Gmina Piaski	Gmina Mełgiew	Gmina Rybczewice	Razem
Razem	2064,396	1268,8960	429,898	1818,244	614,61	170,001	6366,045

Źródło: Dane z jednostek samorządowych

Tabela 46 Analiza SWOT, obszar interwencji – odpady

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• duża ilość odpadów zbierana selektywnie, • znaczna świadomość mieszkańców na temat gospodarki odpadami.	• nie wszyscy mieszkańcy wiedzą, jak prawidłowo segregować odpady.
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• dostępne wsparcie finansowe przy usuwaniu i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest, • realizacja wytycznych zawartych w „Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022”.	• wysokie poziomy wymagań wynikających z Dyrektywy Odpadowej odpady opakowaniowe, wielkogabarytowe, remontowo-budowlane, odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych).

Źródło: Opracowanie własne

Ocena potrzeby realizacji celów rekomendowanych w Wytycznych MŚ

Tabela 47 Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – Ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i wykorzystanie ich na cele energetyczne.	TAK
Budowa infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	NIE
Budowa instalacji służących do odzysku (w tym recyklingu), termicznego przekształcania z odzyskiem energii oraz instalacji unieszkodliwiania odpadów.	TAK
Minimalizacja składowanych odpadów	TAK
Zredukowanie liczby nieefektywnych, lokalnych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.	NIE
Zamykanie i rekultywacja składowiska odpadów komunalnych.	TAK
Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne.	NIE
Promowanie i wspieranie budowy sieci napraw i ponownego użycia.	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.9 ZASOBY PRZYRODNICZE

Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Na terenie powiatu świdnickiego znajdują się zasoby przyrodnicze, których ochrona wynika z różnych aktów prawnych.

Zasoby przyrody dzielą się na zasoby przyrody żywej i nieożywionej. Zasobem przyrody żywej jest biosfera, natomiast zasoby przyrody nieożywionej to litosfera, hydrosfera i atmosfera.

Biosfera jest chroniona na podstawie przepisów następujących ustaw: ustawy o ochronie przyrody, ustawy o lasach, o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawy o planowaniu przestrzennym. Podstawy ochrony litosfery, hydrosfery i atmosfery zawierają ustawy: ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa Prawo wodne, ustawa Prawo geologiczne i górnicze.

Niniejszy rozdział dotyczy ochrony biosfery wynikającej z ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o planowaniu przestrzennym i ustawy o ochronie zabytków. Ochrona lasów, gruntów rolnych, a także ochrona hydrosfery i atmosfery została omówiona w rozdz. 6.1, 6.4, 6.7.

6.9.1. Ochrona biosfery

Z form ochrony przyrody w myśl Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2020, poz. 55, z późn. zm.) na terenie powiatu świdnickiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

– rezerwat,
– parki krajobrazowe,
– obszar chronionego krajobrazu,
– obszar Natura 2000,
– pomniki przyrody,
– użytki ekologiczne

- **Obszary, których ochrona wynika z Ustawy o ochronie przyrody**

Rezerwat

Rezerwat Wierzchowiska

Rezerwat Wierzchowiska został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 22.04.1983 r. (MP Nr 16, poz. 91 z 1983 r.).

Rezerwat Wierzchowiska ma charakter leśny, jego powierzchnia wynosi 25,46 ha. Rezerwat obejmuje fragment naturalnego lasu dębowego (okazy dębów szypułkowych

ponad 140-letnie, lip oraz starych modrzewi z zasadzenia). Na jego terenie znajdują się także dwa starsze pomnikowe dęby. W runie występują rzadkie gatunki roślin m.in.: parzydło leśne *Aruncus sylvestris*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, pierwiosnek lekarski *Primula veris*, narecznica szerokolistna *Dryopteris dilatata*, miodownik melisowaty *Melittis melissophyllum*, rutewka orlikolistna *Thalictrum aquilegiigolium*, konwalia majowa *Convallaria majalis*, czartawa drobna *Circaea alpina*.

Rezerwat Wierzchowiska położony jest w północno-zachodniej części gminy Piaski.

Cel środowiskowy dla Rezerwatu Wierzchowiska

Celem środowiskowym jest zachowanie grądu z lokalną przewagą dębu lub lipy oraz licznymi gatunkami rzadkich i chronionych roślin zielnych.

Parki krajobrazowe

Krzczonowski Park Krajobrazowy

Został utworzony Uchwałą Nr XI/56/90 WRN w Lublinie z dnia 26.02.1990 r. (Dz.Urz. Woj. Lubelskiego Nr 3, poz.14 z 1990 r.). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubelskiego z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego (Dz.Urz. Woj. Lubelskiego Nr 73, poz. 1524 z 2005 r.). Park zajmuje powierzchnię 12 421,00 ha, zaś jego otulina liczy 13 854,00 ha.

Park charakteryzuje się występowanie suchych dolin denudacyjno-erozyjnych oraz wąwozów lessowych. Duże wąwozy znajdują się w okolicach Pilaszkowic i Rybczewic, osiągają długość do 1 km i głębokość do 15 m. Osobliwością geologiczną Parku jest zgrupowanie kilkunastu ostańców denudacyjnych wyniesionych w formie wzgórz o wysokości ok. 300 m n.p.m.

Przeważającym krajobrazem występującym na terenie parku to krajobraz kulturowy składający się głównie z terenów rolniczych w tym z pól rolnych, sadów, obszarów zabudowy. W harmonijny sposób łączy on elementy pochodzenia naturalnego z terenami zajętymi przez działalność człowieka. Występują tu lasy dębowo-grabowe z domieszką buka oraz lasy mieszane, dąbrowy świetliste i lasy łęgowe.

W Krzczonowskim Parku Krajobrazowym znajduje jeden z najobfitszych obszarów źródliskowych na Lubelszczyźnie -występuje tu aż 45 źródeł zasilających lokalne rzeki: Radomirkę, Giełczew i Olszankę.

W obrębie Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego znajdują się gminy: Rybczewice i Piaski.

Dla Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego plan ochrony nie został opracowany.

Cel środowiskowy dla Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego

Celem środowiskowym dla Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem bogatej rzeźby lessowej oraz cennych przyrodniczo kompleksów leśnych.

Działania jakie należy podjąć to: zachowanie procesów erozji lessowej; zachowanie naturalnego charakteru dolin rzecznych w szczególności Olszanki, Giełczewki, Radomirki; zachowanie źródeł i źródlisk w tym w szczególności charakteru źródeł pulsujących; zachowanie kompleksów stawów rybnych.

Nadwieprzański Park Krajobrazowy

Nadwieprzański Park Krajobrazowy został utworzony Uchwałą Nr XI/56/90 WRN w Lublinie z dnia 26.02.1990 r. (Dz.Urz. Woj. Lubelskiego Nr 3, poz.14 z 1990 r.). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XIV/216/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 stycznia 2016 r. (Dz.Urz. Woj. Lubelskiego z 2016 r. poz. 932).

Największą wartość przyrodniczą ma zachowana w naturalnym stanie dolina rzeki Wieprz z meandrami, zakolami oraz liczne położone w jej obrębie rozległe obszary podmokłe, wilgotne łąki, torfowiska, turzycowiska i starorzecza, gdzie występują ciekawe zbiorowiska roślinności wodnej i szuwarowej oraz liczne gatunki ptactwa wodnego.

W obrębie parku znajduje się fragment północnej części gminy Trawniki (ok. 150 ha), natomiast w otulinie północno – wschodnia część gminy Trawniki i niewielki północno- -wschodni skrawek gminy Mełgiew (ok. 10 ha).

Obecnie sporządzany jest Plan ochrony Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego. Plan ochrony dla parku krajobrazowego ustanawia, w drodze uchwały, Sejmik województwa. Projekt uchwały wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i zaopiniowania przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. (czarna czcionka)

Cel środowiskowy dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego

Celem środowiskowym dla Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego ekosystemu doliny rzeki Wieprz z bardzo cennymi przyrodniczo obszarami lasów i torfowisk. Osiągnięcie celu będzie możliwe poprzez zachowanie w naturalnym stanie doliny Wieprza z meandrami i starorzeczami, zachowanie podmokłego, wilgotnego i zmiennowilgotnego charakteru łąk w dolinie zgodnie z naturalnym zróżnicowaniem, zachowanie na łąkach torfowych warunków

wodnych zapobiegających murszeniu torfów; zachowanie lub odtworzenie bagiennych warunków wodnych w olsach i naturalnego reżimu wodnego w łęgach.

Obszar chronionego krajobrazu

Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony został Uchwałą Nr XI/59/90 WRN w Lublinie z dnia 26.02.1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. lubelskiego (Dz. Urz. z 1990 r. Nr 13, poz. 14). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 40 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Czerniejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 65, poz. 1225).

Czerniejowski Obszar Chronionego Krajobrazu powołano ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarza ekologicznego. Obszar charakteryzuje się krajobrazem rolniczym, a także dość dużymi kompleksami leśnymi, w których występują: lipa drobnolistna, grab, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata, sosna zwyczajna. W kompleksie leśnym pod Wilczopolem został utworzony rezerwat przyrody Wierzchowiska, mający na celu ochronę starodrzewia dębowego i lipowego.

W obrębie Czerniejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajduje się południowo – zachodnia część gminy Mełgiew i zachodni fragment gminy Piaski.

Cel środowiskowy dla Czerniejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Celem środowiskowym dla Czerniejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest zachowanie oraz poprawa stosunków wodnych poprzez ograniczanie nadmiernego odpływu wód, gospodarowanie zasobami wodnymi w sposób uwzględniający potrzeby ekosystemów wodnych i wodno-błotnych, zachowanie naturalnego charakteru rzek, cieków wodnych, zbiorników wodnych i starorzeczy, ochrona funkcji obszarów źródliskowych o dużych zdolnościach retencyjnych; zachowanie lub przywracanie dobrego stanu ekologicznego wód oraz ochrona i kształtowanie zadrzewień nadwodnych.

Obszar Natura 2000

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) i specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Na terenie powiatu świdnickiego w oparciu o Dyrektywę Siedliskową wyznaczono obszar PLH060021 Świdnik.

Obszar Świdnik PLH060021

Obszar Natura 2000 Świdnik PLH060021 został ustanowiony Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE)(Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 12 str.383). Aktualny status prawny określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Świdnik (PLH060021) (Dz.U. z 2017 r., poz. 597).

Obszar został wyznaczony w celu ochrony susła perełkowanego *Spermophilus suslicus*, który znajduje się na liście gatunków objętych ochroną ścisłą i wymagających ochrony czynnej. Obszar zlokalizowany jest w północnej części gminy Świdnik, jego powierzchnia wynosi 122,83 ha, z której 96 % obejmuje trawiasta płyta lotniska.

W szczytowej fazie rozwoju (2004 r.) kolonia liczyła 12,6 tys. osobników. W ostatnich latach doszło do znacznego ograniczenia liczebności osobników w kolonii. Z czasem nastąpiło znaczne zmniejszenie populacji. Przyczyn drastycznego obniżania się liczebności populacji susła należy upatrywać zarówno w zmianach warunków siedliskowych jak i w wewnętrznych zmianach populacji. Zmiana warunków siedliskowych wynika przede wszystkim z zaniechania lub zbyt małej intensywności koszenia terenu lotniska. Dużym zagrożeniem jest nasilająca się presja drapieżników, głównie lisów. Negatywny wpływ na liczebność susłów wywierają również niekorzystne warunki atmosferyczne (zimowe raptowne skoki temperatury, wiosenne ulewne deszcze). Nie bez znaczenia jest fakt, że populacja susłów na lotnisku jest populacją izolowaną. Powoduje to redukcję zmienności genetycznej, czego efektem jest słabe dostosowywanie osobników do bodźców środowiskowych.

Cel środowiskowy dla obszaru Świdnik PLH060021

Celem środowiskowym dla obszaru Świdnik PLH060021 jest utrzymanie i rozwój populacji susła perełkowanego.

Osiągnięcie celu środowiskowego będzie możliwe dzięki realizacji wskazań zawartych w Planie Zadań Ochronnych dla obszaru Świdnik. PZO ustanowiony został Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 21 kwietnia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Świdnik PLH060021 (Dz. Urz. Województwa Lubelskiego z 2016 r., poz. 1659).

W PZO przedstawiono działania dotyczące ochronny czynnej siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk:

– redukcyjny odstrzał lisów (podjęcie działań na rzecz redukcji drapieżników - współpraca z kołami łowieckimi, pozyskiwanie funduszy),

– reintrodukcja susłów perełkowanych (odłowienie do 150 susłów perełkowanych z miejsc przegęszczonych na terenie innych stanowisk i wsiedlenie ich na teren obszaru do miejsc o odpowiednich warunkach siedliskowych, w ramach zaplanowanej reintrodukcji. Reintrodukcję należy przeprowadzić w latach 2018-2020, w zależności od kondycji liczebnościowej innych kolonii, z których należałoby odłowić osobniki do reintrodukcji).

Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania to wysiew nawozów mineralnych na powierzchni obszaru użytkowanej jako trawiasta płyta lotniska.

W PZO wskazano również na konieczność prowadzenia monitoringu koszeń oraz monitoringu przedmiotu ochrony i stanu siedliska.

Pomniki przyrody

Cel środowiskowy dla pomników przyrody: Utrzymanie status quo.

Właściwy stan ochrony pomników przyrody polega na prowadzeniu nadzoru nad ich utrzymaniem oraz zabiegów pielęgnacyjnych lub konserwacyjnych pomników przyrody. Obok prawnej ochrony drzewa pomnikowe wymagają systematycznych i intensywnych zabiegów pielęgnacyjnych, mających przedłużyć ich życie.

Wykaz pomników przyrody przedstawiono w tabeli.

Użytki ekologiczne

Użytek ekologiczny Siedlisko Susła Perełkowanego ustanowiony został uchwałą Nr LII/357/2010 Rady Miasta Świdnik z 24.06.2010 r. w sprawie wprowadzenia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Lub. z 24.06.2010 r. Nr 101, poz.1901). Położony jest w Świdniku na działce o numerze ewidencyjnym 1765/9, jego powierzchnia wynosi 96,35 ha. Użytek obejmuje trawiastą płytę lotniska, na której występuje kolonia susła perełkowanego. Teren użytku w znacznej części pokrywa się z obszarem Natura 2000 „Świdnik” PLH060021.

Użytki ekologiczne, położone w gminie Piaski, ustanowione zostały uchwałą Nr XXXIII/184/93 Rady Miasta i Gminy Piaski z 23.11.1993 r. w sprawie uznania użytków ekologicznych w dolinie rzeki Giełczew i Sierotki. Ww. uchwała została uzupełniona uchwałą Nr VII/36/94 Rady Miejskiej w Piaskach z 30.12.1994 r.

Użytki ekologiczne położone są w dolinach rzek: Giełczew i Sierotki, ich powierzchnia wynosi ok. 250 ha. Użytki obejmują obszar stawów, łąk, torfowisk, terenów podmokłych i zabagnionych. Jest to miejsce bytowania ptaków wodnych i wodno-błotnych.

Rysunek 16 Lokalizacja obszarów chronionych w obrębie powiatu świdnickiego

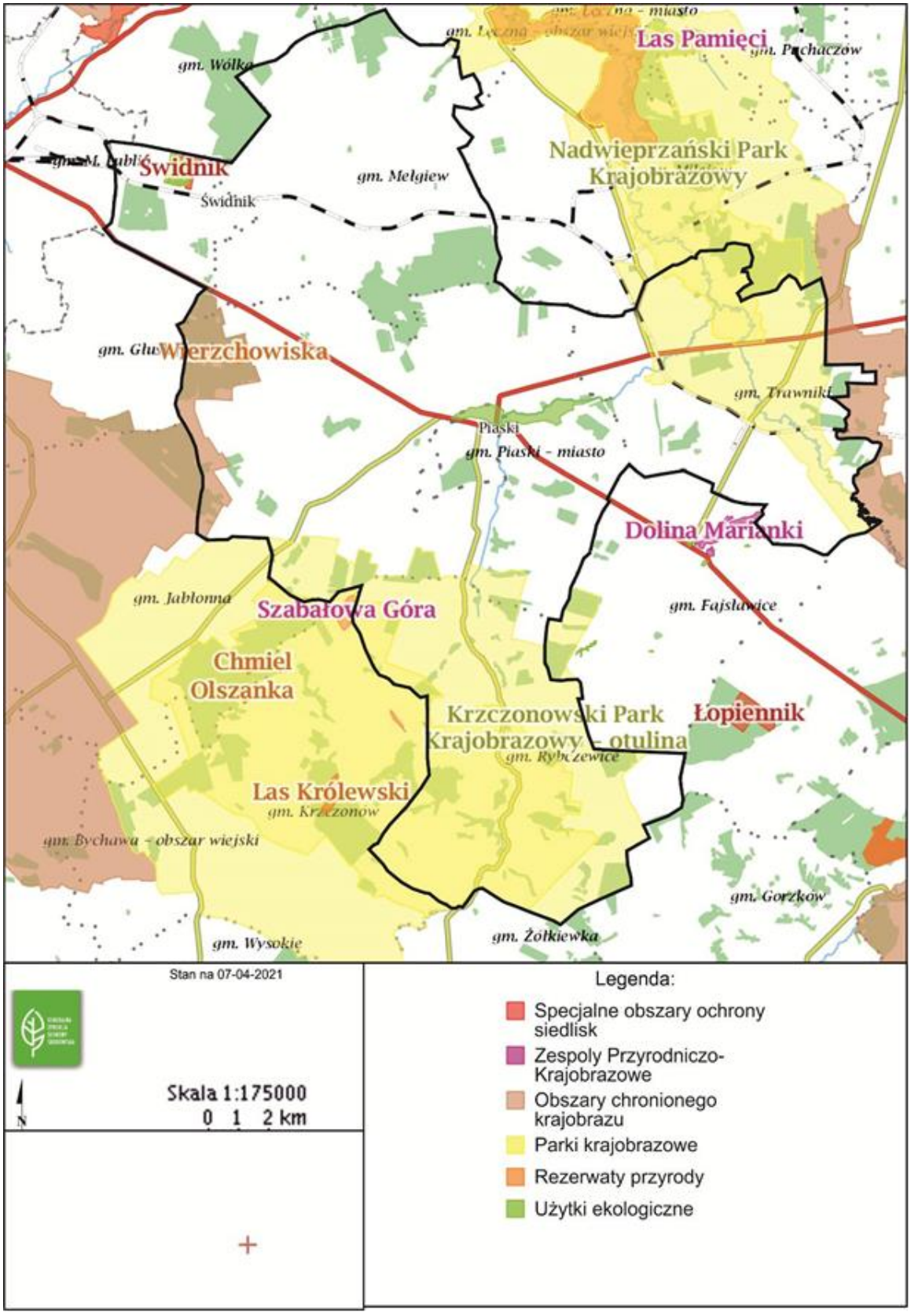

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez GDOŚ

Tabela 48 Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie powiatu świdnickiego

Lp.	Miejscowość (Gmina)	Nazwa pomnika przyrody	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
1.	Mełgiew	Dąb szypułkowy	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		138	23	leśnictwo Siostrzytów oddz. 143l, j- przy leśniczówce w Mełgwi
						169	22	
2.	Mełgiew	Lipa drobnolistna	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		158	21	rośnie we wschodniej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
						163	6	
						140	20	
3.	Mełgiew	Grusza pospolita	1988-10-21	Zarządzenie Nr 55 Wojewody Lubelskiego z dnia 21 października 1988 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego- z 1988 r. Nr 14 poz. 214		79	10	rośnie przy rozwidleniu dróg między Mełgwią I i II
4.	Mełgiew	Wiąz szypułkowy	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211	bardzo duża korona	148	27	leśnictwo Siostrzytów oddz. 162b
5.	Mełgiew	Dąb szypułkowy -	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		168	23	rośnie w centralnej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
6.	Mełgiew	Dąb szypułkowy	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		146	20	rośnie w centralnej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)

Lp.	Miejscowość (Gmina)	Nazwa pomnika przyrody	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
7.	Mełgiew	Lipa drobnolistna	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		191	23	rośnie we wschodniej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
8.	Mełgiew	Lipa drobnolistna -	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		132	16	rośnie we wschodniej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
9.	Mełgiew	Lipa drobnolistna	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		124	16	rośnie we wschodniej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
10	Mełgiew	Lipa drobnolistna -	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		134	21	rośnie we wschodniej części zabytkowego zespołu dworsko pałacowego (Dom Pomocy Społecznej w Krzesimowie)
11	Piaski	Aleja	1995-05-30	Uchwała Nr XII/87/95 Rady Miejskiej w Piaskach z dnia 30 maja 1995 r. w sprawie uznania alei lipowej za pomnik przyrody	lewa strona alei 86 lip	Od 65 do 120	Od 12 do 17	przy trakcie Lublin - Piaski _ Chełm

Lp.	Miejscowość (Gmina)	Nazwa pomnika przyrody	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
12	Piaski	Dąb szypułkowy	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		161	26	leśnictwo Skrzynice, oddz. 213k
13	Piaski	Dąb szypułkowy -	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		101	23	leśnictwo Skrzynice, oddz. 213g
14	Piaski	Jesion wyniosły	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		110	25	na terenie zabytkowego zespołu dworsko - parkowego przy szkole podstawowej
15	Piaski	Lipa drobnolistna	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		140	20	na terenie zabytkowego zespołu dworsko - parkowego w Kozicach Górnych
16	Piaski	Lipa drobnolistna -	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		120	19	na terenie zabytkowego zespołu dworsko - parkowego w Kozicach Górnych
17	Piaski	Lipa drobnolistna	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		111	19	na terenie zabytkowego zespołu dworsko - parkowego w Kozicach Górnych
18	Piaski	Dąb szypułkowy	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		b. d	b. d	na terenie zabytkowego zespołu dworsko - parkowego przy szkole podstawowej

Lp.	Miejscowość (Gmina)	Nazwa pomnika przyrody	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Pierśnica [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
19	Rybczewice	Lipa drobnolistna	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211	3 lipy o rozbudowanych koronach na wschodnią stronę	92	18	obok kościoła
						141	19	
						225	19	
20	Rybczewice	Dąb szypułkowy	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		144	24	w parku obok szkoły
21	Rybczewice	Dąb szypułkowy	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		86	26	w parku obok szkoły
22	Rybczewice	Dąb szypułkowy	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		130	26	w parku obok szkoły
23	Rybczewice	Jesion wyniosły	1987-11-21	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Lubelskiego z dnia 22 października 1987 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 6 listopada 1987 r. Nr 12, poz. 211		154	23	w parku obok szkoły
24	Trawniki	Jesion wyniosły	1988-10-21	Zarządzenie Nr 56 Wojewody Lubelskiego z dnia 21 października 1988 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 1988 r. Nr 14 poz. 214		96	19	na terenie Agencji Nieruchomości Rolnej Skarbu Państwa
25	Trawniki	Lipa drobnolistna	1988-10-21	Zarządzenie Nr 56 Wojewody Lubelskiego z dnia 21 października 1988 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody- Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 1988 r. Nr 14 poz. 214		135	16	rośnie w miejscowości Struża Kolonia na terenie prywatnym

Źródło: RDOŚ Lublin

- **Obszary, których ochrona wynika z ustawy o planowaniu przestrzennym**
  - **Korytarze ekologiczne**

Korytarze ekologiczne definiowane są jako obszary umożliwiające migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Utrzymanie powiązań ekologicznych pomiędzy ekosystemami, czyli korytarzy ekologicznych, jest istotne, bowiem jest jednym z warunków zachowania równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, jednego z aspektów realizacji zrównoważonego rozwoju.

W związku z tym podstawowym zadaniem planowania przestrzennego jest wyznaczanie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego poprzez określanie ograniczeń w ich zagospodarowaniu i użytkowaniu, wskazywaniu miejsc i sposobów przejść przez istniejące bariery ekologiczne, unikanie tworzenia nowych barier.

W opracowanym w roku 2011 „Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce" przedstawiono mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej. Przeważająca część powiatu świdnickiego znajduje się poza korytarzami ekologicznymi, jedynie wschodnia część gminy Trawniki położona jest w obrębie korytarza Polesie – Roztocze KPdC-2C. Korytarz ten na północy łączy się z korytarzem Polesie GKW-2 i Północna Lubelszczyzna KPdC-3B, a na południu korytarzem Działy Grabowieckie KW-1B i Zamojszczyzna KW-1A.

Przebieg korytarzy ekologicznych w obrębie powiatu świdnickiego przedstawiono na rysunku 17.

Rysunek 17 Przebieg korytarzy ekologicznych

Źródło: Opracowanie własne zgodnie z danymi udostępnionymi przez GDOŚ i przez Zakład Badania Ssaków PAN

- **ECONET-PL**

Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET – PL nie posiada umocowania prawnego, ale jest pewną wytyczną polityki przestrzennej, wprowadzono ją do dokumentów planistycznych rangi krajowej (KPZK 2030). Sieć ECONET-PL tworzą przede wszystkim obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym lub krajowym, połączone między sobą korytarzami ekologicznymi. W zasięgu korytarza o znaczeniu krajowym znajduje się środkowa część gminy Trawniki, jest to korytarz ekologiczny 65k – Wieprza.

Rolę regionalnych korytarzy ekologicznych pełnią doliny rzek: Giełczewka i Stoki.

- **Lokalne węzły i korytarze ekologiczne**

Podstawą prawidłowego funkcjonowania systemu ekologicznego gmin jest drożność przestrzenna oraz niezakłócone powiązanie go z terenami otwartymi poza granicami gmin. Pozwala to na swobodną, międzystrefową wymianę ekologiczną oraz gwarantuje ochronę różnorodności siedliskowej i gatunkowej, ochronę ekosystemów (wodnych, rzecznych, łąkowych, leśnych i innych). Z tego względu, na etapie sporządzania Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego poszczególnych gmin, wyznacza się tereny, stanowiące planistyczną formę ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. Kluczowym elementem są: doliny rzeczne, wody otwarte oraz kompleksy leśne, pełniące funkcje ekologiczne (lokalnych węzłów i korytarzy ekologicznych).

W celu zabezpieczenia przed degradacją ekosystemów naturalnych, decyzją samorządów lokalnych ochronie poddaje się tereny wchodzące w skład systemu biologicznego gmin powiatu świdnickiego. W SUiKZP wskazane są działania, które należy podjąć w celu ochrony terenów o dominującej funkcji ekologicznej.

- **Tereny zielone**

Bardzo ważną funkcję przyrodniczą, szczególnie w obrębie miast, pełnią tereny zieleni. Tereny zieleni to przede wszystkim parki, ale również zieleńce, skwery, cmentarze, zieleń przydrożna. Tereny zielone korzystnie wpływają na mikroklimat w ich otoczeniu, podnoszą również walory estetyczne.

Na terenie powiatu świdnickiego na szczególną uwagę zasługują dawne parki otaczające dwory i pałace oraz prowadzące do nich aleje drzew. W parkach dworskich znajdują się cenne gatunki i odmiany ozdobnych drzew i krzewów obcego pochodzenia jak również okazałe drzewa gatunków rodzinnych (często pomnikowe), z których część jest objęta ochroną konserwatorską. W poniższej tabeli zestawiono parki podworskie znajdujące się na terenie powiatu świdnickiego.

Tabela 49 Zieleń parkowa na terenie powiatu świdnickiego

Gmina	Miejscowość	Obiekt
Mełgiew	Mełgiew Podzamcze	zespół pałacowo-parkowy
	Krzesimów	zespół pałacowo-parkowy
	Krępiec	park podworski
Piaski	Brzezice	zespół dworsko-parkowy
	Gardzienice Drugie	pozostałości parku
	Kawęczyn	zespół ogrodowo-dworski
	Kozice Dolne Kolonia	zespół dworsko-parkowy
	Wierzchowiska Drugie	zespół dworsko-parkowy
Rybczewice	Rybczewice	zespół dworsko-parkowy
	Pilaszkowice	zespół dworsko-parkowy
	Stryjno	zespół dworsko-parkowy
	Wygnanowice	zespół dworsko-parkowy
Trawniki	Trawniki	zespół dworsko-parkowy
	Struża Kolonia	zespół dworsko-parkowy
	Siostrzytów	pozostałości parku dworskiego

Źródło: Urzędy Gmin

Tabela 50 Tereny zieleni w powiecie świdnickim

Gmina	Zieleń uliczna (ha)	Parki spacerowo – wypoczynkowe (ha)	Zieleńce (ha)	Zieleń osiedlowa (ha)	Cmentarze (ha)
Mełgiew	0,10	13,69	-	0,10	2,90
Piaski	0,50	8,04	0,80	0,93	1,29
Rybczewice	-	19,20	-	-	4,20
Świdnik	19,75	3,27	71,32	91,49	4,50
Trawniki	-	0,86	-	-	8,30

Źródło: GUS

Na omawianym terenie Gminy każdego roku realizowały zadania polegające na bieżącym utrzymaniu istniejącej zieleni m.in. poprzez nasadzenia drzew, krzewów, kwiatów, oczyszczanie, nawożenie trawników, ich regularne koszenie i odchwaszczanie, pielęgnacyjne cięcia drzew.

W ramach projektu „Zielony LOF" na terenie gminy Świdnik zaplanowano wykonanie czterech parków, jeden został już oddany do użytku, pozostałe zostaną ukończone w bieżącym roku (2021).

W oddanym w 2019 r. parku przy ul. Lotników Polskich zasadzono wiele roślin ozdobnych, krzewów i drzew, zamontowano drewniane pergole i wybudowano siłownię zewnętrzną.

Dobiega końca zagospodarowanie około hektarowego parku miejskiego przy kompleksie basenów. Na jego terenie, obok tężni solankowej, ścianki wspinaczkowej i parku linowego, powstanie ogródek botaniczny z ciekawymi gatunkami rzadkich i chronionych roślin.

W obrębie trzeciego parku wybudowane zostaną, między innymi, drewniane kładki i podesty dla pieszych, plac z podświetlaną fontanną w kształcie koła, plac centralny, który znajdzie się pośrodku terenu zielonego. Nie zabraknie również ciekawych roślin i krzewów.

Jako ostatnie rozpoczęły się prace na terenie dawnego wysypiska śmieci przy ul. Krępieckiej. Zagospodarowane zostanie ponad 2,2 hektarów terenu. Na jego terenie zaplanowano cały układ alejek przeznaczonych przede wszystkim dla pieszych. Park uzupełni bardzo bogata gama roślin. Planowane jest nasadzenie licznych krzewów oraz wielu odmian bylin i łąk kwietnych.

Od roku 2018 na terenie Świdnika wprowadza się kwietne łąki, które zamiast trawników zdobią pasy drogowe ulic i skwery. Jest to bardzo korzystne rozwiązanie, wpływające nie tylko na poprawę estetyki miasta. Tereny obsiane naturalnymi mieszankami nie są trudne w utrzymaniu, wymagają tylko podlania i pojedynczego koszenia. Tworzenie łąk kwietnych wzbogaca ubogi ekosystem miejski sprzyjając bioróżnorodności. Łąki zwiększają bazę pokarmową dla owadów zapylających (np. trzmieli i pszczół), ograniczają również skutki zanieczyszczenia powietrza, mają wpływ na miejscowe łagodzenie mikroklimatu – w tym pozytywne oddziaływanie na ograniczenie negatywnych skutków tzw. wysp ciepła. Chronią także teren przed nadmiernym parowaniem poprzez gromadzenie i zatrzymywanie wilgoci pochodzącej ze źródeł naturalnych. Ponieważ kwietne łąki szybko stają się enklawą dla pszczół i innych zapylaczy w sąsiedztwie kilku skwerów ustawione zostały domki dla owadów (Owadomy).

- **Ochrona wynikająca z ustawy o ochronie zabytków**

Na terenie powiatu świdnickiego zachowały się zabytki kultury i architektury oraz o wysokich walorach historycznych i architektonicznych, które zostały wpisane do krajowego rejestru zabytków i objęte ścisłą ochroną konserwatorską. Do rejestru zabytków wpisane zostały następujące obiekty:

Tabela 51 Wykaz zabytków w powiecie świdnickim wpisanych do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Zakres wpisu	Nr ewidencji
Gmina Mełgiew			
1.	Janowice	- dwór z otaczającym drzewostanem,	A/968
2.	Krępiec Drugi (właśc. obręb: Nowy Krępiec Kolonia)	- zespół dworsko-parkowy: park podworski, sadzawka, odnoga rzeki Sławek,	A/914
3.	Krzesimów Północny	- zespół pałacowo-parkowy: pałac, oficyna, park krajobrazowy wraz z systemem wodnym,	A/740
4.	Mełgiew	- zespół kościoła parafialnego: kościół paraf. pw. św. Wita, d. kościół paraf. pw. św. Wita, cmentarz d. kościoła parafialnego wraz z drzewostanem, otoczony murem, dzwonnica, bramka kapliczką,	A/811
5.	Mełgiew	- cmentarz parafialny z kaplicą,	A/980
6.	Mełgiew Podzamcze	- założenie przestrzenne pałacowo-parkowe, w gran. wg zał. planu, obejmujące: 1/ dawny zespół pałacowy: pałac, pawilon połączony z pałacem, oficyna,	A/676

		fragmenty muru oddzielającego dziedziniec pałacu od folwarku z zachowaną z bramą i furtą, brama oddzielona śladami fosy od dziedzińca pałacowego, 2/ park z aleją widokową oraz drzewostanem z dziedzińcem przed pałacem, 3/ kapliczka przydrożna przed bramą wjazdową,	
7.	Minkowice Kolonia	budynek dworca kolejowego, w gran. ścian zewn.	A/981
8.	Podzamcze	cmentarzysko kurhanowe – stanowisko archeologiczne nr AZP 78-84/103-1 zlokalizowane w m. Podzamcze na działce nr 750, obręb Nr 0017 w obszarze leśnym. Wpis obejmuje obszar w kształcie czworokąta o łącznej powierzchni ponad 1,66 ha, na którym zlokalizowano 45 kurhanów,	C/169
Gmina Piaski			
1.	Brzezice	- zespół dworsko-parkowy: dwór, budynek gospodarczy (obecnie mieszkalny), park z aleją dojazdową,	A/731
2.	Gardzienice Drugie („Borek”)	- pozostałości parku, ruiny pałacu, aleja dojazdowa,	A/739
3.	Gardzienice Pierwsze	- pałac,	A/451
4.	Gardzienice Pierwsze	- dawna oficyna zamkowa, wraz z wystrojem wnętrza	A/451
5.	Kawęczyn	- zespół ogrodowo-dworski,	A/721
6.	Kozice Dolne Kolonia, Wola Piasecka	- zespół dworsko-parkowy: dwór, oficyna, kordegarda, spichlerz, budynek gospodarczy, park,	A/738
7.	Piaski	- ruina d. zboru kalwińskiego, w gran. d. cmentarza	A/559
8.	Piaski	- cmentarz żydowski,	A/1667
9.	Wierzchowiska Drugie	- zespół dworsko-parkowy: dwór, kordegarda, budynki gospodarcze, park ze stawem,	A/765
Gmina Rybczewice			
1.	Bazar	- zespół dworsko-parkowy: dwór, spichlerz, dawna gorzelnia, kapliczka z rzeźbą św. Jana Nepomucena, park wraz ze stawem i odcinkiem rzeki Giełczwi,	A/760
2.	Bazar	- kościół filialny pw. Najświętszego Serca Jezusowego, w gran. ścian zewn. (przeniesiony z Lublina),	A/887
3.	Częstoborowce	- kościół paraf. pw. św. Apostołów Piotra i Pawła z wystrojem wewnętrznym, dzwonnica-brama, kryte schody, drzewostan w gran. cmentarza kościelnego,	A/396
4.	Częstoborowice	- stary” cmentarz parafialny w gran. ogrodzenia cmentarnego oraz kaplica grobowa,	A/948
5.	Częstoborowice	- kaplica grobowa Drojeckich,	A/948
6.	Rybczewice	- przestrzenne założenie – zespół dworsko-parkowy obejmujący: dwór, park krajobrazowy wraz z wewnętrzną aleją i układem wodnym, murowaną bramę wjazdową z dwiema furtkami i przyległymi od strony północnej odcinkami muru ogrodzeniowego, teren dawnej zabudowy gospodarczej i dawnych kwater ogrodów owocowych (z wyłączeniem znajdujących się na tym terenie budynków inwentarskich – stajni i obory oraz budynku mieszkalnego – d. domu nauczyciela),	A/1643
7.	Stryjno Kolonia	- zespół dworsko-parkowy: dwór, ogród przekształcony w park, oficyna mieszkalna, stajnia cugowa,	A/715

8.	Wygnanowice	- dawny zespół dworski: dwór (z piecem i drewnianą dekoracją zewnętrzną), park z drzewostanem i aleją lipową,	A/766
Gmina Trawniki			
1.	Biskupice	- zespół kościoła parafialnego: kościół pw. św. Stanisława BM z wyposażeniem i ruchomościami, ogrodzenie cmentarza kościelnego z pięcioma kapliczkami, plebania, drzewostan w obrębie cmentarza kościelnego,	A/569
2.	Biskupice	część cmentarza paraf., w granicach muru kamiennego odgradzającego starszą część,	A/938
3.	Biskupice	- kościół paraf. rzymskokat. pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (d. cerkiew), cmentarz kościelny i drzewostan w gran. Ogrodzenia,	A/1472
4.	Biskupice	- cmentarz żydowski, tzw. „Baca Góra” - na działce wskazanej w decyzji,	A/1004
5.	Dorohucza	- kościół paraf. pw. św. Judy Tadeusza z wyposażeniem w zabytki ruchome, drzewostan w gran. ogrodzenia cmentarza kościelnego,	A/604
6.	Dorohucza	- budynek dawnej karczmy (adapt. na szkołę),	A/603
7.	Struża	- dwór i pozostałości parku,	A/1118
8.	Trawniki	- pozostałości zespołu dworskiego: park, aleja dojazdowa, kordegarda z pozostałością bramy wjazdowej, kaplica grobowa Józefa Łodzia-Michalskiego,	A/733
9.	Trawniki	- cmentarz wojenny z I wojny świat., wraz z układem, elementami nagrobnymi i zadrzewieniem,	A/1070

Źródło: https://www.wkz.lublin.pl/

Ponadto na terenie powiatu świdnickiego znajdują się również obiekty dziedzictwa kulturowego, nie wpisane do rejestru zabytków, ale równie cenne.[5]

Gmina Mełgiew

Trzeszkowice

- domy drewniane wznoszone od pocz. do lat 30. XX w.,

Janowice

- zagroda, domy drewniane wznoszone od lat 2. dekady do lat 30. XX w.,
- mleczarnia murowana z 1920 r.

Janówek

- zagrody wnoszone od 2. dekady do lat 30. XX w.,

Józefów

- domy drewniane wznoszone od lat 20. do lat 30. XX w.,

Krzesimów II

- zagroda, domy drewniane wznoszone od 2. dekady do lat 30. XX w.,

[5] https://www.powiatswidnik.pl/turystyka/dziedzictwo-kulturowe/zabytki-niewpisane

Mełgiew

- zajazd wybudowany zapewne w 1. poł. XIX w., przebudowany,
- domy drewniane wznoszone od 2. dekady do lat 30. XX w.,

Minkowice

- Dworzec kolejowy z końca XIX w. (wpisany do rejestru zabytków) - obejmuje drewniany dworzec oraz drewnianą dróżniczkę,
- obora folwarczna murowana z 1912 r.,
- domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 20. XX w.,

Krępiec I

- zagroda, domy drewniane wznoszone od 2. dekady do lat 30. XX w.,

Krępiec II

- Poza tym w Krępcu można oglądać również zagrodę i domy drewniane wznoszone od 2. dekady do lat 30. XX w.,

Dominów

- domy drewniane wznoszone od lat 70. XIX w. do lat 30. XX w.,

Nowy Krępiec

- zagroda i dom drewniany z lat 20. XX w.,

Gmina Piaski

Piaski - zabytkowy układ urbanistyczny

- dom ludowy murowany, wybudowany na pocz. XX w.,
- domy murowane i drewniane wznoszone od 1. poł. XIX w. do lat 30. XX w.,
- zespoły młynów z lat 20. XX w.,
- wiatrak holenderski murowany, wybudowany w 1898 r.,
- elektrownia murowana z 1928 r.,
- garbarnia murowana z 1905 r.,
- mydlarnia drewniana z pocz. XX w.,

Emilianów

- zagrody, domy drewniane wznoszone od lat 70. XIX w. do lat 30. XX w.,

Majdan Brzezicki

- zagroda, dom drewniany wzniesiony w latach 30. XX w.,

Wierzchowiska I

- młyn murowany z lat 30. XX w.,

Kawęczyn

- kuźnia drewniana z ok. 1938 r.
- zagrody, domy drewniane wznoszone od lat 20. do lat 30. XX w.,

Majdan Kozic Górnych

- zagrody, domy drewniane wznoszone od lat 20. do lat 30. XX w.,

Majdan Kozic Dolnych

- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 40. XX w.,

Majdan Kozicki

- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Gardzienice II, tzw. Borek

- spichlerz dworski nr 94, ok. 1908 r.,
- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Giełczew

- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Kozice Dolne

- zagrody, domy drewniane wznoszone od lat 80. XIX w. do lat 30. XX w.,

Wola Gardzienicka

- zagrody, domy drewniane wznoszone od pocz. do lat 20. XX w.,

Brzezice

- zagroda, dom drewniany wznoszone od lat 80. XIX w. do lat 30. XX w.,

Brzeziczki

- zagrody, domy drewniane wznoszone od lat 80. XIX w. do lat 30. XX w.,

Siedliszczki

- budynek szkoły murowany, wybudowany w latach 30. XX w.,
- zagrody, domy drewniane wznoszone od pocz. do lat 30. XX w.,

Borkowszczyzna

- gajówka drewniana, wybudowana na początku XX w.,
- zagrody, domy drewniane wznoszone od lat 80. XIX w. do lat 30. XX w.,

Jadwisin

- zagrody, domy drewniane wznoszone od lat 20. do lat 30. XX w.,

Józefów

- zagrody, domy drewniane wznoszone od pocz. do lat 40. XX w.,

Kębłów (Piaski Wielkie)

- Gorzelnia mur. z II poł. XIX w.,
- Brykieciarnia mur. z II poł. XIX w.,

Marysin

- zagrody, domy drewniane wznoszone od lat 30. do lat 40. XX w.,

Wierzchowiska II

- zagroda, domy drewniane wznoszone od lat 20. do lat 30. XX w.,

Gmina Rybczewice

Izdebno

- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Izdebno Kolonia

- domy drewniane wznoszone od pocz. do lat 30. XX w.,

Stryjno II

- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Stryjno Kolonia

- zagroda z 1925 r.,

Rybczewice I

- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.

Stryjno I

- domy drewniane wznoszone od pocz. do lat 30. XX w.,

Rybczewice II

- budynek szkoły murowany, wybudowany ok. 1920 r.,
- domy drewniane wznoszone w latach 30. XX w.,

Bazar

- domy drewniane wznoszone od k. XVII Iw. do lat 20. XX w.,

Częstoborowice

- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Pilaszkowice I

- zagrody, domy drewniane wznoszone od 4. ćw. XIX w. do lat 30. XX w.,

Pilaszkowice II

- zagrody, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Wygnanowice

- domy murowane z lat 20. XX w.,
- młyn wodny drewniany z ok. 1900 r.,

Zygmuntów

- zagrody, domy drewniane wznoszone od 2. dek. do lat 40. XX w.,

Gmina Świdnik

- zespół dworca kolejowego, wybudowany w 1905 r.
- wille i domy drewniane wznoszone w latach 1900-1920 przy ul. Koło, Kruczkowskiego, Leśnej, Partyzantów, Spacerowej, Świerkowej, Wojska Polskiego, Zielonej,

Gmina Trawniki

Biskupice

- zabytkowy układ urbanistyczny z XV w.,
- budynek szkoły murowany z lat 30. XX w.,
- karczmy murowane z lat 80. XIX w. i z ok. 1914 r.,
- domy murowane i drewniane, zagrody wznoszone od lat 80. XIX w. do lat 30. XX w. przy ulicy Cmentarnej, Miłej, Ogrodowej Piłsudskiego, Podwal, Polnej, Rynku, Wiejskiej, Zacisze,
- młyny murowane z lat 20. XX w.,
- kuźnia murowana z lat 20. XX w.,

Dorochucza

- karczma murowana z poł. XIX w. (wpisany do rejestru zabytków),
- zagroda, domy drewniane wznoszone od lat 80. XIX w. do lat 30. XX w.,

Ewopole

- domy drewniane wznoszone od pocz. do lat 30. XX w.,

Oleśniki

- budynek szkoły murowany, wybudowany w latach 30. XX w.,
- strażnica pożarna murowana z pocz. XX w.,
- zagroda, domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Pełczyn

- domy drewniane wznoszone w latach 20. XX w.,

Siostrzytów

- budynek szkoły murowany, wybudowany ok. 1914 r.,
- domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Struża

- domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,

Trawniki

- zespół dworca kolejowego wzniesiony od 1910 r. dl lat 20. XX w.
- domy drewniane wznoszone od k. XIX w. do lat 30. XX w.,
- zespół cukrowni wzniesiony od pocz. 1935 r.,
- kuźnia murowana z 1914 r.[6]

W odniesieniu do obiektów zabytkowych obowiązują zasady ich ochrony, w tym ograniczenia w zagospodarowaniu, wynikające z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2020 poz. 282 z późn. zm.).

[6] https://www.powiatswidnik.pl/turystyka/dziedzictwo-kulturowe/zabytki-niewpisane

Tabela 52 Analiza SWOT, obszar interwencji – zasoby przyrodnicze

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• występowanie obszarów chronionych • występowanie obszarów o wysokich walorach krajobrazowych • duża ilość parków podworskich • zidentyfikowana chroniona fauna i flora	• brak planów ochrony dla parków krajobrazowych • niedbałość niektórych mieszkańców o chronione obszary • niewystarczająco rozwinięta infrastruktura turystyczna kanalizująca ruch turystyczny
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• możliwość rozwoju turystki ze względu na zasoby roślinne i zwierzęce, • możliwość promocji regionu	• ograniczone fundusze na działania związane z ochroną przyrody, • ekspansja gatunków obcych fauny i flory

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 53 Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji – zasoby przyrodnicze – Ocena

Rekomendowany cel:	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów, w tym m.in.:	
• Przywrócenie/ utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000	TAK
• Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo	TAK
• Trwale zrównoważona gospodarka leśna	TAK
• Ochrona gatunkowa	TAK
• Stworzenie warunków ochrony korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej	TAK
• Utrzymanie i odtwarzanie ekosystemów i ich funkcji	TAK
• Ochrona krajobrazu	TAK
• Tworzenie zielonej infrastruktury	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.10 ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020, poz. 1219 z późn. zm.) poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe podczas procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi oraz środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Również zgodnie z ww. ustawą przez poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie.

Poważne awarie przemysłowe należą do trudno przewidywalnych zagrożeń środowiska, dlatego możliwości przeciwdziałania im są ograniczone.

Na podstawie informacji przekazanych przez Powiatową Komendę Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku na terenie powiatu świdnickiego zlokalizowany jest jeden zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Jest to Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" Spółka Akcyjna z siedzibą przy al. Lotników Polskich 1 w Świdniku.

PZL-Świdnik w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. 2016, poz. 672) i Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016. poz. 138) został zaliczony na podstawie art. 250 ust. 1 wymienionej ustawy do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W Zakładzie funkcjonuje System Zarządzania Bezpieczeństwem zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 252 ustawy, który jest elementem opracowanego i wdrożonego Systemu Zarządzania Środowiskiem, Bezpieczeństwem i Higieną Pracy.

Wdrożony System Zarządzania Środowiskiem, Bezpieczeństwem i Higieną Pracy spełnia wymagania następujących norm:

- ✓ PN-N 18001:2004 – „Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wymagania”;
- ✓ PN-EN-ISO 14001:2005 – „Systemy zarządzania środowiskowego. Wymagania i wytyczne stosowania”.[7]

Zagrożenia poważnymi awariami mogą również wystąpić podczas transportu materiałów niebezpiecznych: w wyniku kolizji drogowej, a także rozszczelnienia autocystern.

[7]Bezpieczeństwo i ochrona środowiska (pzlswidnik.pl)

Trasy do przewozu materiałów niebezpiecznych powinny być uzgadniane wraz z uwzględnieniem każdego zagrożenia dla mieszkańców i środowiska. Ważną rolę spełnia bieżąca informacja o ryzyku wystąpienia zagrożenia, a także edukacja społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w przypadku wystąpienia kolizji transportowej, która z kolei skutkuje przedostaniem się materiałów niebezpiecznych do środowiska.

Obecność gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia także stwarza zagrożenie pożarowe. Zdarzenia te charakteryzują się specyficznymi cechami takimi jak niepewność ich wystąpienia, złożoność przyczyn, różnorodność bezpośrednich skutków oraz indywidualnym, niepowtarzalnym przebiegiem.

Tabela 54. Analiza SWOT, obszar interwencji – zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• brak na terenie powiatu ZZR, • niewielka liczba zdarzeń o charakterze poważnych awarii, • wysoka efektywność podejmowanych czynności kontrolnych (skuteczność w egzekwowaniu obowiązków), • dobre przygotowanie służb kontrolnych i interwencyjnych (PIOŚ, PIP, PSP).	• zwiększone ryzyko wystąpienia poważnej awarii w wyniku rozwoju transportu drogowego. • występowanie na terenie powiatu świdnickiego zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej tj. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" Spółka Akcyjna
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• prowadzenie logistyki transportowej w przewozie towarów niebezpiecznych, • wzmocnienie współpracy jednostek odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludzi i środowiska, • wystarczający stan prawny do określenia i wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwa praktycznie w każdym zakładzie.	• rozwijająca się sieć komunikacyjna, duży ruch transportowy, • niewłaściwie przygotowana sieć dróg na wypadek awarii podczas przewożenia materiałów niebezpiecznych oraz brak miejsc postoju dla samochodów przewożących materiały niebezpieczne, • zmiany klimatyczne zwiększające częstotliwość ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Źródło: Opracowanie własne

Ocena potrzeby realizacji celów rekomendowanych w Wytycznych MŚ

Tabela 55.Cele rekomendowane w Wytycznych MŚ w kontekście potrzeb wynikających z oceny stanu w obszarze interwencji zagrożenie poważnymi awariami – Ocena

Rekomendowany cel	Zasadność realizacji celu wynikająca z oceny stanu TAK/NIE
Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń.	TAK
Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych.	TAK
Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej.	TAK

Źródło: Opracowanie własne

6.11 ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Europejskie Centrum Klimatu i Środowiska w „Strategii adaptacji do zmian klimatu" wskazuje, że wszystkie prognozy klimatyczne koncentrują się wokół zagadnień związanych ze zmianami atmosferycznymi.

Wskutek ocieplania się klimatu może nastąpić wzrost częstości występowania groźnych zjawisk pogodowych takich jak: fale upałów lub zimna, intensywne opady, burze, susza, podnoszenie się poziomu rzek. Będą one miały wpływ na różne sektory i obszary funkcjonowania Gmin takie jak: rolnictwo, leśnictwo, zasoby i gospodarka wodna, bioróżnorodność, energetyka, budownictwo, gospodarka przestrzenna.

Nadzwyczajne zagrożenia wywołane zmianami klimatycznymi z jakimi należy się liczyć na omawianym terenie to: powodzie i podtopienia, susza, huraganowe wiatry, nawalne deszcze, gradobicia, w porze zimowej gołoledź i szadź i okiść, występowanie ruchów masowych (osuwiska).

Ograniczenia zagospodarowania terenów dotyczą również terenów zagrożonych powodzią. Zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U. 2020 r. poz. 310, z późn. zm.) projekty m.in. studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów miejscowych (MPZP) wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Uzgodnienie będzie dokonywane w formie decyzji. W tej decyzji organ będzie określał wymagania lub warunki dla planowanej zabudowy i planowanego zagospodarowania terenów położonych na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Tabela 56.Analiza SWOT, obszar interwencji – adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	Słabe strony (czynniki wewnętrzne)
• duża świadomość mieszkańców na temat skutków efektu cieplarnianego, • rozwój przedsiębiorczości opartej na nowoczesnych technologiach, • dobre przygotowanie służb kontrolnych i interwencyjnych (PIOŚ, PIP, PSP).	• niewystarczająca ilość środków finansowych na wykonanie potrzebnych prac, • zbyt niski udział energii odnawialnej • różnice interesów między ochroną, środowiska a rozwojem społeczno-gospodarczym powiatu.
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• możliwość korzystania z funduszy unijnych przy realizacji szerokiej gamy przedsięwzięć, • rosnące zainteresowanie mieszkańców odnawialnymi źródłami energii.	• wzrost częstości i intensywności ekstremalnych stanów pogodowych, • wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień w okresach suszy oraz wzrost częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim.

Źródło: Opracowanie własne

6.12 EDUKACJA EKOLOGICZNA

Celem edukacji ekologicznej mieszkańców powiatu świdnickiego jest wykształcenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w tym upowszechnianie wiedzy o środowisku przyrodniczym gmin, wpajanie nawyków, zachowań proekologicznych i pogłębianie wiedzy ekologicznej. Działania prowadzone w zakresie edukacji ekologicznej muszą docierać do wszystkich grup społecznych i wiekowych, dlatego ważne jest znalezienie odpowiednich środków przekazu.

Wszystkie szkoły z gmin uczestniczą w corocznych akcjach „Sprzątanie świata" i „Czysta Gmina". Na terenach szkół prowadzona jest zbiórka makulatury, nakrętek, zużytych baterii. Na zajęciach plastycznych i technicznych uczniowie wykonują zabawki, przedmioty ozdobne z wykorzystaniem surowców wtórnych.

Tabela 57. Analiza SWOT, obszar interwencji – edukacja ekologiczna

Mocne strony (czynniki wewnętrzne)	**Słabe strony (czynniki wewnętrzne)**
• rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców, • udział społeczeństwa w aktywnych działaniach na rzecz poprawy stanu środowiska, • duże zainteresowanie ochroną środowiska przez młode pokolenie.	• niedostateczny stopień świadomości ekologicznej społeczeństwa, • niewystarczająca ilość środków finansowych na wykonanie potrzebnych prac.
Szanse (czynniki zewnętrzne)	**Zagrożenia (czynniki zewnętrzne)**
• realizacja przyjętych programów i strategii w zakresie ochrony środowiska, • możliwość uzyskania dofinansowania do projektów związanych z edukacją społeczeństwa w zakresie ochrony przyrody.	• niestabilność finansowa działań edukacyjnych, • niski poziom zrozumienia mieszkańców przepisów ochrony środowiska, • konsumpcyjny styl życia i utrwalające się nawyki, np. dzikie wysypiska, spalanie odpadów.

Źródło: Opracowanie własne

7. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Aktualny stan środowiska i przewidywane jego zmiany wymuszają konieczność zrównoważonego rozwoju poprzez realizację przedsięwzięć proekologicznych. Istotnym problemem jest dokonanie zobiektywizowanego wyboru celów oraz kierunków interwencji.

Zadania i cele w zakresie ochrony środowiska wyznaczone w Programie ochrony środowiska są spójne z zadaniami wyznaczonymi w programach ochrony środowiska na szczeblu wyższym oraz uwzględniają cele zawarte w innych strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Wskazane cele wyznaczają stan, jaki należy osiągnąć w 2024 r. i są identyfikowane na podstawie analizy obszarów problemowych występujących na terenie powiatu świdnickiego. Powinny być mierzalne, realistyczne i terminowe.

Ze względu na odległy termin oraz trudności w otrzymaniu środków finansowych na realizację wielu projektów podmioty, w tym Gminy nie sprecyzowały zadań planowanych na lata 2021– 2024.

Realizacja założeń PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU ŚWIDNICKIEGO jest związana z poprawą stanu środowiska. Zmiany wartości wskaźników i mierników charakteryzujących elementy środowiska będą stanowiły wymierny efekt realizacji założeń Programu.

Wyznaczono następujące cele i kierunki interwencji dla gmin należących do powiatu świdnickiego do osiągnięcia do roku 2024:

Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKPJ)

Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- Prowadzenie monitoringu powietrza,
- Czynne przyłącza sieci gazowej do budynków.

Cel: Zmniejszenie niskiej emisji

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie niskiej emisji z budynków mieszkalnych jednorodzinnych,
- Zmniejszenie niskiej emisji z budynków użyteczności publicznej.

Cel: Kontrola nad wprowadzanymi zanieczyszczeniami do atmosfery

Kierunek interwencji:

- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Cel: Redukcja zużytej energii

Kierunek interwencji:

- Modernizacja energochłonnej infrastruktury oświetlenia ulic.

Cel: Rozwój odnawialnych źródeł energii

Kierunek interwencji:

- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Zagrożenia Hałasem (ZH)

Cel: Zapewnienie mieszkańcom dobrego klimatu akustycznego

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego,
- Wprowadzenie monitoringu hałasu zwłaszcza na terenach zagrożonych hałasem komunikacyjnym,

Pole elektromagnetyczne (PEM)

Cel: Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko

Kierunki interwencji:

- Prowadzenie monitoringu stanu środowiska pod kątem PEM,
- Prowadzenie bazy danych o urządzeniach będących emitorem PEM.

Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki
- Modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków,

Zasoby geologiczne (ZG)

Cel: Zagospodarowanie obszarów poeksploatacyjnych

Kierunek interwencji

- Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

Gleby (GL)

Cel: Racjonalne użytkowanie gruntów

Kierunki interwencji:

- Podniesienie poziomu wiedzy rolników w zakresie ochrony i racjonalnego użytkowania gleb,
- Dostosowanie upraw do specyfikacji gleb.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- Segregacja odpadów
- Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów,

Zasoby przyrodnicze (ZP)

Cel: Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo
- Tworzenie zielonej infrastruktury

W tabeli 58 przedstawiono wyznaczone cele i kierunki interwencji dla powiatu świdnickiego.

Tabela 58 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki i zadania wynikające z oceny stanu środowiska dla powiatu świdnickiego.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZ (OKPJ)	Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Prowadzenie monitoringu powietrza Czynne przyłącza sieci gazowej do budynków	Gminy z terenu powiatu świdnickiego	stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 [µg/m3] *wartość bazowa 2019 rok*	Brak pomiarów	-	WIOS
			Gminy z terenu powiatu świdnickiego	stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5 [µg/m3] *wartość bazowa 2019 rok*	Brak pomiarów	-	WIOS
			Gminy z terenu powiatu świdnickiego	stężenie średnioroczne B(a)P *wartość bazowa 2019 rok*	Brak pomiarów	-	WIOS
	Zmniejszenie niskiej emisji	Zmniejszenie niskiej emisji z budynków mieszkalnych jednorodzinnych Zmniejszenie niskiej emisji z budynków użyteczności publicznej	Gminy z terenu powiatu świdnickiego	liczba wymienionych wysokoemisyjnych źródeł ogrzewania	9	+	Urząd Gminy/ Miasta
	Kontrola nad wprowadzanymi zanieczyszczeniami do atmosfery	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza					
	Redukcja zużytej	Modernizacja					

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
	energii	energochłonnej infrastruktury oświetlenia ulic					
	Rozwój odnawialnych źródeł energii	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Gminy z terenu powiatu świdnickiego	liczba instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych [szt.]	Gmina Mełgiew-1199 Gmina Piaski-1796 Gmina Świdnik- 435 Gmina Trawniki-244	+	Urząd Gminy/ Miasta
ZAGROŻENIA HAŁASEM (ZH)	Zapewnienie mieszkańcom dobrego klimatu akustycznego	Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego Wprowadzenie monitoringu hałasu na terenach zagrożonych hałasem komunikacyjnym	Gmina Mełgiew	długość wyremontowanych nawierzchni dróg [km]	7 odcinków/rok 6149 m	+	Urząd Gminy/ Miasta
			Gmina Piaski		116 km	+	
			Gmina Rybczewice		4 odcinki/rok	+	
			Gmina Świdnik		19 odcinków	+	
			Gminy z terenu powiatu świdnickiego	długość wybudowanych ekranów akustycznych [km]	Brak danych	+	Urząd Gminy/ Miasta

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)	Minimalizacja oddziaływania PEM na zdrowie człowieka i środowisko	Prowadzenie monitoringu stanu środowiska pod kątem PEM Prowadzenie bazy danych o urządzeniach będących emitorem PEM.	Gminy należące do powiatu świdnickiego	liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego [szt.] *wartość bazowa 2019 rok*	0	-	WIOŚ
GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA (GWS)	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	Gmina Mełgiew	długość sieci wodociągowej [km]	146,4	+	GUS
			Gmina Piaski		172,4	+	
			Gmina Rybczewice		84,7	+	
			Gmina Świdnik		97,9	+	
			Gmina Trawniki		117,3	+	

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA (GWS)	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych	Modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków	Gmina Mełgiew	długość sieci kanalizacji ogólnospławnej [km]	2,8	+	GUS
			Gmina Piaski		13,5	+	
			Gmina Rybczewice		0	+	
			Gmina Świdnik		83,0	+	
			Gmina Trawniki		52,1	+	GUS
			Gmina Mełgiew	długość sieci kanalizacji deszczowej [km]	Brak danych	+	GUS
			Gmina Piaski		Brak danych	+	
			Gmina Rybczewice		Brak danych	+	
					Brak danych	+	

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
	i podziemnych		Gmina Świdnik				
			Gmina Trawniki		Brak danych	+	
			Gmina Mełgiew	liczba oczyszczalni ścieków [szt.]	0	+	GUS
			Gmina Piaski		1	+	
			Gmina Rybczewice		0	+	
			Gmina Świdnik		1	+	
			Gmina Trawniki		1	+	
		Zapewnienie dostępu do czystej wody dla	Gmina Mełgiew	liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	270	+	Urząd Gminy/ Miasta
			Gmina Piaski		419	+	

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA (GWS)		społeczeństwa i gospodarki	Gmina Rybczewice		110	+	
			Gmina Świdnik		84	+	
			Gmina Trawniki		191	+	
ZASOBY GEOLOGICZNE (ZG)	Zagospodarowanie obszarów poeksploatacyjnych	Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Gminy z terenu powiatu świdnickiego	powierzchnia terenów poeksploatacyjnych poddanych rekultywacji [ha]	27,55	+	Urząd Gminy/ Miasta
GLEBY (GL)	Racjonalne użytkowanie gruntów	Podniesienie poziomu wiedzy rolników w zakresie ochrony i racjonalnego użytkowania gleb Dostosowanie upraw do specyfiki gleb	Gminy z terenu powiatu świdnickiego	powierzchnia gleb zanieczyszczonych i zdegradowanych wymagających oczyszczenia lub rekultywacji [ha]	Brak danych	-	Urząd Gminy/ Miasta
GOSPODARKA	Racjonalna gospodarka	Segregacja odpadów		masa odebranych niesegregowanych	1928,9	-	Urząd Gminy/

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW (GO)	odpadami		Gmina Mełgiew	odpadów komunalnych [Mg]			Miasta (sprawozdanie)
			Gmina Piaski		0		
			Gmina Rybczewice		218,53	-	
			Gmina Świdnik		9 057,85	-	
			Gmina Trawniki		1080,14	-	
			Gmina Mełgiew	udział odpadów zebranych selektywnie [%] *dane za 2019 rok*	19,8	+	
			Gmina Piaski		34,6	+	
			Gmina Rybczewice		29,7	+	
			Gmina Świdnik		26,9	+	

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
			Gmina Trawniki		27,2	+	
		Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów	Gmina Mełgiew	liczba PSZOK [szt.]	1	+	Urząd Gminy/ Miasta (sprawozdanie)
			Gmina Piaski		1	+	
			Gmina Rybczewice		1	+	
			Gmina Świdnik		**2**	+	
			Gmina Trawniki		1	+	
ZASOBY PRZYRODNICZE (ZP)	Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	Ochrona ochrony przyrody i innych obszarów	Powiat świdnicki	udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%], *dane za rok 2019*	15,1	+	GUS
						+	
						+	
						+	
						+	

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Gmina	wskaźniki			Źródło danych
				Nazwa	Wartość bazowa (2020 r.)	Wartość docelowa (2024 r.) oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji POŚ do 2024 r.	
		cennych przyrodniczo					
		Tworzenie zielonej infrastruktury	Gmina Małgiew	powierzchnia terenów zieleni miejskiej [ha], *dane za rok 219*	0,10	+	GUS
			Gmina Piaski		9,77	+	
			Gmina Rybczewice		19,20	+	
			Gmina Świdnik		166,08	+	
			Gmina Trawniki		0,68	+	
			Na terenie powiatu świdnickiego brak gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia	powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia [ha],	ND	ND	GUS

Źródło: Dane jednostek samorządu, GUS, WIOŚ

Osiągnięcie zakładanych celów możliwe będzie dzięki realizacji przedsięwzięć zaplanowanych przez powiat świdnicki oraz inne jednostki realizujące działania na jej terenie. W Programie zostały uwzględnione:

- zadania własne powiatu i gmin, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w ich dyspozycji,
- zadania koordynowane pozostałe zadania, związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków powiatu świdnickiego, środków Budżetu Gmin oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego.

Krajowe źródła finansowania:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w Warszawie stanowi największą w Polsce instytucję finansującą inwestycje proekologiczne. Priorytetem objęte są zadania realizowane z udziałem bezzwrotnych środków Unii Europejskiej i innych bezzwrotnych środków zagranicznych, których realizacja służyły osiągnięciu przez Polskę efektów ekologicznych określonych w Traktacie Akcesyjnym. Ze środków NFOŚiGW dofinansowywane są zadania z zakresu:

– ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi,
– racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
– ochrona atmosfery,
– ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów.

W NFOŚiGW dostępne są trzy formy dofinansowania inwestycji proekologicznych:

– finansowanie pożyczkowe (pożyczki, kredyty udzielane przez banki ze środków NFOŚiGW, konsorcja, linie kredytowe NFOŚiGW obsługiwane przez banki),

– finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia, rozłożenia na raty),

– finansowanie kapitałowe (obejmowanie udziałów lub akcji, zakładanie lub dekapitalizowanie istniejących spółek w celu realizacji inwestycji gwarantujących osiągnięcie efektu ekologicznego.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Lublinie jest publiczną instytucją finansową, realizującą politykę ekologiczną województwa lubelskiego. Realizując swoją misję, Fundusz koncentruje się na wspieraniu działań proekologicznych podejmowanych przez administrację publiczną, przedsiębiorców, instytucje i organizacje pozarządowe oraz zarządzaniu środkami europejskimi ukierunkowanymi na

ochronę środowiska i gospodarkę wodną. Działalność finansowa skupia się głównie na wspieraniu przedsięwzięć w zakresie:

– ochrony i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi,

– gospodarki odpadami i ochronie powierzchni ziemi,

– ochrony atmosfery,

– ochronie różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemu,

– edukacji ekologicznej,

– zapobiegania poważnym awariom,

– zarządzania środowiskowego w regionie,

– profilaktyki zdrowotnej.

Zagraniczne źródła finansowania:

W 2020 r. skończyła się perspektywa unijna 2014-2020. W latach 2014-2020 Polsce przyznano 82,5 mld euro w ramach polityki spójności Unii Europejskiej.

Opracowane przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju założenia Umowy Partnerstwa określają strategię wykorzystania środków polityki spójności, a także obszary, które będą wspierane. Założenia Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 są elementem prac nad Umową Partnerstwa na lata 2021-2027 (UP) która wynika z art. 7 projektu rozporządzenia ogólnego. Zgodnie z jego treścią państwa członkowskie UE przygotowują dokument, w którym określą warunki efektywnego i skutecznego korzystania z funduszy na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2027 r. Polska, podobnie jak w perspektywie 2014-2020, przygotowuje Umowę Partnerstwa w celu określenia strategii wykorzystania środków polityki spójności i koordynacji w zakresie określenia obszaru wsparcia. Biorąc pod uwagę kierunek wskazany przez KE i Radę UE nowa perspektywa finansowa będzie skoncentrowana na następujących celach:

Cel 1 – Bardziej inteligentna Europa (Smarter Europe)

Oś I Badania naukowe i innowacje

Oś II Transformacja gospodarcza i cyfrowa

Cel 2 – Bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa (a Greener, carbon free Europe)

Oś III Ochrona zasobów środowiska i klimatu

Oś IV Efektywne wykorzystanie energii

Cel 3 – Lepiej połączona Europa (a more Connected Europe)

Oś V Zrównoważony system transportu

Cel 4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym (a more Social Europe)

Oś VI Rozwój infrastruktury społecznej i zdrowotnej

Oś VII Zwiększenie spójności społecznej

Oś VIII Zaspokajanie potrzeb rynku pracy

Oś IX Lepsza edukacja

Cel 5 – Europa bliżej obywateli (a Europe closer to citizens) – zintegrowany i zrównoważony rozwój wszystkich typów terytoriów

Oś X Rozwój zrównoważony terytorialnie

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowy harmonogram realizacji działań na terenie powiatu świdnickiego do roku 2024 z poszczególnych obszarów, tj.

- Klimat i Powietrze;
- Gleby;
- Gospodarowanie Wodami i Gospodarka Wodno – Ściekowa;
- Gospodarka Odpadami;
- Klimat Akustyczny;
- Edukacja Ekologiczna;
- Zasoby Przyrodnicze;
- Zagrożenia Poważnymi Awariami.

Tabela 59 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem do roku 2024 w obszarze **„KLIMAT I POWIETRZE”**[8]

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Termomodernizacja budynku oczyszczalni ścieków w miejscowości Trawniki-Kolonia - blok 1	Ekotraw Sp. z o. o		110 000,00 zł			110 000,00 zł	Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Budowa instalacji fotowoltaicznej do zasilania ujęcia wody w miejscowości Trawniki	Ekotraw Sp. z o. o			70 000,00 zł		70 000,00zł	Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Instalacja kolektorów słonecznych w ramach zadania Wsparcie dla klimatu w Gminie Trawniki I	Gmina Trawniki	814320,00 zł				823914,00 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Instalacja ogniw fotowoltaicznych słonecznych w ramach zadania Wsparcie dla klimatu w Gminie Trawniki I	Gmina Trawniki	2069599,79 zł				2084544,29 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Instalacja kotów na biomasę słonecznych w ramach zadania Wsparcie dla klimatu w Gminie Trawniki I	Gmina Trawniki	727326,00 zł				733353,00 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Instalacja kolektorów słonecznych w ramach zadania Wsparcie dla klimatu w Gminie Trawniki III	Gmina Trawniki	676296,00 zł				684352,50 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Instalacja ogniw fotowoltaicznych słonecznych w ramach zadania Wsparcie dla klimatu w Gminie Trawniki III	Gmina Trawniki	2113327,35 zł				2131469,85 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Instalacja kotów na biomasę słonecznych w ramach zadania Wsparcie dla klimatu w Gminie Trawniki III	Gmina Trawniki	555174,00 zł				558924,00 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Termomodernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Trawnikach	Gmina Trawniki	793837,89 zł				808837,89 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Trawnikach	Gmina Trawniki	2269740,84 zł				2288740,84 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Trawniki	Gmina Trawniki	1571699,62 zł				1571699,62 zł	Budżet Gminy Środki Unijne

[8] *Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców*

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Wykonanie ogrodzenia działki ZWiK oraz modernizacja istniejących budynków przy ul. Kusocińskiego 86	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	190 000,00 zł				190 000,00 zł	
Termomodernizacja obiektów mieszkalnych	Mieszkańcy przy wparciu Gminy /Urząd Gminy		500 000,00 zł	500 000,00 zł		1 000 000,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne NFOŚIGW, WFOŚIGW
Montaż oświetlenia ulic z wykorzystaniem nośników OZE (na obszarach wiejskich)	Gmina Mełgiew				250 000,00 zł	250 000,00 zł	Budżet Gminy,
Rozbiórka klatki schodowej i budowa nowej klatki schodowej w remizo-świetlicy w m. Janówek	Gmina Mełgiew	200.791,50 zł netto				200.791,50 zł netto	Budżet Gminy,
Realizacja projektu „OZE w Gminie Mełgiew I" i OZE w Gminie Mełgiew II": montaż instalacji fotowoltaicznych, kolektorów solarnych, pomp ciepła i kotłów na biomasę w gospodarstwach domowych	Gmina Mełgiew	10 948 000,00 zł				10 948 000,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne
Realizacja projektu „Oświetlenie niskoemisyjne w gminie Mełgiew": montaż 788 opraw niskoemisyjnego oświetlenia zewnętrznego (budowa i modernizacja)	Gmina Mełgiew	1 678 810,00 zł	1 757 530,00 zł			3 436 340,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne
Termomodernizacja budynku w m. Janówek na potrzeby Centrum Społeczności Lokalnej": termomodernizacja budynku użyteczności publicznej (świetlicy wiejskiej)	Gmina Mełgiew		773 423,00 zł			773 423,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne
Przebudowa i termomodernizacja remizo-świetlicy w m. Janówek	Gmina Mełgiew	582.069,05 zł netto				582.069,05 zł netto	
Oświetlenie niskoemisyjne w Gminie Mełgiew	Gmina Piaski	1.263.686,20 zł netto				1.263.686,20 zł netto	Budżet Gminy, Środki Unijne
Odnawialne źródła energii w Gminie Piaski - Montaż instalacji fotowoltaicznych i pomp ciepła	Gmina Piaski	7 647 619,00 zł				7 647 619,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne
Termomodernizacje budynku Urzędu Miejskiego w Piaskach - Wymiana okien, drzwi, ocieplenie, wyk. Elewacji, wymiana dachu, grzejników, kotła c.o., oświetlenia	Gmina Piaski	1 099 922,00 zł				1 099 922,00 zł	Budżet Gminy Środki Unijne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Czysta energia w Gminie Piaski- montaż instalacji solarnych fotowoltaicznych i kotłów na biomasę	Gmina Piaski	10 473 681,00 zł				10 473 681,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne
Budowa budynku pasywnego stanowiącego zaplecze sportowe	Gmina Rybczewice				3 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł	Budżet Państwa, Środki Własne Gminy Środki Unijne
Budowa budynku pasywnego do obsługi basenów geotermalnych	Gmina Rybczewice				3 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł	Budżet Państwa, Środki Własne Gmin Środki Unijne
Montaż odnawialnych źródeł w budynkach prywatnych i w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Rybczewice			5 000 000 zł	5 000 000 zł	10 000 000 zł	Budżet Państwa, Środki Własne Gminy Środki Unijne
Modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Rybczewice	Gmina Rybczewice	100 000 zł	870 622,96 zł		250 000,00 zł	970 622,96 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne
OZE w gminie Rybczewice	Gmina Rybczewice	1 634 162,99 zł				1 634 162,99 zł	Środki Własne, Środki Unijne
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej- remizy strażackie, obiekty sportowe, szkolne	Gmina Rybczewice		1 500 000 zł		1 500 000 zł	3 000 000 zł	Środki Własne, Środki Unijne
Modernizacja zabytkowego dwory w miejscowości Stryjno Kolonia	Gmina Rybczewice			5 000 000 zł	5 000 000 zł	10 000 000 zł	Fundusze Norweskie, Fundusze Szwajcarskie, Budżet Państwa, Środki Własne Gminy Środki Unijne
Rozbudowa istniejącego budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego im. Henryka Sienkiewicza w Świdniku wraz z zagospodarowaniem terenu.	Powiat Świdnicki					4 140 000,00 zł	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Modernizacja oświetlenia na energooszczędne	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku			50 000,00 zł		50 000,00 zł	Brak informacji
Modernizacja centralnego ogrzewania	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku			150 000,00 zł		150 000,00 zł	Brak informacji
Wymiana bram garażowych w budynkach KP PSP w Świdniku	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku			350 000,00 zł		350 000,00 zł	Brak informacji
Modernizacja sieci ciepła technologicznego[9]	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S. A		1 000 000,00 zł	2 000 000,00 zł	4 000 000,00 zł	7 000 000,00 zł	Środki własne

[9] *Realizacja zadania i zaangażowanie środków finansowych uzależnione będą od aktualnej sytuacji finansowej Spółki w poszczególnych latach*

Tabela 60 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem do roku 2024 w obszarze **„GLEBY”**[10]

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Ochrona gleb poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Piaski	zadanie ciągłe				b.d.	Budżet Gminy
Likwidowanie dzikich wysypisk śmieci	Gmina Piaski	zadanie ciągłe				b.d.	Budżet Gminy
Modernizacja oświetlenia wewnętrznego[11]	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S.A.	1 494 000,00 zł	950 000,00 zł	300 000,00 zł	300 000,00 zł	3 044 000,000 zł	Środki własne
Termomodernizacja budynków[12]	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S. A			4 700 000,00 zł	4 000 000,00 zł	8 700 000,00 zł	Środki własne, analiza dofinansowania ze źródeł zewnętrznych

Tabela 61 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem do roku 2024 w obszarze „**GOSPODAROWANIE WODAMI I GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA”**[13]

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Zakup szalunków wykopowych dla brygad wod.-kan.	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	24 000,00 zł				24 000,00 zł	Środki własne
Zakup oprogramowania do obsługi modelu hydraulicznego sieci wodociągowej	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	60 000,00 zł				60 000,00 zł	Środki własne
Wykonanie modelu hydraulicznego sieci wodociągowej	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	50 000,00 zł				50 000,00 zł	Środki własne

[10] Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców
[11] Realizacja zadania i zaangażowanie środków finansowych uzależnione będą od aktualnej sytuacji finansowej Spółki w poszczególnych latach
[12] Realizacja zadania i zaangażowanie środków finansowych uzależnione będą od aktualnej sytuacji finansowej Spółki w poszczególnych latach
[13] Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Wykonanie zestawu do podnoszenia ciśnienia na sieci wodociągowej przy ul. Kolejowej	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	65 000,00 zł				65 000,00 zł	Środki własne
Wykonanie koncepcji zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków dla obszaru pomiędzy Aleją Lotników Polskich a ul. Drewnianą	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	60 000,00 zł				60 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja magistrali wodociągowej wraz z komorami zasuw i robotami dodatkowymi	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	2 000 000,00 zł				2 000 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja obiektu studni głębinowej nr 8 wraz z terenem przyległym	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	120 000,00 zł				120 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja transformatorów 15/0,4kV 400kVA – ujęcie wody (2szt.)	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	100 000,00 zł	100 000,00 zł			200 000,00 zł	Środki własne
Budowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na zapotrzebowanie Gminy Miejskiej Świdnik	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	417 50,00 zł	520 000,00 zł	650 000,00 zł	700 000,00 zł	2 287 500, ,00 zł	Środki własne
Budowa sieci wodociągowych na zapotrzebowanie mieszkańców.	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	358 250,00 zł	300 000,00 zł	280 000,00 zł	280 000,00 zł	1 218 250,00 zł	Środki własne
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na zapotrzebowanie mieszkańców	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	122 000,00 zł	220 000,00 zł	230 000,00 zł	230 000,00 zł	802 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja istniejących sieci i przyłączy wodno-kanalizacyjnych	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	419 500,00 zł	450 000,00 zł	450 000,00 zł	450 000,00 zł	1 769 500,00 zł	Środki własne
Modernizacja szaf sterowniczych głównych zestawów hydroforowych ujęcie wody 2 szt.	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	45 000,00 zł				45 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja, przebudowa i rozbudowa lokalnej przepompowni ścieków oraz budynku przy ul. Krępieckiej 18 w Świdniku	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	195 000,00 zł	2 600 000,00 zł	2 450 000,00 zł		5 590 000,00 zł	Środki własne Środki unijne
Wykonanie nowego ujęcia wody w rejonach ul. Żwirki i Wigury oraz ul. Lotniczej	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	100 000,00 zł	200 000,00 zł	200 000,00 zł		500 000,00 zł	Środki własne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Zakup samochodu brygadowego – wywrotka dla grupy kanalizacji sanitarnej	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	118 000,00 zł				118 000,00 zł	Środki własne
Zakup samochodu asenizacyjnego	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	320 000,00 zł				320 000,00 zł	Środki własne
Zakup sprzętu i narzędzi dla brygad wod-kan	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku	20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł	80 000,00 zł	Środki własne
Zakup samochodu dla brygady wod-kan	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku		140 000,00 zł		140 000,00 zł	280 000,00 zł	
Rozbudowa systemu inteligentnego monitoringu sieci wodociągowej w oparciu o wdrożony model hydrauliczny	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku		70 000,00 zł	70 000,00 zł	70 000,00 zł	210 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja układu kompensacji mocy biernej sieci elektroenergetycznej ZWiK	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku			80 000,00 zł		80 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja głównej rozdzielni niskiego napięcia przy ul. Krępieckiej	Przedsiębiorstwo Komunalne Pegimek Sp. z o. o. w Świdniku				150 000,00 zł	150 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja i bieżące utrzymanie sieci wodociągowej, w tym m.in. wymiana wodomierzy, zasuw, hydrantów, instalacja przepływomierzy strefowych, monitoring ujęć wody	Ekotraw Sp.z o.o.	200 000,00 zł	200 000,00 zł	200 000,00 zł	200 000,00 zł	800 000,00 zł	Środki własne spółki
Rozbudowa sieci wodociągowej (w zależności od potrzeb zasilenia terenów mieszkaniowych), w tym rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dorohucza	Ekotraw Sp.z o.o.	519 397,00 zł		100 000,00 zł	100 000,00 zł	719 397,00 zł	PROW 2014-2020 Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Modernizacja i bieżące utrzymanie sieci kanalizacyjnej, w tym m.in. wymiana zaworów podciśnieniowych i przepompowni	Ekotraw Sp.z o.o.	50 000,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł	200 000,00 zł	Środki własne spółki

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej (w zależności od potrzeb zasilenia terenów mieszkaniowych), w tym podłączenie budynku wielorodzinnego w miejscowości Trawniki-Kolonia	Ekotraw Sp.z o.o.	178 859,00 zł	150 000,00 zł	150 000,00 zł	150 000,00 zł		Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nieobjętych siecią kanalizacyjną (w 2021 r.-75 sztuk) (w kolejnych latach w zależności od możliwości i potrzeb)	Ekotraw Sp.z o.o.	989 700,00 zł	532 916,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł	1 622 616,00 zł zł	Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Trawniki-Kolonia	Ekotraw Sp.z o.o.			300 000,00 zł		300 000,00 zł	Środki Własne Spółki Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Rozbudowa sieci wodociągowej - podłączenie dwóch systemów wodociągowych celem wyrównania ciśnienia	Ekotraw Sp. z o. o			250 000,00 zł	250 000,00 zł	500 000,00 zł	Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Likwidacja nieczynnych ujęć wody w miejscowościach Dorohucza oraz Pełczyn	Ekotraw Sp. z o. o	22 000,00 zł				22 000,00 zł	Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Budowa sieci kanalizacyjnych wraz z kontenerowymi oczyszczalniami ścieków w centrach miejscowości, w których na nieruchomościach brak jest miejsca na posadowienie przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych	Ekotraw Sp. z o. o			5 000 000,00 zł	5 000 000,00 zł	10 0000 000,00 zł	Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Modernizacja ujęć wody w Struży Kolonii i w Trawnikach pod kątem utworzenia zapasu wydajności ujęć w związku ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na wodę oraz zapewnieniem ciśnienia w hydrantach w tym m.in. zakup i instalacja urządzeń, pomp, agregatów	Ekotraw Sp. z o. o	100 000,00 zł		100 000,00 zł		200 000,00 zł	Środki Własne Spółki
Rozbudowa ujęć wody w Struży Kolonii i w Trawnikach w tym m.in. termomodernizacja budynków, budowa dodatkowych studni	Ekotraw Sp. z o. o	30 000,00	30 000,00	200 000,00	200 000,00	460 000,00	Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Instalacja do wytwarzania granulatu z osadu ściekowego przy oczyszczalni ścieków w Trawnikach-Kolonii	Ekotraw Sp. z o. o		200 000,00 zł	200 000,00 zł		400 000,00 zł	Budżet Gminy Środki Krajowe Środki Unijne
Rozwój gospodarki wodno-ściekowej w gminie Trawniki poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni ścieków.	Gmina Trawniki	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni ścieków 1168559,25 zł	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków 532915,65z zł			1735504,40 zł	Budżet Gminy Środki Unijne
Modernizacja komunalnej infrastruktury ciepłowniczej oraz wodno-kanalizacyjnej	Urząd Gminy Mełgiew Zakład Usług Komunalnych			5 000 000,00 zł		5 000 000,00 zł	Środki Własne, Środki Unijne NFOŚIGW, WFOŚIGW,

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Budowa wodociągu w miejscowości Dominów, gm. Mełgiew - etap IV i V oraz przydomowych oczyszczalni ścieków": budowa sieci wodociągowej oraz indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków na potrzeby gospodarstw domowych oraz przydomowej oczyszczalni ścieków dla budynku szkoły w miejscowości Dominów.	Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z	3 893 746,00 zł				3 893 746,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury w zakresie sieci wodociągowej na terenie Gminy Mełgiew": modernizacja sieci wodociągowej w m. Franciszków, budowa sieci wodociągowej w m. Trzeszkowice, budowa ujęć wodnych w m. Nowy Krępiec i Podzamcze	Gmina Mełgiew	2 513 349,00 zł				2 513 349,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury w zakresie sieci wodociągowej na terenie Gminy Mełgiew	Gmina Mełgiew	1.942.136,06 zł netto				1.942.136,06 zł netto	Budżet Gminy, Środki Unijne
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Piaski, ZUK	8 000 000,00 zł				8 000 000,00 zł	Mieszkańcy, Budżet Gminy, Środki Unijne, Budżet Państwa
Rozbudowa sieci kanalizacji	Gmina Piaski, ZUK, mieszkańcy	1 000 000,00 zł				1 000 000,00 zł	Budżet Gminy, Środki Unijne, Budżet Państwa
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Wola Piasecka i Kozice - Dolne Kolonia	Gmina Piaski, ZUK, mieszkańcy	1.300 000,00 zł				1.300 000,00 zł	Budżet Gminy, Mieszkańcy, Środki Unijne Budżet Państwa
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Bystrzejowice Trzecie	Gmina Piaski, ZUK, mieszkańcy	250 000,00 zł				250 000,00 zł	Budżet Gminy, Mieszkańcy, Środki Unijne, Budżet Państwa

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Wierzchowiska Drugie	Gmina Piaski, ZUK, mieszkańcy	242 556,00 zł				242 556,00 zł	Budżet Gminy, Mieszkańcy, Środki Unijne, Budżet Państwa
Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Jadwisin – Bystrzejowice Trzecie	Gmina Piaski, ZUK, mieszkańcy	100.000,00 zł				100.000,00 zł	Budżet Gminy, Mieszkańcy, Środki Unijne, Budżet Państwa
Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Stefanówska	Gmina Piaski, ZUK, mieszkańcy	1 500.000,00 zł				1 500.000,00 zł	Budżet Gminy, Mieszkańcy, Środki Unijne, Budżet Państwa
Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Piaski	Gmina Piaski, ZUK, mieszkańcy	650.000,00 zł				650.000,00 zł	Budżet Gminy, Mieszkańcy, Środki Unijne, Budżet Państwa
Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Janówek	Gmina Piaski, ZUK, mieszkańcy	2.500.000,00 zł				2.500.000,00 zł	Budżet Gminy, Mieszkańcy, Środki Unijne, Budżet Państwa
Budowa zbiorników służących do gromadzenia i wykorzystania wód opadowych	Gmina Piaski, mieszkańcy	Brak informacji				Brak informacji	Budżet Gminy, Mieszkańcy, Środki Norweskie
Wykonanie instalacji do odprowadzania wód opadowych wraz z dokonaniem nasadzeń przy świetlicach wiejskich w m. Siedliszczki, Janówek, Wierzchowiska Pierwsze oraz przy Szkole Podstawowej w Piaskach	Gmina Piaski	Brak informacji				Brak informacji	Budżet Gminy, Środki Norweskie
Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego stref ochrony ujęć wód podziemnych	Gmina Piaski	zadanie ciągłe				Brak informacji	Budżet Gminy,

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Kontrola podmiotów gospodarczych posiadających pozwolenia wodno-prawne pod kątem przestrzegania zapisów	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie WIOŚ Lublin	zadanie ciągłe				Brak informacji	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Budowa i konserwacja wałów przeciwpowodziowych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie WIOŚ Lublin	zadanie ciągłe				Brak informacji	Budżet Gminy, Budżet Państwa
Budowa basenów geotermalnych	Gmina Rybczewice			20 000 000,00 zł	20 000 000,00 zł	40 000 000,00 zł	Środki unijne, fundusze norweskie, fundusze szwajcarskie, budżet państwa, środki własne gminy
Umocnienie dna wąwozu oraz odprowadzenie wód opadowych z wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 105799L w m. Izdebno gmina Rybczewice od km 0+045 do km 0+350	Gmina Rybczewice	350 000,00 zł				350 000,00 zł	Środki własne, dotacja celowa z budżetu państwa
Umocnienie dna wąwozu oraz odprowadzenie wód opadowych z wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 105765L w miejscowości Pilaszkowice Pierwsze gmina Rybczewice od km 0+000 do km 0+233	Gmina Rybczewice	300 000,00 zł				300 000,00 zł	Środki własne, dotacja celowa z budżetu państwa

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Rozbudowa gospodarki wodnej-wodociąg Rybczewice-Karczew	Gmina Rybczewice				16 000 000,00 zł	16 000 000,00 zł	Środki unijne, fundusze norweskie, fundusze szwajcarskie, środki własne gminy, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
Przebudowa wodociągu Pilaszkowice-Bazar	Gmina Rybczewice				7 000 000,00 zł	7 000 000,00 zł	Środki unijne, fundusze norweskie, fundusze szwajcarskie, środki własne gminy, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
Przebudowa wodociągu Zygmuntów	Gmina Rybczewice				2 000 000,00 zł	2 000 000,00 zł	Środki unijne, fundusze norweskie, fundusze szwajcarskie, środki własne gminy, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
Modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Piaski	Zakład Usług Komunalnych w Piaskach Sp. z o. o		6 348 000,00 zł			6 348 000,00 zł	Środki Własne, Środki Unijne

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Modernizacja oczyszczalni chemicznej[14]	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S.A.	500 000,00 zł	1 500 000,00 zł			2 000 000,00 zł	Środki własne
Modernizacja sieci wodociągowej[15]	Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego "PZL-Świdnik" S. A	2 400 000,00 zł	2 400 000,00 zł	410 000,00 zł		5 210 000,00 zł	Środki własne

Tabela 62 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem do roku 2024 w obszarze **„GOSPODARKA ODPADAMI”[16]**

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Udział Gminy w funkcjonowaniu ZZO	Gmina Piaski	zadanie ciągłe				Brak informacji	Budżet Gminy
Usuwanie azbestu	Gmina Piaski Powiat Województwo Lubelskie NFOŚiGW	zadanie ciągłe				Brak informacji	Środki Własne Środki Zewnętrzne
Utworzenie zakładu gospodarki odpadami z sortownią mechaniczną	Gmina Piaski, ZUK	5 000 000,00 zł				5 000 000,00 zł	Budżet Gminy, Środki UE, Budżet Państwa
Zakup samochodu do odbioru odpadów i nieczystości stałych	Gmina Piaski, ZUK	500 000,00 zł				500 000,00 zł	Budżet Gminy, Środki UE, Budżet Państwa
Stworzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów	Gmina Piaski, ZUK	200 000,00 zł				200 000,00 zł	Budżet Gminy, Środki UE, Budżet Państwa
Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	Gmina Rybczewice			2 000 000,00 zł		2 000 000,00 zł	Środki Unijne, Budżet Państwa, Środki Własne Gminy

Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców

[14] Realizacja zadania i zaangażowanie środków finansowych uzależnione będą od aktualnej sytuacji finansowej Spółki w poszczególnych latach
[15] Realizacja zadania i zaangażowanie środków finansowych uzależnione będą od aktualnej sytuacji finansowej Spółki w poszczególnych latach
[16] Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców

Tabela 63 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem do roku 2024 w obszarze **„KLIMAT AKUSTYCZNY”**[17]

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Budowa chodnika przy ul. Żwirki i Wigury w m. Franciszków	Gmina Mełgiew	178.861,79 zł netto				178.861,79 zł netto	Brak informacji
Remont drogi gminnej nr 105533L w m. Minkowice	Gmina Mełgiew	207.317,07 zł netto				207.317,07 zł netto	Brak informacji
Przebudowa drogi gminnej ulicy Wyspiańskiego oraz drogi wewnętrznej w m. Krępiec	Gmina Mełgiew	1.387.053,29 zł netto				1.387.053,29 zł netto	Brak informacji
Remont drogi gminnej nr 105508L w m. Janówek	Gmina Mełgiew	743.489,84 zł netto				743.489,84 zł netto	Brak informacji
Przebudowa drogi gminnej 105533L w m. Minkowice	Gmina Mełgiew	398.950,06 zł netto				398.950,06 zł netto	Brak informacji
Budowa drogi gminnej nr 105531L ulica Skośna w m. Nowy Krępiec	Gmina Mełgiew	2.845.528,46 zł netto				2.845.528,46 zł netto	Brak informacji
Przebudowa drogi gminnej 105816 L – ul. Armii Krajowej w Piaskach	Gmina Piaski			7 000 000,00 zł		7 000 000,00 zł	Budżet Gminy, Budżet Państwa, Środki UE
Droga gminna nr 105829 L w Piaskach, ul. Pogorzały Staw - remont drogi	Gmina Piaski	79 600,00 zł				79 600,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105697 L w miejscowości Gardzienice Drugie (Borek) - remont drogi	Gmina Piaski	142 000,00 zł				142 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 123025 L w miejscowości Wierzchowiska Drugie - remont drogi	Gmina Piaski	94 000,00 zł				94 000,00 zł	Budżet Gminy

[17] *Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców*

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Droga gminna nr 105694 L w miejscowości Borkowszczyzna (Majdanek Kozicki Koci) - remont drogi	Gmina Piaski	175 000,00 zł				175 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105687 L w miejscowości Kozice Dolne Kolonia - remont drogi	Gmina Piaski	178 000,00 zł				178 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105699 L w miejscowości Siedliszczki - remont drogi	Gmina Piaski	176 000,00 zł				176 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105692 L w miejscowości Majdan Kozic Dolnych – Majdan Kawęczyński - remont drogi	Gmina Piaski	260 000,00 zł				260 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 10689 L w miejscowości Kozice Górne (Firek) - remont drogi	Gmina Piaski		80 000,00 zł			80 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105713 L w miejscowości Jadwisin - remont drogi	Gmina Piaski		350 000,00 zł			350 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105683 L w miejscowości Kawęczyn - remont drogi	Gmina Piaski		200 000,00 zł			200 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna (działka nr 321/2, 361) w miejscowości Janówek	Gmina Piaski		500 000,00 zł			500 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105680 L w miejscowości Bystrzejowice Drugie - remont drogi	Gmina Piaski		290 000,00 zł			290 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105703 L w miejscowości Brzezice - remont drogi	Gmina Piaski		600 000,00 zł			600 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105679 L w miejscowości Bystrzejowice Pierwsze - remont drogi	Gmina Piaski			500 000,00 zł		500 000,00 zł	Budżet Gminy

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Droga gminna nr 105700 L w miejscowości Siedliszczki - remont drogi	Gmina Piaski			200 000,00 zł		200 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105692 L w miejscowości Majdan Kawęczyński - remont drogi	Gmina Piaski			130 000,00 zł		130 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105815 L w miejscowości Kębłów - remont drogi	Gmina Piaski			1 198 000,00 zł		1 198 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105710 L w miejscowości Piaski Górne - remont drogi	Gmina Piaski			270 000,00 zł		270 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105023 L w miejscowości Kozice Dolne Kolonia - remont drogi	Gmina Piaski			250 000,00 zł		250 000,00 zł	Budżet Gminy
Remont drogi – ul. Polna w Piaskach	Gmina Piaski				200 000,00 zł	200 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 123024 L w miejscowości Nowiny - remont drogi	Gmina Piaski				250 000,00 zł	250 000,00 zł	Budżet Gminy
Droga gminna nr 105695 L w miejscowości Stefanówka - remont drogi	Gmina Piaski				300 000,00 zł	300 000,00 zł	Budżet Gminy
Przebudowa i remont dróg gminnych	Gmina Rybczewice		5 000 000 zł	5 000 000 zł	10 000 000 zł	20 000 000 zł	Środki unijne, dotacja celowa z budżetu państwa, środki własne gminy
Przebudowa drogi gminnej nr 105761L w miejscowościach Częstoborowice i Rybczewice Drugie	Gmina Rybczewice	323 239,57 zł				323 239,57 zł	Budżet Gminy Funduszu Dróg Samorządowych
Przebudowa drogi gminnej nr 105765L w miejscowości Pilaszkowice Pierwsze	Gmina Rybczewice	677 115,00 zł				677 115,00 zł	Budżet Gminy Funduszu Dróg Samorządowych

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Przebudowa drogi gminnej Nr 105760L w miejscowości Rybczewice Pierwsze	Gmina Rybczewice	512 574,84 zł				512 574,84 zł	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Rybczewice wraz z zagospodarowaniem zbiornika wodnego i punktami widokowymi	Gmina Rybczewice				7 000 000,00 zł	7 000 000,00 zł	Środki unijne, fundusze norweskie, fundusze szwajcarskie, budżet państwa, środki własne gminy
Budowa sieci ulic na osiedlu Olimpijczyków w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą (ul. Skolimowskiej, ul. Malinowskiego, ul. Rutkiewicz) - Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Świdnik	Gmina Świdnik	65 000,00 zł	1 000 000,00 zł	2 600 000,00 zł	0	3 665 000 ,00 zł	Budżet Gminy,
Budowa ul. Bażantowej w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Świdnik	39 000,00 zł	0	0	0	39 000,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Bronisława Czecha na odcinku od ul Olimpijczyków do granic miasta	Gmina Świdnik	965 400,00 zł	0	0	0	965 400,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Chryzantemowej w Świdniku wraz z parkingiem i dostosowaniem do projektu zagospodarowania terenu	Gmina Świdnik	296 617,00 zł	0	3 500 000,00 zł	0	3 796 617,01 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Witosa w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą –Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Świdnik	Gmina Świdnik	1 305 000,00 zł	650 000,00 zł	0	0	1 955 000,00 zł	Budżet Gminy

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Budowa ul. Dywizjonu 303 w Świdniku na odcinku od Al. Lotników Polskich do ul. Drewnianej – Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Świdnik	Gmina Świdnik	190 000,00 zł	0	0	2 611 439,00 zł	2 801 439,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Deotymy w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą –etap II – Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Świdnik	Gmina Świdnik	50 000,00 zł	500 000,00 zł	1 000 000,00 zł	0	1 550 000,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Drewnianej w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Świdnik	4 726 642,00 zł	500 000,00 zł	0	0	5 226 642,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Działkowca w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą- Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Świdnik	Gmina Świdnik	959 166,00 zł	1 400 000,00 zł	0	0	2 359 166,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Skośnej w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą na odcinku od ul. Nadleśnej do ul. Żwirki i Wigury – Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Świdnik	Gmina Świdnik	60 000,00 zł	0	2 000 000,00 zł	0	2 060 000,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Kasperka w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Świdnik	752 398,00 zł	0	0	0	752 398,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Kopera w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą –Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Świdnik	Gmina Świdnik	25 000,00 zł	600 000,00 zł	0	0	625 000,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Modrzewiowej na odcinku od ul. Klonowej do Al. NSZZ „Solidarność” wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Świdnik	721 230,00 zł	0	0	0	721 230,00 zł	Budżet Gminy

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Budowa ul. Poziomkowej i Jagodowej w Świdniku	Gmina Świdnik	1 807 390,00 zł	0	0	0	1 807 390,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Wiejskiej w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą - Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Świdnik	Gmina Świdnik	882 460,00 zł	2 000 000,00 zł	0	0	2 882 460,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Witolda Pileckiego w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą - Poprawa dostępności komunikacyjnej	Gmina Świdnik	50 000,00 zł	600 000,00	0	0	650 000,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Sąsiedzkiej w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Świdnik	120 000,00 zł	0	0	0	120 000,00 zł	Budżet Gminy
Budowa ul. Okulickiego w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Świdnik	2 300 000,00 zł	0	0	0	2 300,00 zł	Budżet Gminy
Modernizacja ul. Skarżyńskiego w Świdniku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Świdnik	1 250 000,00 zł	0	0	0	1 250 000,00 zł	Budżet Gminy
Przebudowa ul. Krańcowej w Świdniku w zakresie budowy ścieżki rowerowej	Gmina Świdnik	710 000,00 zł	0	0	0	710 000,00 zł	Budżet Gminy
Przebudowa ul. Targowej w Świdniku wraz z odwodnieniem	Gmina Świdnik	1 161 000,00 zł	0	0	0	1 161 000,00 zł	Budżet Gminy FDS

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Przebudowa drogi gminnej 105810L w Siostrzytowie na odcinku około 2 km.	Gmina Trawniki	1496056,70 zł	772245,67 zł			2268302,37 zł	budżet gminy środki unijne
Przebudowa drogi gminnej 105361L w Kolonii Struży na odcinku około 1,3 km.	Gmina Trawniki		1 200 000,00 zł			1 200 00,00 zł	budżet gminy środki unijne
Przebudowa drogi powiatowej 1812 L Ewopole-Wólka Kańska	Powiat Świdnicki	1 730 805,00 zł				1 730 805,00 zł	Fundusz Dróg Samorządowych
Przebudowa drogi powiatowej nr 2021L Mełgiew – Kajetanówka	Powiat Świdnicki	2 377 336,00 zł				2 377 336,00 zł	Fundusz Dróg Samorządowych
Przebudowa drogi powiatowej nr 2105L Krępiec-Minkowice	Powiat Świdnicki	2 288 334,00 zł				2 288 334,00 zł	Fundusz Dróg Samorządowych
Przebudowa ulicy Dworcowej w Świdniku.	Powiat Świdnicki	4 500 000,00 zł				4 500 000,00 zł	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
Wykonanie nawierzchni bitumicznej na istniejącej podbudowie z kruszywa stabilizowanego mechanicznie - droga powiatowa nr 2111 L Kawęczyn - Kozice - Policzyzna na odcinku 700 m.	Powiat Świdnicki		850 000,00 zł			850 000,00 zł	
Budowa drogi drogi powiatowej 2107 L Kliny – Wierzchowiska	Powiat Świdnicki		6 000 000,00 zł			6 000 000,00 zł	
Przebudowa drogi powiatowej 2121 L Fajsławice - Oleśniki	Powiat Świdnicki		800 000,00 zł			800 000,00 zł	
Przebudowa drogi powiatowej DP 2028L Ostrówek-Białka-Dorohucza		2 500 000,00 zł				2 500 000,00 zł	
Przebudowa drogi powiatowej 2122 L Rybczewice – Marysin	Powiat Świdnicki		900 000,00 zł			900 000,00 zł	

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Kompleksowa przebudowa drogi powiatowej drogi powiatowej 2128 L Pilaszkowice – Zygmuntów	Powiat Świdnicki		6 000 000,00 zł			6 000 000,00 zł	
Przebudowa drogi powiatowej 2104 L (Minkowice – Krępiec) Etap I	Powiat Świdnicki		5 000 000,00 zł			5 000 000,00 zł	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 2022

Tabela 64 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem do roku 2024 w obszarze **„EDUKACJA EKOLOGICZNA”**[18]

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna. Dokumentacja nawożenia	Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Piaskach	bezpłatnie				bezpłatnie	ND

[18] *Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców*

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
- Sadzenie drzew w ogrodzie przedszkolnym - „Śmieci segregujesz, czystą Ziemię zyskujesz” -wystawa prac. - „Ekologiczna choinka” -wykonanie naturalnych ozdób choinkowych - „Jak ratować słońce-gra edukacyjna interaktywna, uczy, jak postępować by na naszym niebie było słońce. - „Spotkanie z leśnikiem” -pogadanka on-line na temat zagrożeń wynikających z istnienia dzikich wysypisk odpadów i elektrośmieci-uświadomienie ich szkodliwości dla środowiska przyrodniczego - Eko zabawki-wykonanie zabawek z materiałów odpadowych. - Oszczędzamy wodę-projektowanie znaczków pocztowych.	Szkoła Podstawowa w Oleśnikach	Koszt nagród 1000,00 zł				1000,00 zł	Budżet szkoły, Rada Rodziców
Rewitalizacja i coroczna pielęgnacja zieleni wybranej powierzchni terenu na boisku Orlik przy ZS Nr 1 w Świdniku	Zespół Szkół Nr 1 im. C. K. Norwida w Świdniku		1 000,00 zł			1 000,00 zł	środki własne, pozyskane od Powiatu Świdnickiego w latach poprzednich

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
- Ogólnopolska Akcja „Sprzątania świata" – co roku we wrześniu uczniowie PCEZ biorą udział w akcji „Sprzątanie świata" wokół szkoły i internatu oraz na terenie Świdnika - Lekcje o środowisku – pogadanka dla uczniów „Jak możemy przyczynić się do oszczędzania wody? prezentacja multimedialna „Polskie Parki Narodowe" - Gazetka szkolna na temat ekologii – Gazetka ścienna o Ziemi „Jak dbać o Ziemię i środowisko?" - Zbiórka elektro-śmieci, baterii, makulatury i zakrętek – zbiórka prowadzona przez cały rok - Zakaz palenia na terenie szkoły – systematyczne akcje edukacyjno-prewencyjne dotyczące zakazu palenia na terenie całej szkoły - Używanie markerów wielokrotnego użytku – używanie markerów z wymiennymi wkładami – do tablic suchościernych	Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej im. Z. Puławskiego w Świdniku	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	Brak informacji
Przywróćmy naszą planetę" – konkurs plastyczny	Zespół Szkół w Trawnikach	200,00 zł				200,00 zł	Rada Rodziców
Wiosenne porządki z odpadami – zielona lekcja, konkurs fotograficzny, konkurs plastyczny	Zespół Szkół w Trawnikach		600,00 zł			600,00 zł	Rada Rodziców
Dbamy o środowisko przez oszczędzanie – kampania proekologiczna	Zespół Szkół w Trawnikach			3500,00 zł		3500,00 zł	Rada Rodziców / WFOŚiGW
Przyroda oczami uczniów – konkurs plastyczny i fotograficzny	Zespół Szkół w Trawnikach				600,00 zł	600,00 zł	Rada Rodziców

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Działania z zakresu edukacji ekologicznej i propagowania kultury dbałości o środowisko: - doposażenie mini ogrodu botanicznego przy SOSW w Świdniku; - wycieczka do pszczelarskiej zagrody edukacyjnej „Gospodarstwo Pasieczne Ulik na Roztoczu"; - organizacja XX Jubileuszowego Powiatowego Konkursu Plastycznego „Pszczoła – nasz skrzydlaty przyjaciel"; - organizacja warsztatów rękodzielniczych „Eko-torby	Stowarzyszenie Przyjaciół Ośrodka / Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. H. Sienkiewicza w Świdniku	11150,00 zł				11150,00 zł	WFOŚiGW w Lublinie
Sianie łąki kwietnej, sadzenie kwiatów na terenie ośrodka	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kozicach Dolnych	60,00 zł	60,00 zł	60,00 zł	60,00 zł	240,00 zł	darowizna – organizacja pozarządowa
Sadzenie warzyw na działce szkolnej	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kozicach Dolnych	70,00 zł	70,00 zł	70,00 zł	70,00 zł	290,00 zł	SOSW w Kozicach Dolnych
Udział w projekcie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego „Tajemniczy ogród dla pszczół i dzikich zapylaczy"	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kozicach Dolnych	300,00 zł	100,00 zł	50,00 zł	150,00 zł	600,00 zł	SOSW w Kozicach Dolnych
Lubelskie dla pszczół – założenie pasieki	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kozicach Dolnych	200,00 zł	200,00 zł	200 00 zł	200,00 zł	800,00 zł	WFOŚiGW w Lublinie, zasiedlenie uli we współpracy z pszczelarzem

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Akcje ekologiczne - Sprzątanie świata, obchody Dnia Ziemi, Konkursy ekologiczne	Gmina Mełgiew	15 000,00 zł	15 000,00 zł	15 000,00 zł	15 000,00 zł	60 000,00 zł	Środki własne
Akcja „sprzątania świata”	Gmina Świdnik	2 800,00 zł	2 800,00 zł	2 800,00 zł	2 800,00 zł	11 200,00 zł	Budżet Miasta
Organizacja Targów Ekologicznych pn. „EkoTarg”, wydarzenie promuje tradycyjną i regionalną żywność, zdrowe i ekologiczne produkty, regionalne wyroby oraz kulturę „zero waste”	Gmina Świdnik	19 500 zł	19 500 zł	19 500 zł	19 500 zł	77 600,00 zł	Budżet Miasta
Interaktywne spektakle ekologiczne	Gmina Świdnik	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł	8 000,00 zł	Budżet Miasta
Edukacja w zakresie ochrony powietrza i gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Świdnik	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł	8 000,00 zł	Budżet Miasta
Edukacja w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Gmina Świdnik	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł	8 000,00 zł	Budżet Miasta
Edukacja ekologiczna poprzez organizację konkursów, projektów, happeningów oraz programów edukacyjnych	placówki oświatowe na terenie gminy Piaski	Brak informacji				b.d.	Budżet Gminy, WFOŚiGW, Środki Norweskie
Program edukacji ekologicznej	Gmina Piaski	Brak informacji	Brak informacji	Brak informacji	Brak informacji	Brak informacji	Budżet Gminy, Środki Norweskie
Edukacja ekologiczna w zakresie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej	ODR, ARiMR	Brak informacji				Brak informacji	według potrzeb, budżet ARiMR, LODR, środki zewnętrzne
Edukacja ekologiczna	Gmina Piaski	zadanie ciągłe				Brak informacji	Budżet Gminy, środki zewnętrzna
Edukacja ekologiczna	Powiat Świdnicki	1000,00 zł	1000,00 zł	1000,00 zł	1000,00 zł	4 000,00 zł	Budżet Powiatu

Tabela 65 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem do roku 2024 w obszarze **„ZASOBY PRZYRODNICZE”**[19]

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania

[19] *Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców*

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Park ekologiczno - przyrodniczy z wykorzystaniem naturalnych zasobów krajobrazowych w celu ochrony oraz retencji wód i walorów przyrodniczych w miejscowości Wola Piasecka.	Gmina Piaski	Brak informacji	Brak informacji	Brak informacji		Brak informacji	Budżet Gminy, Środki Norweskie
Zagospodarowanie terenu wzgórza Kościelec	Gmina Piaski	Brak informacji	Brak informacji	Brak informacji		Brak informacji	Budżet Gminy, Środki Norweskie
Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych oraz zasad ochrony przyrody i krajobrazu	Gmina Piaski	zadanie ciągłe				Brak informacji.	Budżet Gminy
Bieżące utrzymanie zieleni oraz nowe nasadzenia na terenie gminy	Gmina Piaski	zadanie ciągłe				Brak informacji	Budżet Gminy, WFOŚiGW
Nasadzenie drzew w pasach drogowych dróg powiatowych	Powiat Świdnicki	7688,00 zł	10 000,00 zł	10 000,00 zł	10 000,00 zł	37 688,00 zł	Budżet Powiatu

Tabela 66 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem do roku 2024 w obszarze **„ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI”**[20]

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	2021	2022	2023	2024	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
Wzmocnienie systemu bezpieczeństwa powiatu świdnickiego poprzez zakup samochodu ratowniczo - gaśniczego	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku		900 000,00 zł			900 000,00 zł	Brak informacji
Programu zapobiegania poważnym awariom i likwidacja ich skutków dla środowiska – Bezpieczny Strażak	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świdniku				500 000,00 zł	500 000,00 zł	Brak informacji

[20] *Źródło: Dane z jednostek samorządowych i przedsiębiorców*

8.SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

8.1. SYSTEM INSTYTUCJI ZAANGAŻOWANYCH W REALIZACJĘ PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Nadrzędną zasadą realizacji Programu ochrony środowiska jest realizacja wyznaczonych zadań przez określone jednostki, m.in.:

- Podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu Programem (władze samorządowe, Starostwo Powiatowe w Świdniku)
- Podmioty realizujące zadania Programu (Powiat Świdnicki, Gmina Mełgiew, Gmina Piaski, Gmina Świdnik, Gmina Rybczewice, Gmina Trawniki, przedsiębiorstwa, samorządowe jednostki organizacyjne działające na terenie powiatu realizujące swoje zadania),
- Podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty Programu ochrony środowiska (WIOŚ, RDOŚ, Urząd Marszałkowski),
- Społeczność powiatu jako główny podmiot odbierający wyniki działań Programu.

8.2 WYKAZ INTERESARIUSZY ZAANGAŻOWANYCH W PRACE NAD PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA

Interesariusze Programu to podmioty (osoby, społeczności, instytucje, organizacje), które uczestniczą w tworzeniu projektu Programu lub są zainteresowane wynikami jego realizacji.

Wyróżniamy interesariuszy:

- Wewnętrznych – Starostwo Powiatowe w Świdniku, gminy z terenu powiatu świdnickiego
- Zewnętrznych – mieszkańcy powiatu, przedsiębiorstwa oraz instytucje publiczne działające na terenie powiatu świdnickiego.

8.3 UWARUNKOWANIA REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Programu odbywać się będzie poprzez wykorzystanie przez władze samorządowe instrumentów prawnych, ekonomicznych, finansowych i społecznych.

Uwarunkowania prawne

W celu realizacji polityki ochrony środowiska państwa na poziomie lokalnym Zarząd Powiatu Świdnickiego zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska został zobligowany do sporządzenia programu ochrony środowiska dla powiatu. Projekt Programu podlega zaopiniowaniu przez Marszałka Województwa Lubelskiego,

a następnie uchwaleniu przez Radę Powiatu Świdnickiego Z wykonania programu Zarząd Powiatu sporządza co 2 lata raport, który przedstawia Radzie Powiatu. Realizacja Programu ochrony środowiska dla powiatu świdnickiego odbywać się będzie zgodnie z przepisami prawa polskiego i unijnego, w szczególności przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Uwarunkowania ekonomiczne

Zadania z zakresu ochrony środowiska są bardzo kosztowne. Starostwo musi korzystać z zewnętrznych źródeł finansowania. Konieczne jest zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na realizację najważniejszych celów niniejszego Programu. Główne źródła dochodu wspomagające realizację Programu to źródła:

Instytucjonalne:

- Budżety własne jednostek samorządu terytorialnego,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie,
- Fundusze pomocowe Unii Europejskiej na lata 2021-2027,
- Budżet Państwa,
- Banki

Przedmiotowe:

– administracyjne kary pieniężne wymierzane za niedopełnianie standardów określonych decyzjami administracyjnymi,

– grzywny,

– opłaty za korzystanie ze środowiska, realizowane zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”,

– kary i opłaty za brak pozwoleń w zakresie ochrony środowiska,

– środki mieszkańców i przedsiębiorców,

– dotacje, spadki i darowizny.

Uwarunkowania przestrzenne

Planowanie przestrzenne zapewnia warunki równowagi przyrodniczej w procesie organizacji przestrzeni dla potrzeb społeczności i prognozowania rozwoju gospodarczego. Kierunek ten jest zgodny z zasadniczymi celami polityki Unii Europejskiej zawartymi między innymi w dokumencie Europejskiej Perspektywy Rozwoju Przestrzennego. Krajowe przepisy dotyczące konieczności przedstawiania zagadnień dotyczących ochrony środowiska w planie zagospodarowania przestrzennego zawarte są w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2020 poz. 293 z późn. zm.).

Uwarunkowania społeczne

Główne uwarunkowania społeczne Programu to dostęp do informacji i sprawiedliwość rozstrzygnięć spraw z zakresu środowiska. Prawo do informacji i udziału obywateli jest zasadą konstytucyjną, zapewnioną w art. 74 Konstytucji RP. Polska podpisała także i jako jeden z pierwszych krajów ratyfikowała Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, tzw. Konwencję z Aarhus. Nakazuje ona zagwarantowanie udziału społeczeństwa w przygotowaniu planów i programów mających znaczenie dla środowiska i określa podstawowe obowiązki organów państwowych w zakresie zapewnienia udziału społecznego w postępowaniach dotyczących środowiska.

8.4 PROCEDUSRY MONITORINGU, PRZEGLĄDU STOPNIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219, z późn. zm.), Zarzad Powiatu jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raporty z wykonania Programu Ochrony Środowiska, które następnie przedstawia Radzie Powiatu i przekazuje organowi wykonawczemu województwa.

Wdrażanie Programu ochrony środowiska powinno podlegać regularnej ocenie w zakresie:

– efektywności wykonania zadań,

– aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,

– stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,

– rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,

– przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,

– niezbędnych modyfikacji Programu.

Dla prawidłowego przebiegu monitoringu realizacji celów i zadań Programu ochrony środowiska dla powiatu świdnickiego niezbędna jest okresowa wymiana informacji z jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań.

Niemożność mierzenia i monitorowania wszystkiego, jak również związane z tym koszty narzucają konieczność stosowania specjalnie do tego celu opracowanej listy wskaźników monitorowania realizacji Programu ochrony środowiska. Pomiary w obrębie gmin wchodzących w skład powiatu świdnickiego wykonywane są przede wszystkim przez

Starostwo Powiatowe i WIOŚ w ramach krajowego programu monitoringu środowiska oraz przez inne instytucje na zlecenie Urzędów Miast i Gmin oraz Urzędów Gmin.

Posługiwanie się powszechnie zaakceptowanymi wskaźnikami stwarza możliwość dokonywania wiarygodnych porównań osiągnięć we wprowadzaniu w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju, a dobrze dobrane wskaźniki umożliwiają uporządkowanie i stworzenie lepszego systemu bazy danych.

Wskaźniki dla niniejszego Programu ochrony środowiska dla powiatu świdnickiego zostały opracowane tak, aby były zgodne ze wskaźnikami monitorowania jakości środowiska określonymi w tabeli nr 22 „Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Lubelskiego na lata 2020 – 2023 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2027".

Proponowana tabela wskaźników nie jest ostateczna ani kompletna, może być modyfikowana bądź weryfikowana przy sporządzaniu sprawozdań czy raportów z wykonanych zadań środowiskowych. Tabela zawiera jedynie najistotniejsze wskaźniki mówiące o stopniu realizacji Programu, które na dzień sporządzania dokumentu wydają się być najistotniejsze. Ponadto przyjęto takie wskaźniki, które można w prosty sposób zweryfikować bądź obliczyć, co zdecydowanie ułatwi pracę przy sporządzaniu oceny realizacji (raportu) Programu ochrony środowiska. Podczas sporządzania raportu z wykonania Programu ochrony środowiska w celu określenia oceny efektów działalności środowiskowej należy się odnieść do aktualnie dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Starostwa Powiatowego w Świdniku. W przypadku braku danych za lata, dla których przedmiotowy raport będzie wykonany, jako stan wyjściowy należy przyjąć dostępną, najbardziej aktualną wartość wskaźnika, gdyż ona w porównaniu ze stanem wyjściowym i tak zobrazuje efekt realizacji Programu.

W programie ochrony środowiska dla województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 wskazano wskaźniki do monitorowania powiatowych i gminnych programów środowiska. Wśród mierzalnych wskaźników wskazano:

Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKPJ)

1. liczba stref z przekroczeniem stężeń dopuszczalnych i docelowych na terenie województwa
2. emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych
3. emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych
4. sprzedaż energii cieplnej na cele komunalno - bytowe
5. udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem
6. liczba czynnych przyłączy sieci gazowej do budynków ogółem
7. liczba przewozów pasażerskich komunikacją miejską

8. długość ścieżek rowerowych

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 [µg/m^3],
- ✓ stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5 [µg/m^3],
- ✓ stężenie średnioroczne B(a)P [ng/m^3],
- ✓ liczba wymienionych wysokoemisyjnych źródeł ogrzewania [szt.],
- ✓ liczba wymienionych/zakupionych autobusów komunikacji zbiorowej [szt.],
- ✓ liczba instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych [szt.],

Zagrożenia hałasem (ZH)

9. liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w województwie (wskaźnik LDWN

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ długość wyremontowanych nawierzchni dróg [km],
- ✓ długość wybudowanych ekranów akustycznych [km],

Pole elektromagnetyczne (PEM)

10. liczba osób narażonych na ponad-normatywne promieniowanie elektromagnetyczne

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ liczba punktów pomiarowych, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania,
- ✓ elektromagnetycznego [szt.],

Gospodarowanie wodami (GW)

11. udział JCWP o stanie/ potencjale (ekologicznym) dobrym i bardzo dobrym
12. udział JCWPd o dobrej lub zadowalającej jakości
13. efekty rzeczowe inwestycji w danym roku: obwałowania przeciwpowodziowe
14. pojemność obiektów małej retencji wodnej

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ długość utrzymywanych, modernizowanych i regulowanych koryt cieków wodnych w danym roku [km],
- ✓ melioracje podstawowe wymagające odbudowy lub modernizacji rzeki [km],

Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)

15. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem
16. udział przemysłu w zużyciu wody ogółem
17. odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej
18. odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ długość sieci wodociągowej [km],
- ✓ długość sieci kanalizacji ogólnospławnej [km],
- ✓ długość sieci kanalizacji deszczowej [km],
- ✓ liczba oczyszczalni ścieków [szt.],
- ✓ liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]

Zasoby geologiczne (ZG)

19. wydobycie węgla kamiennego

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ powierzchnia terenów poeksploatacyjnych poddanych rekultywacji [ha],

Gleby (GL)

20. liczba beneficjentów przystępujących do realizacji pakietów rolno-środowiskowo klimatycznego
21. udział gruntów bardzo kwaśnych i kwaśnych (grunty użytkowane rolniczo)
22. powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych poddana rekultywacji

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ powierzchnia gleb zanieczyszczonych i zdegradowanych wymagających oczyszczenia lub rekultywacji [ha],

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

23. masa odebranych odpadów komunalnych
24. masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest
25. udział odpadów zebranych selektywnie do ogółu odpadów

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ masa odebranych niesegregowanych odpadów komunalnych [Mg], Urząd Gminy/Miasta (sprawozdanie),
- ✓ liczba PSZOK [szt.], Urząd Gminy/Miasta (sprawozdanie),
- ✓ udział odpadów zebranych selektywnie [%], Urząd Gminy/Miasta (sprawozdanie),

Zasoby przyrodnicze (ZP)

26. liczba ustanowionych planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000
27. obszarów Natura 2000 szt. 78 RDOŚ + 135 27. liczba ustanowionych planów ochrony dla parków krajobrazowych
28. parków krajobrazowych szt. 2 ZPKWL + 17 28. liczba opracowanych planów ochrony dla rezerwatów przyrody
29. liczba siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych monitoringiem
30. powierzchnia siedlisk oraz liczba gatunków objętych zabiegami czynnej ochrony
31. lesistość

Wskaźniki do uwzględnienia w powiatowych i gminnych programach ochrony środowiska:

- ✓ udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%],
- ✓ powierzchnia terenów zieleni miejskiej [ha],
- ✓ powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia [ha],

Zagrożenia Poważnymi Awariami Przemysłowymi (PAP)

32. liczba poważnych awarii

RYSUNEK

Rysunek 1. Położenie Gmin na tle Powiatu Świdnickiego 8
Rysunek 2. Mapa Powiatu Świdnickiego 9
Rysunek 3 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Mełgiew 15
Rysunek 4 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Piaski 16
Rysunek 5 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Rybczewice 17
Rysunek 6 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Świdnik 18
Rysunek 7 Lokalizacja stacji bazowych na terenie Gminy Trawniki 19
Rysunek 8 Kwalifikacja terenów dla rozwoju energetyki wiatrowej 61
Rysunek 9 Identyfikacja obszarów o największym potencjale do pozyskiwanie biomasy do spalania 64
Rysunek 10 Identyfikacja obszarów o największym potencjale do pozyskiwanie biomasy do produkcji biogazu 65
Rysunek 11 Obszary preferowane do rozwoju energetyki wodnej 67
Rysunek 12 Uwarunkowania przyrodnicze lokalizacji inwestycji OZE 69
Rysunek 13 Zlewnie JCWP na terenie powiatu świdnickiego 82
Rysunek 14 Lokalizacja JCWPd na terenie powiatu świdnickiego 94
Rysunek 15 Lokalizacja GZWP na terenie powiatu świdnickiego 97
Rysunek 16 Lokalizacja obszarów chronionych w obrębie powiatu świdnickiego 133
Rysunek 17 Przebieg korytarzy ekologicznych 139

TABELA

Tabela 1 Ludność w Powiecie Świdnickim (dane rok 2019) 10
Tabela 2. Ludność % ogółem w 2019 roku 10
Tabela 3 Wyniki pomiarów hałasu kolejowego w latach 2015-2017 r. (źródło: WIOŚ, baza EHALAS) 14
Tabela 4 Wyniki okresowych pomiaru hałasu lotniczego 14
Tabela 5. Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 „KLIMAT I POWIETRZE” 26
Tabela 6 Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 „OCHRONA WÓD” 32
Tabela 7 Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 „GOSPODAROWANIE ZSOBAMI WODNYMI” 33
Tabela 8 Wykaz projektów z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2017-2020 „KLIMAT AKUSTYCZNY” 33

TABELA 9 WYKAZ PROJEKTÓW Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA ZREALIZOWANYCH W LATACH 2017-2020 „GOSPODARKA ODPADAMI” 42
TABELA 10 WYKAZ PROJEKTÓW Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA ZREALIZOWANYCH W LATACH 2017-2020 „EDUKACJA EKLOGICZNA” 45
TABELA 11 KLASYFIKACJA STREFY LUBELSKIEJ WG KRYTERIUM OCHRONY ZDROWIA 52
TABELA 12 KLASYFIKACJA STREFY LUBELSKIEJ WG KRYTERIUM OCHRONY ROŚLIN 53
TABELA 13 WIELKOŚĆ EMISJI PYŁOWYCH I GAZOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIĄŻLIWYCH 54
TABELA 14 SIEĆ GAZOWA NA TERENIE POWIATU ŚWIDNICKIEGO 58
TABELA 15 ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – POWIETRZE 72
TABELA 16. CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI – OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA – OCENA 73
TABELA 17 DROGI WOJEWÓDZKIE NA TERENIE POWIATU ŚWIDNICKIEGO 74
TABELA 18 DROGI POWIATOWE NA TERENIE POWIATU ŚWIDNICKIEGO 74
TABELA 19 ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI - HAŁAS 77
TABELA 20 CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI ZAGROŻENIE HAŁASEM – OCENA 78
TABELA 21 WYKAZ PUNKTÓW POMIAROWYCH WRAZ Z WYNIKAMI POMIARÓW POZIOMÓW PEM ZREALIZOWANYCH NA TERENIE POWIATU ŚWIDNICKIEGO W LATACH 2017-2020. 80
TABELA 22 ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – POLE ELEKTROMAGNETYCZNE 80
TABELA 23 CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI POLA ELEKTROMAGNETYCZNE – OCENA 81
TABELA 24 JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE POWIATU ŚWIDNICKIEGO ORAZ ICH STAN WG PLANU GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA WISŁY 83
TABELA 25 OCENA STANU JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH BADANYCH W LATACH 2014-2019 86
TABELA 26 OCENA STANU JCWPD 95
TABELA 27 OCENA STANU JCWPD 95
TABELA 28 ANALIZA SWOT OBSZAR INTERWENCJI – WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE 98
TABELA 29 CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI – GOSPODAROWANIE WODAMI – OCENA 98
TABELA 30 UJĘCIA WODY NA TERENIE GMIN POWIATU ŚWIDNICKIEGO 100
TABELA 31 DŁUGOŚĆ SIECI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ 102
TABELA 32 ZESTAWIENIE ISTNIEJĄCYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW 103
TABELA 33 EWIDENCJA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH I PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI 103
TABELA 34 EWIDENCJA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH I PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI W 2014 I 2019 ROK 104
TABELA 35 ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA 105

TABELA 36 CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA – OCENA 105
TABELA 37. KRUSZYWO NATURALNE (TYS. TON) 106
TABELA 38 WAPIENIE I MARGLE DLA PRZEMYSŁU CEMENTOWEGO (TYS. T) 107
TABELA 39 ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – ZASOBY GEOLOGICZNE 108
TABELA 40 CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI ZASOBY GEOLOGICZNE – OCENA 108
TABELA 41 ZESTAWIENIE UŻYTKOWANIA GRUNTÓW NA TERENIE GMIN POWIATU ŚWIDNICKIEGO 109
TABELA 42 STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA LASÓW NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH GMIN 112
TABELA 43 ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – GLEBY 113
TABELA 44 CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI GLEBY – OCENA 114
TABELA 45. ILOŚCI WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W MG USUNIĘTYCH W LATACH 2008 - 2020 Z NIERUCHOMOŚCI POŁOŻONYCH NA TERENIE POWIATU ŚWIDNICKIEGO. 125
TABELA 46 ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – ODPADY 126
TABELA 47 CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW – OCENA 126
TABELA 48 WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU ŚWIDNICKIEGO 134
TABELA 49 ZIELEŃ PARKOWA NA TERENIE POWIATU ŚWIDNICKIEGO 141
TABELA 50 TERENY ZIELENI W POWIECIE ŚWIDNICKIM 141
TABELA 51 WYKAZ ZABYTKÓW W POWIECIE ŚWIDNICKIM WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW 142
TABELA 52 ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – ZASOBY PRZYRODNICZE 149
TABELA 53 CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI – ZASOBY PRZYRODNICZE – OCENA 149
TABELA 54. ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI 151
TABELA 55.CELE REKOMENDOWANE W WYTYCZNYCH MŚ W KONTEKŚCIE POTRZEB WYNIKAJĄCYCH Z OCENY STANU W OBSZARZE INTERWENCJI ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI – OCENA 151
TABELA 56.ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA 152
TABELA 57. ANALIZA SWOT, OBSZAR INTERWENCJI – EDUKACJA EKOLOGICZNA 153
TABELA 58 CELE, KIERUNKI INTERWENCJI, WSKAŹNIKI I ZADANIA WYNIKAJĄCE Z OCENY STANU ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIDNICKIEGO. 157
TABELA 59 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM DO ROKU 2024 W OBSZARZE „KLIMAT I POWIETRZE” 169
TABELA 60 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM DO ROKU 2024 W OBSZARZE „GLEBY” 173

TABELA 61 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM DO ROKU 2024 W OBSZARZE „GOSPODAROWANIE WODAMI I GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA” 173
TABELA 62 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM DO ROKU 2024 W OBSZARZE „GOSPODARKA ODPADAMI” 182
TABELA 63 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM DO ROKU 2024 W OBSZARZE „KLIMAT AKUSTYCZNY” 183
TABELA 64 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM DO ROKU 2024 W OBSZARZE „EDUKACJA EKOLOGICZNA” 190
TABELA 65 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM DO ROKU 2024 W OBSZARZE „ZASOBY PRZYRODNICZE” 194
TABELA 66 HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH WRAZ Z ICH FINANSOWANIEM DO ROKU 2024 W OBSZARZE „ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI” 195

WYKRES

WYKRES 1. POWIERZCHNIA GMIN W POWIECIE ŚWIDNICKIM 8